

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ –MARTIE 2014
Ședința din ziua de 13 martie 2014
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei.

3. Adoptarea proiectului de Hotărîre nr.48 din 7 februarie 2014 privind confirmarea în funcție a unui membru al Comisiei Electorale Centrale (*Vitalie Modrîngă*). Dezbaterea proiectului de Hotărîre nr. 48 a avut loc într-o ședință anterioară.

4. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.307 din 5 iulie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare (*art.8, 9, 10, 11*). Dezbaterea proiectului de Lege nr. 307 a avut loc într-o ședință anterioară.

5. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.436 din 4 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (*art.198, 237, 240, 244, 400*). Dezbaterea proiectului de Lege nr. 436 a avut loc într-o ședință anterioară.

6. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.30 din 3 februarie 2014 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea cu privire la petiționare–art.10; Regulamentul Centrului pentru Drepturile Omului–pct. 22*). Dezbaterea proiectului de Lege nr. 30 a avut loc într-o ședință anterioară.

7. Reexaminarea, în cadrul proiectului nr.3051 din 30 decembrie 2013 (*referitor la proiectul nr.339 din 15 iulie 2013*), a Legii nr.258 din 1 noiembrie 2013 pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000. Dezbaterea proiectului de Lege nr. 3051 a avut loc într-o ședință anterioară.

8. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.23 din 27 ianuarie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Indonezia privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice și de serviciu.

9. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.508 din 9 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

10. Dezbaterea în lectura a doua proiectului de Lege nr.540 din 27 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea*

privind societățile pe acțiuni – art.10, 29; Legea cu privire la publicitate – art.27, 28, 29, 30; ș.a.). În urma dezbaterilor, s-a propus amânarea procedurii de vot a proiectului de Lege nr. 540.

11. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.20 din 24 ianuarie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică (*art.1,2,3,4,5 ș.a.*).

12. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.451 din 12 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 (*art.36, 37, 63 ș.a.*). În urma dezbaterilor, s-a propus amânarea procedurii de vot a proiectului de lege nr. 451.

13. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.85 din 3 martie 2014 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl – art.211; Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – art.III, IV*).

14. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.68 din 20 februarie 2014 privind modificarea și completarea Codului electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997 (*art.177, 178, 186*).

15. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr. 524 din 17 decembrie 2013 pentru modificarea Legii nr.499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni (*art.6, 8, 10, 13 ș.a.*).

16. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.45 din 7 februarie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind cooperarea în domeniul apărării.

17. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.52 din 10 februarie 2014 pentru ratificarea Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord cu privire la responsabilitățile financiare în legătură cu participarea Republicii Moldova în operațiunea Forței Multinaționale din Kosovo (KFOR).

18. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.53 din 10 februarie 2014 pentru ratificarea Acordului încheiat prin schimb de scrisori, dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord cu privire la participarea Republicii Moldova în operațiunea Forței Multinaționale din Kosovo (KFOR).

19. Declarația doamnei deputat Oxana Domenti.

Ședința începe la ora 10.06.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 96 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Gorilă Anatolie – la cerere; Cojocaru Vadim – din motive de sănătate. Așa mi-au prezentat informația. Vieru Boris – din motive de sănătate, Reidman Oleg, Botnariuc Tatiana.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Înainte de a începe ședința de astăzi, vreau să vă aduc la cunoștință că, în perioada premergătoare, și-au sărbătorit ziua de naștere colegii noștri Valeriu Streleț, Maria Ciobanu, Vadim Mișin, Alexandr Bannicov. De asemenea, astăzi își sărbătorește ziua de naștere colega noastră Ana Guțu. Să îi felicităm, le dorim multă sănătate și succese în activitate. *(Aplauze.)*

Domnilor deputați,

Urmează să aprobăm ordinea de zi, să dezbatem propunerile privind modificarea ordinii de zi, inclusiv dispuneți de suplimentul la ordinea de zi, propus de Biroul permanent. Deci, în ordinea în care aceste propuneri au fost formulate, le voi supune dezbaterilor și aprobării.

În primul rînd, vreau să vă aduc la cunoștință cu referire la proiectul nr.321 cu privire la avocatul poporului. Există solicitarea cîtorva grupuri parlamentare, ținînd cont de importanța acestei legi, ținînd cont de discuțiile care au loc, inclusiv și în societate, în cooperare cu partenerii internaționali, deci există solicitarea ca să îl retragem din ordinea de zi, să îl transferăm pentru săptămîna viitoare.

Supun votului această propunere. Cine este pentru transferarea pentru săptămîna viitoare rog să voteze. Majoritatea deputaților au votat pentru.

Următoarea solicitare vizează proiectul de Lege cu nr.524.

Domnule președinte Hotineanu,
Doriți să argumentați?
Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Dacă se poate.

Deci, domnule Președinte,

Rog să fie transferat, la fel, pentru săptămîna viitoare proiectul nr.524, mai sînt niște ajustări tehnice și discuții cu Ministerul Finanțelor, dar ar fi bine să îl transferăm pentru săptămîna viitoare.

Vă mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Propunerea este acceptată.

Următoarea solicitare, semnată de un grup din 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.2851. Cine dorește să argumenteze această cerere? Doamna Domentî?

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Mult stimați deputați,

Propunem includerea în obidea de zi a proiectului de Lege nr.2851 din 29 noiembrie 2012 cu privire la scutirea unor categorii de populație de datoriile prescriptibile față de fondurile de asigurării obligatorii de asistență medicală. Este vorba de unele categorii de cetățeni care nu au beneficiat de servicii medicale și nu au procurat anterior polițe și care au datorii enorme față de fondurile de asigurării obligatorii de asistență medicală. Noi propunem să scutim aceste categorii de datorii.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.2851 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, un grup de deputați, cinci la număr, cu referire la includerea proiectului cu nr.90. Cine dintre inițiatori dorește să argumenteze?

Domnule Muntean,

Vă rog.

Domnul Muntean am rugat. Muntean Iurie.

Domnul Iurie Muntean:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu vă reamintesc că, deja a cincea lună, un colectiv de muncă protestează în fața Parlamentului, solicitînd o întîlnire cu Președintele Parlamentului, domnul

Corman. Este vorba de un colectiv de muncă care cere demonopolizarea și legalizarea pieței comercializării și exporturilor deșeurilor de metale feroase și neferoase, care, actualmente, după cum cunoașteți, este monopolizată de Întreprinderea de Stat „Metalferos”, controlată de binecunoscutul Plahotniuc.

Deci, eu vă reamintesc că în Parlament sînt deja înregistrate, din luna iunie 2011, proiectele deputatului Ghimpu și Furdui, aprobate în lectura întâi în luna iulie 2011 și comasate pentru lectura a doua, dar, pînă în prezent, acestea așa și nu au fost examinate.

De aceea, Frațiunea Partidului Comuniștilor vine cu un proiect de îmbunătățire și solicităm să revenim la acest subiect în cadrul ședinței în plen de astăzi, pentru a soluționa situația de conflict și a distruge, în sfîrșit, corporația criminală sau, cel puțin, a face un prim pas în ceea ce privește distrugerea corporației criminale a lui Plahotniuc, care parazitează pe resursele întregului stat și fiecărui cetățean în parte.

În această ordine de idei, noi propunem în ordinea de zi proiectul de Lege cu nr.90 din 4 martie 2014 privind modificarea și completarea Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, scopul fiind demonopolizarea, transparentizarea și legalizarea procesului de licențiere a comercializării și a exportului deșeurilor de metale feroase și neferoase prin stabilirea condițiilor de bază de licențiere a acestui gen de activitate.

Solicităm din partea Coaliției de guvernare manifestarea unui grad mai înalt, mai sporit nu numai de înțelepciune, dar și de responsabilitate, avînd în vedere situația pe care o avem în țară, în spatele căreia stă, pe lîngă ceilalți și în primul rînd, respectivul controversatul om de afaceri Vladimir Plahotniuc.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului propunerea privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.90. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, un grup de cinci deputați, privind adresarea Frațiunii PCRМ cu nr.51. Cine dorește să ia cuvîntul?

Domnul Zagorodnîi? Da, vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Adresarea noastră de acum prinde, să spunem așa, mucegai pe masa dumneavoastră personală, fiindcă de cîte ori ne adresăm, din anul trecut, din data de 29 martie, așa și majoritatea parlamentară nu dorește ca această problemă să fie pusă, inclusă în ordinea de zi.

De aceea, domnule Corman, mă adresez personal dumneavoastră. În contextul executării, mai bine-zis în contextul controlului sub aspectul controlului parlamentar întru executarea legislației naționale, dumneavoastră aveți dreptul să dispuneți audierile respective întru executarea Hotărîrii nr.3 din 15 februarie 2013 ce ține de cazul incidentului din 23 decembrie 2012, care a avut loc în rezervația „Pădurea Domnească”.

Dumneavoastră, în calitate de Președinte, aveți dreptul să dispuneți ca aceste audieri să aibă loc, deoarece hotărîrea a fost votată atunci unanim și acum urmează să avem controlul parlamentar întru executarea acestei hotărîri.

De aceea, vă solicit dumneavoastră personal să dați dovadă că, în calitate de Președinte al Parlamentului, sînteți cointeresat să fie executate actele legislative adoptate de Legislativ.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, stimat coleg, pentru cuvintele frumoase la adresa mea și atribuțiile pe care le am. Într-adevăr, am să dau dovadă că sînt un Președinte de Parlament bun și acționez doar în strictă conformitate cu Regulamentul Parlamentului și am să supun votului propunerea dumneavoastră.

Stimați colegi,

Cine este pentru a da curs adresării cu nr.51 a Frațiunii PCRМ rog să voteze. Deci constat număr insuficient de voturi.

Domnule Zagorodnîi,

Propunerea dumneavoastră este respinsă de plenul Parlamentului.

Următoarea cerere. Un grup de 6 deputați cu referire la includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.3187. Cine dorește să ia cuvîntul? Domnul Șova, domnul Mîndru, domnul Anghel, domnul Morcov și domnul Iurie Muntean au semnat cererea. Cine dorește să ia cuvîntul? Nu sînt doritori. Doamna Domenti?

Doamnă Domenti,

Vă rog.

Doamna Oxana Domenti:

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.3187 din 26 decembrie 2012. Este un proiect de lege care vine cu modificări referitoare la Legea cu privire la activitatea farmaceutică și are drept scop perfecționarea mecanismului de stabilire a prețului la medicamente. Este vorba de o stabilire a adaosului comercial diferențiat la medicamente în funcție de prețul acestui medicament. Mai prevede și alte măsuri. Și sîntem siguri că aceste măsuri vor putea duce la diminuarea prețului la medicamente și la sporirea accesului populației la produse farmaceutice.

Rugăm includerea în ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.3187 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere. Un grup din 5 deputați cu referire la proiectul nr.216.

Domnule Mîndru,

Vă rog.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

După cum se știe, asigurarea socială a colaboratorilor organelor poliției are o importanță majoră pentru îndeplinirea de către organele de drept a obligațiilor ce țin de asigurarea ordinii publice, pentru prevenirea și combaterea diferitelor crime și stabilirea unei ordini sociale echitabile, a unui climat calm și de siguranță.

Evident că polițistul, în perioada îndeplinirii funcțiilor sale, trebuie să fie asigurat din punct de vedere social, dispunând de condițiile de trai respective, care îi vor permite să se concentreze la efectuarea serviciului și să nu caute alte surse de venituri, inclusiv cele ilegale. În această ordine de idei, în primul rând, colaboratorul organelor de poliție trebuie să fie asigurat cu spațiu locativ.

Reieșind din aceasta, noi propunem includerea în ordinea de zi a proiectului nr.216 care a fost înregistrat la 23 mai 2013 și care prevede completarea Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, asigurarea cu spațiu locativ a colaboratorilor poliției prin compensarea cheltuielilor pentru chiria spațiului locativ în mărime de până la 50% din salariul colaboratorului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.216 rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de 5 deputați: domnul Petkov, domnul Starîș, domnul Popa, domnul Bondari și încă un deputat, semnătura este greu de descifrat. Se referă la numărul 11, proiectul de Lege cu nr.11. Cine dorește să ia cuvântul?

Domnule Petkov,

Vă rog.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi propunem includerea în ordinea de zi a proiectului nu.11 privind modificarea și completarea Codului audiovizualului, pentru ca să fie stabilite garanțiile legislative ale unor drepturi ale consumatorilor de servicii de programe audiovizuale, radiodifuzărilor, precum și a distribuitorilor de servicii.

Vreau să spun că proiectul a fost elaborat, degrabă o să aibă 3 luni de zile. De o lună de zile, noi tot insistăm să fie discutat în comisie și în plenul Parlamentului. Ieri, la comise, am aflat că de vină este Consiliul Europei. Și interesant ce o să spună Consiliul Europei, pentru că au spus că au să îl pună mai târziu încă.

Și vrem să spunem că, prin acest proiect de lege, dorim să eliminăm ceea ce ați admis dumneavoastră, guvernarea, la începutul anului, când ați recurs la cenzură în spațiul audiovizual prin sistarea semnalelor a 3 posturi TV.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.11 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, 6 deputați cu referire la adresarea nr.50 a Frațiunii PCRM. Cine dorește? Privind audierile Procuraturii Generale ș.a.m.d.

Domnule Mocan,

Vă rog.

Domnul Mihail Mocan:

Уважаемый господин Председатель, уважаемые коллеги, на прошлой неделе я уже обращался с запросами к Парламенту о необходимости приглашения на слушания Генерального прокурора от имени фракции Партии коммунистов, и сегодня мы настаиваем на этом приглашении. Вопросы, поднимаемые нами, на наш взгляд, не являются из разряда простых и заслуживают внимания всего общества. А обращались мы по следующим вопросам: исполнение постановления Парламента № 71 от 5 апреля 2011 года о незаконной продаже вооружения национальной армии и второе: исполнение постановления Парламента №198 от 13 октября 2011 года о фальсификации закона о лицензировании казино, сфальсифицированного депутатом Ионицэ.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.50 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare. Un grup de 8 deputați care propun includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.147. Cine dorește?

Doamnă Mironic,

Vă rog.

Doamna Alla Mironic:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Am încrederea că astăzi, numai decît, noi să propunem și dumneavoastră să primiți propunerea noastră, includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.147 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, Legea cu privire la veterani, Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, care prevede asigurarea unor măsuri suplimentare de protecție socială a participanților la cel de-al Doilea Război Mondial).

Я надеюсь, что депутаты Парламента знают о том, что 70 лет тому назад, 18 марта 2014 года, город Сороки явился первым городом, который был освобожден от фашистов. И поэтому оставшиеся ветераны Великой Отечественной войны, их 1960 человек, нуждаются именно в поддержке Парламента.

Социальная комиссия рассматривала этот вопрос. И мы с вами в декабре дали поручение Правительству Республики Молдова подготовить национальную программу.

Включив эту нашу инициативу, мы тем самым поможем Правительству Республики Молдова решить очень важную проблему для ветеранов Великой Отечественной войны.

Прошу включить в повестку дня и проголосовать всем единогласно.
Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.147 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, a unui grup de 7 deputați, privind audierea ministrului agriculturii și industriei alimentare și a ministrului economiei privind situația privind exportul de produse agricole și vinuri în Federația Rusă.

Cine dorește să ia cuvântul?

Domnule Bondari,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Bondari:

Noi propunem audierea domnului ministru al agriculturii și industriei alimentare Vasile Bumacov și a domnului ministru al economiei Valeriu Lazăr, privind situația creată privind exportul de produse agricole și vinuri în Federația Rusă, achitarea subvențiilor în agricultură, pregătirea către sezonul de primăvară, aratul și semănatul, prețurile la carburanți, pesticide, îngrășăminte minerale, utilizarea fondurilor europene în agricultură, despre care auzim de la toți funcționarii europeni de toate nivelurile, care vizitează Republica Moldova, cât și situația catastrofală în agricultură în general.

Așa, cifre foarte interesante, informația la data de astăzi.

Prețul la motorină la noi în Moldova – 95 eurocenți; în Luxemburg – 85–87 eurocenți; în Lituania – 89 eurocenți. Aceasta astăzi, din internet. În Polonia – 90 eurocenți; în Letonia – 94 eurocenți; în Grecia – 97; în Spania – 97, în Belgia – un euro; în Ungaria – un euro; în Portugalia – un euro și doi eurocenți ș. a. m. d.

Iese că sîntem foarte bogați, dar știm foarte bine că pentru agricultorii autohtoni puterea de cumpărare e foarte mică.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Cine susține această propunere rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, a unui grup de 6 deputați, privind adresarea nr.52 a Frațiunii PCRM, audierile Procuraturii, iarăși, Generale privind un șir de probleme.

Cine dorește să argumenteze această solicitare? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Anghel?

Dumneavoastră. Da, vă rog.

Domnule Gheorghe Anghel:

Mulțumesc, domnule Președinte

În baza adresării Frațiunii Partidului Comuniștilor nr.52 din 29 martie 2013, solicităm să fie efectuate audierile Procuraturii Generale pe un șir de probleme, cum ar fi, în primul rând, dosarul din 7 aprilie 2009.

Degradă se împlinesc 5 ani de la acele evenimente și pînă astăzi nu sînt trași la răspundere organizatorii care au distrus clădirile Parlamentului și a Președinției.

Cazul Sandulachi privind delapidarea a 400 de mii de euro din bugetul de stat.

Procedura de achiziție a autobuzelor școlare de către Ministerul Educației, prin care bugetul de stat a fost prejudiciat cu peste 40 milioane de lei.

Rog majoritatea parlamentară să susțineți, să votați, să ascultați și dumneavoastră care sînt rezultatele anchetei efectuate de către Procuratura Generală.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Cine susține propunerea de a introduce în ordinea de zi adresarea nr.52 a Frațiunii PCR, rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, a unui grup de 6 deputați, privind audierea ministrului sănătății și cu referire la executarea Hotărîrii Parlamentului nr.27 din 1 martie 2013.

Cine argumentează solicitarea?

Doamnă Domentii,

Vă rog.

Doamnă Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Întru realizarea funcției de control a Parlamentului asupra implementării legislației, propunem audierea domnului ministru al sănătății Andrei Usatfi cu privire la implementarea Hotărîrii Parlamentului nr.27 din 1 martie 2013.

Mai mult de un an în urmă, am pus în sarcina acestui minister mai multe acțiuni, inclusiv prezentarea în Parlament a unei Strategii de dezvoltare a sistemului de sănătate.

A trecut deja un an de zile și nimeni nu a văzut acest document.

Noi invităm ministrul aici, în Parlament, să ni-l prezinte, iar pînă atunci să stopeze acțiunile de privatizare camuflată a sistemului de sănătate care este făcută prin transmiterea în parteneriat public pe o perioadă foarte mare de timp a activelor publice de sănătate.

Rog să susțineți propunerea respectivă.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Cine dă curs invitației doamnei Domentii rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de 5 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.64.

Domnul Șova, dumneavoastră?

Vă rog.

Domnul Vasili Șova:

Уважаемые коллеги, хочу обратиться к вам с просьбой включить этот вопрос в повестку дня, аргументируя это тем, что в рамках, в том числе формата пять плюс два, состоявшегося три недели назад, официальный Кишинев взял на себя обязательство в течение месяца разрешить эту проблему, связанную с экономическими агентами Приднестровья, при импорте товаров в Республику Молдова.

Завтра очередная встреча или сегодня. Через неделю начнется конфузия с точки зрения невыполнения взятых обязательств. Первое...

Второе. Пару дней назад состоялись неформальные консультации в рамках формата пять плюс два с участием целого ряда участников этого процесса, где также было высказано в адрес Правительства напоминание о том, что Правительство обязалось взять на себя эти обязательства и урегулировать этот вопрос, с тем чтобы сохранить стабильность в рамках дискуссии между Кишиневом и Тирасполем.

Прошу вас все-таки включить этот вопрос если не сегодня, то на следующем заседании, с тем чтобы мы вышли из этой достаточно сложной ситуации.

Ряд комиссий рассмотрели этот вопрос и приняли положительное решение.

Прошу Парламент поддержать этот вопрос...

Domnul Igor Corman:

Cu o informație la această propunere vine doamna Guțu, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană.

Vă rog, doamnă Guțu.

Doamna Ana Guțu:

De fapt, nu este la propunerea enunțată.

Vreau să propun, în numele comisiei, transferarea pentru ziua de astăzi a trei proiecte de lege de mîine.

Aceasta am vrut să...

Domnul Igor Corman:

Nu, deci noi, conform Regulamentului, examinăm toate solicitările de modificare a ordinii de zi în ordinea în care ele mi-au fost transmise. Dacă mi-ați transmis-o, deci ajung și la...

Eu credeam că, la propunerea domnului Șova, poate din partea comisiei doriți să spuneți ceva.

Bine. Supun votului, stimați colegi, propunerea domnului Șova. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, semnată de un grup de 5 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.54.

Cine? Domnul Gagauz?

Doamna Ivanov. Da, sînteți și dumneavoastră printre autori.

Vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimați colegi,

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege sub nr.54 din 11.02.2014 pentru modificarea anexei nr.2 la Titlul IV al Codului fiscal, ceea ce ține de revenirea la accizele din anul 2013 pentru autovehiculele luxoase.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului nr.54? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.128.

Doamna Șupac?

Vă rog.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.128, care este înregistrat în Parlamentul Republicii Moldova deja timp de un an de zile, a fost înregistrat în data de 21 martie 2013, care, vă reamintesc, prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățământ.

Această cerere a Frațiunii PCRM este bazată pe mai multe solicitări din partea părinților, colectivelor de pedagogi și ale elevilor, eu sînt sigură că și din partea mai multor dintre dumneavoastră, stimați colegi din Coaliția de la guvernare, au parvenit asemenea solicitări.

Timp de trei ani de zile, dumneavoastră, stimați guvernanți, ați optimizat 250 de școli, ați concediat cîteva mii de pedagogi, ați lipsit mii de copii de școală în propria lor localitate, ceea ce, dumneavoastră știți foarte bine, a adus la abandonul școlar la un nivel critic de 30 la sută.

Dumneavoastră motivați aceasta prin lipsa de bani și prin necesitatea de a face economii pe seama școlilor, părinților și a elevilor. Și, totodată, stimați colegi,

dumneavoastră, conform proiectului de agendă, planificați să discutați mâine proiectul de lege conform căruia să alocați 900 mii de dolari ca să finanțați participarea soldaților noștri la operațiunea militară NATO la Kosovo. Nu este nici o logică în acest sens.

Așa că, stimați colegi,

Vă rugăm și vă spunem că bani în buget sunt. Noi, dacă ceva, vă ajutăm să găsim bani.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru includerea în odinea de zi a proiectului de Lege nr.128 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de un grup de șase deputați, privind audierea Guvernatorului Băncii Naționale.

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Noi solicităm, repetat, audierea guvernatorului Băncii Naționale, dar și a altor factori de decizie din Guvern responsabili de politica valutară și de impactul acesteia asupra populației. Solicităm ca subiectul audierilor să fie următorul: în legătură cu politica privind cursul valutar, majorarea prețului și influența asupra situației economice sociale din țară.

Am încercat să abordăm acest subiect în cadrul Comisiei economie, buget și finanțe, invitînd guvernatorul Băncii Naționale deja de cîteva ori în comisie, nu a venit în comisie. Probabil, dorește să vină aici, în fața Parlamentului, să ne prezinte situația.

De aceea, rugăm respectuos, stimați colegi, să ne susțineți în acest demers de invitație a acestor oficiali și să punem în discuție acest subiect actual, astăzi, pentru cetățenii Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Înțeleg că la acest subiect, din partea comisiei, domnule Cojocaru, doriți să spuneți ceva, da? Cu referire la această cerere? Dar aveți microfonul dumneavoastră, domnule Cojocaru. Cum să nu aveți? Dacă ați introdus cartela, nu apăsați toate butoanele, așteptați, pur și simplu. Bateți și se va deschide.

Domnul Cojocaru,

Vă rog.

Cartela este a dumneavoastră?

Stimați colegi,

Eu cred că de acum am avut noi cîteva ședințe, v-ați obișnuit cu cartelele, nu?

Domnule Vacarciuc,
Vă rog.

Domnul Vadim Cojocaru:

Noi vrem să concretizăm, stimată doamnă, pe cine vreți să invitați? Pe domnul guvernator? Dacă numai Guvernatorul, sigur că votez, dar dacă pe toți, nu avem timp să îi examinăm pe toți.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Domentii,
Vă rog.

Doamna Oxana Domentii:

Solicitarea noastră a fost să invităm Guvernatorul Băncii Naționale, dar și factori de decizie în cadrul Guvernului responsabili de măsurile economice și sociale compensatorii pentru populație. Sîntem de acord să discutăm acest subiect și, mă rog, parțial, să ascultăm Guvernatorul, iar ulterior – toți factorii de decizie. Noi, însă, vrem să abordăm acest subiect complex.

Domnul Igor Corman:

Ce spun grupurile parlamentare? Bine, supun votului propunerea așa cum a fost formulată privind audierea Guvernatorului, Prim-ministrului și factorilor de decizie din Guvern. Așa este formulată la dumneavoastră. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de un grup de șase deputați, privind excluderea din ordinea de zi pentru data de 14 martie a proiectelor nr.52 și nr.53. Deci propunerea este privind excluderea din ordinea de zi.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Vă aducem aminte că, anul trecut, voi, majoritatea parlamentară, ați votat detașarea a 40 de militari moldoveni în regiunea nerecunoscută de Republica Moldova, în regiunea Kosovo, încălcînd astfel Constituția Republicii Moldova, statutul de neutralitate. Săptămîna aceasta veniți cu două acorduri, deci propuneți ratificarea a două acorduri cu NATO ce țin de detașarea aceasta a militarilor moldoveni în Kosovo.

Noi considerăm că aveți o posibilitate să reparați greșeala pe care ați făcut-o anul trecut și propunem excluderea din ordinea de zi a acestor două subiecte. Respectiv, solicităm să puneți la vot separat fiecare acord. Noi, dacă nu cunoașteți, conform acestor acorduri, trebuie să achităm din bugetul de stat al Republicii Moldova 900 mii de dolari pentru participarea contingentului nostru militar în această operațiune NATO.

Domnule Președinte,
Solicităm să puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

Supun votului propunerea domnului Petrenco. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Tot la acest subiect vine cu propunere doamna Guțu. Corect? Deci din partea comisiei, vă rog, doamnă Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Solicit să transferăm de pe data de mâine, 14 martie, pentru astăzi, 13 martie, proiectele cu nr.45, nr.52 și nr.53. Raportul Comisiei politică externă și integrare europeană. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci rapoartele sînt. Da.

De procedură.

Domnule Petrenco,

Vă rog.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Dar care, totuși, este cauza, trebuie să fie o argumentare măcar ... Ieri a fost ședința Biroului permanent al Parlamentului, trebuia să fie propusă atunci modificarea aceasta, nu astăzi înainte de ședință.

Domnul Igor Corman:

Este vorba de o propunere făcută de președintele comisiei, stimați colegi. (*Rumoare în sală.*) Deci eu, regulamentar, voi supune votului această propunere.

Deci de acum care sînt cauzele ș.a.m.d. le vom discuta atunci cînd vom dezbate aceste proiecte de lege. Cred că vom avea discuții, dar... (*Rumoare în sală.*) Este vorba doar, într-adevăr, de o mișcare tehnică, deci de ziua de mâine, ziua de astăzi. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Supun votului propunerea, ca proiectul de Lege cu nr.45, ați spus, doamnă Guțu. Da? Nr.45 la ce se referă? Cu Serbia, deci Acordul cu Serbia, nr.45, și, de asemenea, proiectele nr.52 și nr.53, despre care s-a vorbit, ca să fie, pur și simplu, transferate deci din ziua de mâine în ziua de astăzi a agendei noastre. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea deputaților sprijină această propunere. Deci le-am transferat pentru ziua de astăzi.

De procedură.

Domnule Petrenco,
Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi nu am discutat la ședința comisiei acest subiect, privind transferul acestor 3 proiecte din ordinea de zi... pentru ziua de azi.

Doamna Guțu, dacă vrea să propună asemenea modificări în ordinea de zi, trebuia să le facă în scris și să prezinte aceste propuneri înainte de ședință, în prezidiul Parlamentului. Și să nu facă acum, de la microfon, modificările în ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Așa este, domnule Petrenco.

Deci noi avem Regulamentul și în Regulament sînt prevăzute clar situațiile în care noi dezbatem aici, în Parlament, propunerile privind modificarea ordinii de zi, este vorba de articolele 4 și 6, vă reamintesc, punctul 1 și punctul 2.

Dar în acest Regulament există și punctul 3, în care scrie că „Președintele Parlamentului poate propune în orice ședință a Parlamentului modificarea...” (*Rumoare în sală.*) Da. Eu am auzit argumentele președintelui comisiei, care mi se par pertinente, dacă există rapoartele pe toate 3 subiecte și dacă dumneavoastră le-ați discutat în comisie, este vorba doar de un transfer tehnic. Nu văd nici o problemă, de aceea am supus-o votului și plenul Parlamentului a decis așa cum a decis.

Următoarea cerere, semnată de un grup de 5 deputați, care se referă la executarea controlului parlamentar și supravegherea respectării legislației. Și în acest sens se solicită informație de la conducerea Guvernului și Ministerul Apărării privind survolarea spațiului aerian. Raportul să fie prezentat în ședința plenară a Parlamentului din 13 sau 14...

Din punct de vedere logic, formularea cererilor privind ordinea de zi a Parlamentului nu mi se pare adecvată, fiindcă orice fel de informații pot fi solicitate la ora întrebărilor. Și ora întrebărilor noi o avem la sfîrșitul ședinței. (*Rumoare în sală.*) Dar haideți să ascultăm și părerea deputaților care au venit cu această propunere. Domnul Gorilă?

Domnule Reșetnicov,
Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Aș vrea să vă fac referire la articolul din Constituție, care prevede că Guvernul vine, obligatoriu, cu informații la solicitarea deputaților.

În acest context, pentru a respecta prevederile Constituției și Regulamentului Parlamentului privitor la controlul parlamentar și supravegherea respectării

legislației, solicităm, din partea conducerii Guvernului și conducerii Ministerului Apărării, o informare în plenul Parlamentului privitor la informația, difuzată deja și în mijloacele de informare în masă, privind survolarea spațiului aerian a Republicii Moldova, în perioada 25 februarie – 12 martie, anul curent de către avioane militare străine. Luând în considerare situația tensionată în regiunea în care ne aflăm noi și situația geopolitică, nu este cunoscut dacă aceste deplasări ale avioanelor militare au fost acceptate și a fost permisul autorităților moldovenești, pentru că, conform Constituției, Republica Moldova este un stat neutru și orice amestec sau cooperare militară cu careva blocuri militaro-politice sînt interzise, conform Constituției.

Pentru a clarifica legalitatea acestor... și misiunea acestor avioane militare deasupra teritoriului, noi, Partidul Comuniștilor, solicităm informația din partea conducerii Guvernului și Ministerului Apărării. Rog această solicitare să fie acceptată și pusă la vot.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

Dumneavoastră aveți dreptate cînd vă referiți la Constituție, la obligația Guvernului să prezinte informațiile solicitate de Parlament, dar depinde cînd se face, procedural, acest lucru. Și orișicare deputat are dreptul să solicite informațiile de la Guvern la ora prevăzută în agendă. (*Rumoare în sală.*) Eu ce să supun votului? Ca Guvernul să prezinte informația respectivă?

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci. Domnule Președinte,

Atunci cînd, la îndemnul NATO, schimbați ordinea de zi, și fără o argumentare juridică, schimbați acordurile cu NATO de mîine pe astăzi, dumneavoastră nu găsiți explicații. Dar atunci cînd noi, în mod normal, avînd ca temei Regulamentul Parlamentului și Constituția, solicităm un control parlamentar și supravegherea respectării legislației... Iar survolarea spațiului aerian de către avioane militare străine nu este un caz excepțional?

Noi solicităm informații. În baza Constituției, Guvernul e obligatoriu să prezinte informații privind acest fapt: au avut loc, în ce temei și care sînt împrejurările. Rog să puneți la vot și să nu comentați, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

Atunci care este rolul meu, dacă nu am să vin și eu cu niște aprecieri care țin de felul în care noi lucrăm aici. (*Rumoare în sală.*) Puneți un calculator în locul meu atunci, aici.

Deci eu pot să supun votului o propunere privind prezentarea în ședința în plen a unui raport asupra subiectului pe care l-am menționat. Dar dacă veniți oricum dumneavoastră la ora întrebărilor cu solicitarea, oricum Guvernul este obligat să prezinte informația.

Domnule Cimbriciuc,
La acest subiect, da? Vă rog.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Aș vrea să o ajut pe doamna Mironic pentru grija manifestată pentru veteranii celui de-al Doilea Război Mondial. (*Rumoare în sală.*) Și vreau să o informez că acei veterani, la Soroca...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Deci noi discutăm acum un alt subiect. Eu am înțeles că la acest subiect dumneavoastră... La acesta, da? Vă rog la acest subiect să vă referiți.

Vă rog, domnule Cimbriciuc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc.

Vreau să spun că la Soroca se construiesc monumente în memoria eroilor căzuți pe câmpul de luptă în cel de-al Doilea Război Mondial. Și vreau să vă spun că acest lucru nu l-ați făcut voi pe parcursul atîtor ani. Și grija mare cam pune la dubii.

Ceea ce ține de problema, ridicată de domnul Reșetnicov, cu armată, cu avioane, cu multe alte lucruri, vreau să informez că contingentul nostru militar care participă la menținerea păcii sub operațiunea KFOR este un lucru foarte important și apreciat.

Pentru voi, v-aș sugera să îi solicitați și lui Putin să își retragă armata 14 de pe teritoriul Republicii Moldova. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Bine. Stimați colegi,

Fiecare cu punctul lui de vedere. Regulamentar, eu am să supun votului propunerea făcută.

Deci cine este pentru propunerea domnului Reșetnicov rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Dar încă o dată, dumneavoastră, oricum, aveți dreptul să solicitați informația și să primiți informația de la Guvern. (*Rumoare în sală.*)

Noroc, domnule Stati. Să fii sănătos.

Așa, deci următoarea cerere, un grup de 7 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.220.

Doamna Balmoș?

Vă rog frumos.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului nr.220 din 2013, care vine cu anumite măsuri de protecție socială suplimentară a tinerelor familii pentru închirierea spațiului locativ, precum și alte măsuri utile tinerelor familii din Republica Moldova.

Rog să susțineți includerea în ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru această propunere rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea propunere, 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.8.

Domnul Mușuc?

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Stimați colegi,

În luna decembrie 2013, anul trecut, în mod absolut ilegal și netransparent, a fost modificat Codul fiscal în așa mod, ca bugetele locale să fie lipsite de circa 250 – 300 milioane lei.

Prin aceste modificări a fost încălcată Constituția Republicii Moldova, Carta europeană a autonomiei locale, Legea privind actele legislative, Legea cu privire la descentralizarea administrativă, Legea privind transparența actului decizional.

Aceste modificări s-au efectuat în defavoarea cetățenilor și în favoarea proprietarilor de cazinouri, benzinării și centre comerciale mari.

Vreau să vă informez, dacă ați uitat, că, în luna ianuarie 2014, a fost pronunțată o hotărîre de către Curtea Constituțională, care a declarat toate aceste modificări drept neconstituționale.

Drept urmare a acestei hotărîri, Parlamentul Republicii Moldova este obligat să aducă în concordanță legislația în vigoare cu această hotărîre a Curții Constituționale.

Astăzi, s-a creat o situație foarte complicată și controversată, contradictorie din cauza inacțiunilor Guvernului și a majorității parlamentare, cînd, practic, toate localitățile se află în deficit bugetar, în condițiile deficitului bugetar și, practic, autoritățile publice locale sînt lipsite de posibilitatea de a presta servicii publice de calitate populației.

Pîna în ziua de astăzi, noi nu avem nici avizul Guvernului, nici raportul comisiei de profil, ceea ce înseamnă un blocaj total în vederea executării hotărîrii Curții Constituționale și o neglijență a intereselor autorităților publice locale, a intereselor constituționale și a drepturilor.

Noi, în cazul acestea, nu avem nevoie de avizul Guvernului.

Noi nu avem nevoie de raportul comisiei, deoarece este vorba despre executarea unei hotărîri irevocabile a Curții Constituționale.

Ca urmare a celor expuse, Frațiunea Partidului Consumiștilor solicită includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.8, care prevede întoarcerea la normalitate, anularea plafonării taxelor locale și reintroducerea taxelor locale, care

au fost anulate, în mod abuziv, de către majoritatea parlamentară în luna decembrie 2013.

Solicităm susținerea acestui proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.8 rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, 6 deputați, privind audierea Raportului Curții de Conturi.

Domnul Vreamea?

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Stimați colegi,

Venim, repetat, pentru că săptămîna trecută am solicitat să fie finalizată audierea și adoptarea Hotărîrii privitor la Raportul Curții de Conturi.

Mi s-a promis că într-o săptămîna va fi finalizat.

Iată, noi venim să închidem această audiere, așa cum prevede legislația, să fie finalizată audierea Raportului Curții de Conturi privitor la administrarea și întrebuințarea resurselor financiare publice și patrimoniul public pentru anul 2012. Deja astăzi sîntem în 2014. Cred că nu aveți ce ascunde.

De aceea, solicităm să fie pus la vot și audiat acest Raport al Curții de Conturi și, suplimentar, în contextul solicitării anterioare, și Raportul Serviciului de Informații și Securitate.

Sperăm că deja ați studiat legislația și v-ați convins că în plen urmează să fie prezentat Raportul SIS-ului.

La fel, rugăm să fie audiat și acest raport.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.380. Un grup din 6 deputați au semnat această cerere.

Domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

E vorba de nr.380, da.

Stimați colegi,

În ordinea de zi, pe care o avem în față, pentru săptămîna viitoare, proiectul respectiv este inclus spre examinare.

Însă noi venim cu solicitarea de a-l transfera și examina în ședința de astăzi. Este vorba despre modificarea... un proiect de Lege privind modificarea Codului electoral, în particular, în ceea ce privește punerea în aplicare a Registrului electronic al alegătorilor, pentru a da posibilitate Comisiei Electorale Centrale să

întreprindă măsurile de rigoare în vederea implementării acestui registru.
(*Rumoare în sală.*)

Cu atât mai mult că comisia deja a examinat și este raportul.

Domnul Igor Corman:

Așa. Stimați colegi,

Supun votului propunerea privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.380. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, un grup de 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.96.

Cine? Doamna Balmoș.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului nr.96 din 2014 cu privire la completarea Legii privind regimul juridic al adopției, prevedere care vine să interzică adopția copiilor din Republica Moldova în țările care au legalizat eutanasierea copiilor.

Dumneavoastră știți că Belgia este a doua țară din Europa care a legalizat eutanasierea copiilor și știți și despre petiția semnată în jur de 200 persoane... 200 de mii de persoane, adresată Regelui Belgiei, petiție din 20 de țări, care au susținut ideea de a interzice eutanasierea copiilor.

Noi venim cu propunerea ca să includem în ordinea de zi acest proiect, care nu necesită mijloace financiare.

Domnul Igor Corman:

Supun votului propunerea de a include în ordinea de zi proiectul nr.96. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, un grup de 6 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.29.

Doamna Domenti.

Doamna Oxana Domenti:

Stimați colegi,

Propun includerea în ordinea zilei a proiectului nr.29 din 3 februarie 2014 cu privire la modificarea Legii privind fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală pentru anul 2014.

Proiectul de lege prevede majorarea mai grabnică a salariilor planificate pentru lucrătorii medicali încadrați în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Noi considerăm că există toate premisele financiare pentru a face acest lucru mai devreme decât este planificat.

A fost majorată polița de asigurare în acest an cu 738 de lei, cu 15% mai mult decât anul trecut, nu puncte procentuale, dar procente, plătesc salariații și angajatorii pentru asigurări medicale obligatorii de asistență medicală.

Bani în buget sînt și noi considerăm că este posibil să se facă aceste majorări.

Aceste majorări nu vor afecta alte servicii medicale, pentru că cheltuielile pentru salarizare sînt plafonate în cadrul sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală.

Deci este prevăzută o anumită cotă, mai mult de care nu pot fi majorate aceste salarii.

Deci există resurse financiare. Acest lucru nu va afecta alte servicii medicale și noi propunem introducerea în ordinea de zi a acestui proiect de lege, care prevede acest lucru.

În mod informativ, am pregătit aici niște informații, ca să vă aduc la cunoștință care a fost dinamica creșterii salariale a lucrătorilor medicali pe parcursul ultimilor ani de cînd sînteți la guvernare.

Spre exemplu: în 2010 a avut loc o descreștere a salariului real în sectorul instituțiilor medico-sanitare publice cu 1%; în 2011, creșterea a fost zero; în 2012, a avut loc o creștere de doar 5%; în 2013 – aproximativ 1%, conform unor calcule prealabile. Deci, pe parcursul a patru ani de zile, avem o creștere de doar 5%. Noi...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă rog să respectați timpul regulamentar. Deci nu dezbatem legea, ați făcut propunerea, cred că ați motivat-o suficient, o supun votului.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.29 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, a unui grup de cinci deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.59.

Domnul Gorilă? Este primul dintre deputați. Dumneavoastră?

Domnule Iurie Muntean,

Vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Stimați colegi,

Eu vă reamintesc despre modificările pe care le-am... le-ați operat, de fapt, pe 23 decembrie, într-un mod grabnic, fiind examinate timp de cinci minute în comisie. Noi solicităm ca pe ordinea de zi să fie introdus proiectul nr.59 din 12 februarie 2014, prin care urmează să fie abrogată Legea nr.324 din 23 decembrie 2013 privind modificarea și completarea unor acte legislative. Deci, subliniez, este vorba despre politica bugetar-fiscală adoptată într-un mod inadmisibil de grabnic.

Vă reamintesc, în această ordine de idei, că respectivele modificări, operate pe 23 decembrie, deja au fost recunoscute de Curtea Constituțională ...

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog să finalizați, domnule Muntean.

Domnul Iurie Muntean:

Au fost recunoscute de Curtea Constituțională drept neconstituționale. Și mai mult decât atât, pe 12 februarie 2014, Prim-ministrul Republicii Moldova Leancă, vicepreședintele Partidului Liberal Democrat, a recunoscut ... prim-vicepreședintele Partidului Liberal Democrat deci a recunoscut respectivele modificări drept inoportune și a promis că această chestiune va fi examinată în curînd.

Iată, a trecut deja mai bine de o lună de cînd a fost făcută respectiva promisiune. În această ordine de idei, eu, în mod special, mă adresez colegilor parlamentari din Partidul Liberal Democrat să susțină introducerea în ordinea de zi a acestei legi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului nr.59 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, un grup de cinci deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.1002. Probabil, domnul Șova, da? Da.

Domnule Șova,

Vă rog.

Domnul Vasili Șova:

Уважаемые коллеги,

Прошу вашего внимания к обсуждению данного законопроекта. Надеюсь, что мы прервем сегодня практику исключения возможности включить хотя бы один проект от оппозиции в повестку дня заседания Парламента.

Речь идет о проекте закона, который уже практически три года без одного месяца находится на столе нашего законодательного органа. Речь идет о том, что особенно сегодня всем понятно, что вопрос о региональной безопасности перешел в самую активную плоскость внешней политики как на региональном, так и на международном уровне.

Учитывая то, что в Молдове отсутствие законодательных рамок касающихся положения статуса постоянного нейтралитета, дает возможность очень широко трактовать это понятие отдельным политикам, лицам, политологами и т.д.,

Предлагаю ... Даже вчера политики, которые давали пресс-конференцию от правящего Альянса, говорили о необходимости укрепления статуса постоянного нейтралитета. Поэтому предлагаю принять на ваше рассмотрение проект Закона № 1002 от 2011 года, который как раз устанавливает законодательные рамки статуса постоянного нейтралитета Республики Молдова.

Хочу обратить ваше внимание на то, что мы иногда запаздываем с принятием очень важных законов, а в итоге потом в спешном порядке ищем

виновных в эскалации той или иной ситуации. Хочу обратить на это особое внимание. Прошу поддержать данный законопроект.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.1002 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, un grup din șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.3106.

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Este deja un lucru bine cunoscut ceea ce se întâmplă în sistemul de sănătate – fenomenul de privatizare camuflată a activelor publice. Acest lucru se face pe mai multe căi. Una din căile pe care se face această privatizare camuflată este falimentarea serviciilor publice și substituirea acestora, în cadrul unei instituții medico-sanitare publice, cu servicii private. Acest lucru se face pentru a redirecționa fluxurile de bani din fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală de la serviciile publice către unii agenți economici privați și nu are alte scopuri.

La fel, știți că o privatizare camuflată se face și pe calea transmiterii în chirie, pe o perioadă de pînă la 49 de ani, a celor mai strategice active ale sectorului public de sănătate. Vă amintesc că, acum trei ani, era posibil să se facă acest lucru doar pentru trei ani ...

Domnul Igor Corman:

Vă rog să finalizați, doamnă Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

... ați schimbat legea și ați modificat la 49 de ani.

Noi propunem o Lege cu nr.3106 din 19 decembrie 2012, care vine să reglementeze relațiile dintre sectorul public și cel privat, interzicerea substituirii serviciilor publice de către cele private și diminuarea termenului de transmitere în chirie a spațiilor publice în sectorul de sănătate.

Rog susținerea dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați deputați,

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.3106 rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Și ultima cerere, semnată de șase deputați, privind, iarăși, audierea Procurorului General.

Domnul Zagorodnii,
Vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da, domnule Corman, mulțumesc frumos.

Pentru că dumneavoastră, prin discursul la inițiativa mea de a introduce în ordinea de zi audierea Procurorului General în prima solicitare, ați dat o apreciere, dar, de fapt, vreau să vă spun că am crezut că dumneavoastră o să faceți abstracție de la colegi și o să-l propuneți în ordinea de zi, dar am uitat să vă spun că faceți parte din aceeași Coaliție și ați respins-o fără motiv.

Domnul Igor Corman:

Domnule Zagorodnii,

De ce dumneavoastră așa, în văzul tuturor, chiar faceți așa o manipulare și nu spuneți adevărul? Deci eu am propus votului plenului propunerea dumneavoastră, ceea ce eu fac în conformitate cu Regulamentul. Dumneavoastră conștient induceți în eroare.

Deci eu, ca Președinte al ședinței, încă o dată repet, supun votului plenului Parlamentului. Eu nu pot să introduc personal în ordinea de zi un anumit subiect, fără ca să fie sprijinită această inițiativă de majoritatea parlamentară. Dumneavoastră înțelegeți acest lucru?

Vă rog să vă referiți la propunerea pe care ați făcut-o.

Domnul Zagorodnii.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Domnule Corman,

Nu manipulez. Dumneavoastră aveți dreptul să inițiați, deci fără acordul majorității parlamentare. Nu induceți dumneavoastră în eroare.

Deci a doua solicitare, pe care doresc să o fac, este ca dumneavoastră, stimați colegi din majoritatea parlamentară, să executați o altă normă legală ce ține de articolul 27 alineatul (5) din Legea cu privire la Procuratură, care prevede că Procurorul General prezintă anual Parlamentului raport despre atestarea legalității și ordinii de drept în țară, precum și despre măsurile întreprinse pentru redresarea situației.

Deci vreau să vă aduc la cunoștință, dacă ați uitat sau dacă vă faceți a uita, că, în ultimii aproape 5 ani de guvernare proeuropeană, așa-zisă, dumneavoastră, nici o instituție subordonată Parlamentului, nu ați audiat conform legislației în vigoare.

Cu atât mai mult, statistica vorbește foarte clar că criminalitatea în Republica Moldova este foarte și foarte mare, a crescut foarte esențial. De aceea... chiar și în comparație cu 2009, dacă doriți. De aceea, noi propunem ca acest raport privind activitatea organelor Procuraturii să fie audiat în Parlamentul Republicii Moldova, nu că dorește opoziția sau comuniștii, dar că așa prevede legislația Republicii Moldova. Și sînteți obligați să...

Domnul Igor Corman:

Deci supun votului solicitarea domnului Zagorodnîi. Cine este pentru rog să voteze. Constat un număr insuficient de voturi.

Domnilor deputați,

Acum, per ansamblu, voi supune votului ordinea de zi a Parlamentului.

Eu aud în sală referință la procedură. Așa? Eu văd aici că s-au înscris sau au apelat mai mulți deputați. Probabil, toți la procedură, din câte înțeleg eu, fiindcă nu dezbaterem acum proiecte de lege.

Stimați colegi,

Deci haideți în felul următor, cu procedura. Eu am să vă dau citire din Regulament ce scrie în legătură cu procedura, deci „În afara dezbaterilor legislative sau politice în cadrul ședințelor în plen, un deputat poate, cu titlu de excepție, să facă obiecții și propuneri cu privire la chestiuni ce țin de respectarea Regulamentului”. Aceasta înseamnă de procedură. *(Rumoare în sală.)*

Noi acum am dezbătut și am votat fiecare propunere în parte, conform Regulamentului, în baza solicitărilor în scris pe care le-am avut. Aceste solicitări s-au epuizat. Eu am anunțat care a fost ultima.

Acum eu am să vă dau dumneavoastră cuvîntul. Dacă sub noțiunea de procedură o să încercați să faceți declarații politice ș.a.m.d., eu voi fi nevoit să vă deconectez microfonul și să supun votului ordinea de zi.

Doamna Fusu, văd, este prima în listă.

Vă rog.

Doamna Corina Fusu:

Bineînțeles că este de procedură, pentru că ține de activitatea bună a Parlamentului Republicii Moldova. Și insist deja de o lună să ne spuneți ce a decis Biroul în privința asigurării condițiilor bune...

Domnul Igor Corman:

Doamnă Fusu,

Nu vă supărați, nu este de procedură ceea ce spuneți dumneavoastră acum. *(Rumoare în sală.)* Deci aceasta nu ține de respectarea Regulamentului. Noi acum ne aflăm înainte de votarea ordinii de zi. Următorul în listă.

Domnule Munteanu,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ține, domnule Președinte, prezența presei în ședințele plenare, pentru că este de procedură, pentru că Regulamentul spune că ședințele sînt publice.

Spuneți-ne unde să discutăm noi aceste chestiuni, dacă nu la chestiuni de procedură? Pentru că noi am calculat și, pentru ca presa să fie prezentă în ședințele plenare, este nevoie de exact 2000 de lei pentru cabluri și prize. Dacă costul democrației și libertății presei în Republica Moldova este 2 mii de lei și voi exact o lună de zile căutați 2 mii de lei, facem atunci o chetă și punem acești bani ca să

achităm, să asigurăm în Republica Moldova libertatea presei. Aceasta este prima observație de procedură că ține de Regulament.

Și cea de a doua. În Regulamentul nostru scrie și noi de o lună de zile am venit și trebuie să votăm în baza votului electronic. Acum exact o lună de zile, ne-ați spus că există anumite deficiențe de natură tehnică și vor fi remediate.

Eu am văzut pe Internet, făceau glume la tema aceasta că orice specialist mediu în acest domeniu exact într-o zi o să remedieze orice problemă. Eu m-am uitat, nu există un parlament în Europa unde să nu se voteze electronic. Și, apropo, și 10 Parlamente din Africa tot în mod electronic votează. Dar noi rămânem încă ancorați în chestiile acestea sovietice. Asigurați-ne, vă rog frumos, ca acest lucru să fie făcut în Parlamentul Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Bine. Deci eu, în calitate de Președinte al Parlamentului, am să răspund la aceste două întrebări, ca excepție, fiindcă nu acum este locul, conform Regulamentului, să discutăm aceste subiecte. (*Rumoare în sală.*) La Ora întrebărilor. Doriți să mă ascultați sau... Da?

Deci prima întrebare, cu referire la desfășurarea publică a ședințelor plenare. Și acum, și pînă acum, și în acest moment, ședințele Parlamentului sînt publice. Dumneavoastră vă referiți doar la accesul fizic al camerelor de filmat în Sala de ședințe plenare.

Vreau să vă spun, așa cum am anunțat și vinerea trecută, la ultima noastră ședință, că noi am analizat posibilitatea ca, în această sală, cu două sau trei camere, să fie prezentă televiziunea publică, astfel încît aceste imagini să fie oferite tuturor surselor mass-media acreditate în Parlament.

Eu cred că toți înțeleg foarte bine și acei care sînt în sală, și acei care sînt în afara sălii, inclusiv sursele mass-media, noi nu putem să permitem accesul în această sală a peste 200 de surse mass-media, cîte ele sînt acreditate în Parlament, fiindcă, teoretic, fiecare sursă mass-media poate să vină cu o astfel de solicitare. Aceasta înseamnă 200 de camere de luat vederi, plus 200 de reporteri. Este lucru imposibil. (*Rumoare în sală.*)

Noi v-am spus că în țările civilizate sînt televiziuni publice, care au accesul în Sala de ședințe. Și noi am mers pe aceeași opțiune. Cu părere de rău, întâlnirea care a avut loc la nivel tehnic între reprezentanții Televiziunii publice „Moldova 1” și celelalte televiziuni private, care sînt aici acreditate, a arătat că Televiziunea publică, din punct de vedere tehnic, nu este în stare să ofere imaginile respective.

Deci unica soluție care există la acest moment este să consolidăm actualul sistem care există (*strigăte din sală*), prin instalarea unor camere adiționale, prin crearea condițiilor de stocare a informației, de utilizare a Internetului ș.a.m.d.

Eu am dat dispozițiile de rigoare, să vedem de cîte mijloace financiare este vorba la modul concret, ca în viitorul cel mai apropiat să putem satisface și din acest punct de vedere sursele mass-media, astfel încît să fie satisfăcute. Deci acesta este răspunsul meu la prima întrebare. (*Domnul Alexandr Petkov strigă din sală.*)

Domnule Petkov,

La capitolul respectiv, eu, în locul dumneavoastră, nu m-aș grăbi să dau o apreciere. Nu este nimeni ca să vă întreacă. Vă asigur. (*Rumoare în sală.*)

Da. Și a doua întrebare, foarte succint. Era vorba despre votul electronic.

Chiar din start, atunci când am avut prima ședință aici, deci sistemul electronic, pe care noi îl avem, permite înregistrarea și votarea legilor în baza acestui sistem.

Dar în cazul în care o mare parte dintre deputați nu doresc să utilizeze acest sistem electronic, îl sabotează, ceea ce s-a întâmplat în primă ședință, atunci rămânem la sistemul cu care v-ați obișnuit o parte dintre deputați și pe care îl preferați. (*Rumoare în sală.*)

Deci el este în baza Regulamentului, ambele sisteme de vot, și electronic, și clasic, este conform Regulamentului. Când va fi disponibilitatea tuturor deputaților, disciplinat, organizat, cu bună credință să utilizeze acest sistem, atunci vom discuta acest lucru.

Și acum, domnilor deputați, dacă, strict de procedură, mai aveți careva obiecții. (*Rumoare în sală.*)

Dreptul la replică.

Domnule Petkov,

Vă rog frumos.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Domnule Corman,

Eu nu știu în baza la ce dumneavoastră v-ați permis să spuneți că eu vă întrec, deci vreau să vă spun că, prin minciună, dumneavoastră întreceți întreg Parlamentul.

Încă o dată spun, acum trei săptămîni, iată, aici stăteam cu 15 redactori media, s-a găsit soluția. Toată lumea a fost de acord și dumneavoastră ați promis să convocați ședința Biroului permanent pentru vineri și ați convocat-o, și i-ați mințit pe toți.

Pentru că, iată, aici sînt două loje, unde poate fi admis accesul presei. Nu este vorba de 200 de persoane. Nu știu cine v-a spus, se vede că colegul dumneavoastră de partid, dar în Parlament sînt de obicei vreo 15 – 20, maxim 40 de camere.

Este posibil să între aceste persoane încoace. De ce mințiți poporul? Nu aveți nici un drept să mințiți, mai ales deputații și presa.

Rușine să vă fie.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Există un principiu cunoscut în toată lumea și anume: medicul psihiatru nu se supără pe pacienții săi. (*Rumoare în sală.*)

Cu părere de rău, în calitate de Președinte al Parlamentului, eu sînt nevoit să mă ghidez de acest principiu în raport cu anumiți deputați. Aceasta este realitatea. *(Rumoare în sală.)*

Eu am răspuns și data trecută și știu toți care au participat la acea întîlnire, deci au fost discutate mai multe soluții. A fost propunerea unei părți a surselor mass-media. Eu ceea ce am promis am și făcut. Am discutat subiectul și la Biroul permanent. Am discutat subiectul și în cadrul Coaliției Proeuropene de guvernare. Vreau să vă spun și acest lucru.

Interesul nostru, al tuturor, este să creăm condiții adecvate pentru sursele mass-media, de reflectare a activității Parlamentului. Dar dacă unii doresc ca Parlamentul să fie circ, noi dorim ca Parlamentul să fie Parlament.

Deci această soluție, pe care trebuie să o găsim, trebuie să fie una conformă principiilor democratice și conform practicilor europene, ceea ce și facem. Și sînt sigur că vom reuși. *(Rumoare în sală.)*

Deci dacă la Regulament sînt careva... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Hotineanu.

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

Deci problemele care mai erau, mici, tehnice, la proiectul nr.524 au fost deja soluționate și propun ca proiectul de Lege nr.524 să fie transferat, pentru lectura a doua, pentru mîine, vineri.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Înțeleg că ați mai verificat încă odată și... *(Rumoare în sală.)* Deci mîine să fie.

Propunerea este: nr.524 – pentru ziua de mîine. Deci supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul cu nr.524 este transferat pentru ziua de mîine. *(Rumoare în sală.)*

De procedură.

Domnule Reșetnicov,

Vă rog.

Domnule Artur Reșetnicov:

Deci, domnule Corman,

Ca să înțelegem mai departe cum organizăm lucrul și de procedură: să ne adresăm către dumneavoastră în calitate de medic sau în calitate de Președinte totuși? *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Păi, dacă sînteți pacient, în calitate de medic. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Stati,

Tot de procedură, da? Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Corman,

În sfârșit, de 3 săptămîni stau tot în rînd, ca să vă spun ceva la microfon.

De procedură, la concret. Deci sînt indignat la infinit, în general, de comportamentul dumneavoastră, extrem de obraznic. Deci m-am înscris încă atunci, cînd se dezbătea proiectul cu Ucraina, și atunci în totalitate m-ați ignorat.

Astăzi stau de dimineață cu microfonul pornit.

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră aveți ceva de procedură acum să spuneți? În rest, la tribuna centrală ieșiți și spuneți tot ceea ce doriți.

De procedură, dacă aveți.

Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Corman,

Vă rog foarte mult să nu mă învățați minte. Eu am să spun ceea ce doresc să spun la procedură.

Deci concret la procedură.

Eu nu știu cine l-a împuternicit pe domnul Cimbriciuc să răspundă pentru toată țara referitor la relațiile cu NATO și, respectiv, am vrut să îi dau, în sensul acesta, o replică.

Și dumneavoastră în totalitate m-ați ignorat.

De aceea, vreau să vă rog ca dumneavoastră sau să scrieți cerere de concediere, sau să concediați personalul tehnic. Eu nu știu ce fel de film vă arată acolo, pe ecranul dumneavoastră, dar precis că numele meu nu se înscrie pe ecranul dumneavoastră.

De aceea, foarte mult vă rog să... sau să schimbați ecranul, sau să scrieți cerere de concediere, sau să concediați personalul tehnic, respectiv, fiecare să aibă dreptul să se expună în Parlament, care este, normal, un organ democratic de expunere a pozițiilor.

Și, în contextul acesta, conform Regulamentului și strict la Regulament, vă rog foarte mult să dați indicațiile respective ca pe ecran să nu fie „cicelele” acestea, pe care le-ați pus dumneavoastră, dar, respectiv, să fie numele cetățenilor care s-au înscris pentru a lua cuvîntul în dezbateri.

Și, respectiv, revenind la proiectul pe care l-ați dezbătut. Eu nu știu cine l-a împuternicit pe domnul Cimbriciuc ca el să se expună despre aceea ca să bage țara în NATO sau să nu bage țara în NATO. Aceasta e una.

Și doi. Cine-i, domnul Cimbriciuc a permis ca să zboare avioanele NATO asupra teritoriului Republicii Moldova?

Vă rog foarte mult, în sensul acesta, să avem o dezbatere normală, sănătoasă, ca toată lumea să știe că faceți pe sub ogheal niște manipulări extraordinare, care o să ne trezim nu mai știu unde mîine, poimîine... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică.
Domnule Cimbriciuc,
Vă rog.

Domnule Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc.

Pentru domnul Stati, ca să fie clar. Mandatul mi-a fost oferit de Parlamentul Republicii Moldova, în calitate de a conduce delegația Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară NATO.

Și vreau să vă spun că mă mîndresc cu acest lucru, fiindcă și voi ați fost acei care ați promovat aceste idei și ideile sînt foarte nobile și așteptate de toți cetățenii Republicii Moldova.

Să nu credeți că NATO este un subiect de agresiune asupra uneia sau alteia dintre țările lumii. Este o organizație care ajută țările care doresc să fie ajutate pe segmentul de apărare și securitate. (*Rumoare în sală.*)

Și atît timp cît voi promovați avioane rusești aici, în Republica Moldova, noi avem nevoie să avem relații bune de cooperare și nicidecum de manipulare a voastră cu această instituție, o instituție care ne ajută nu numai logistic, dar și financiar, pentru a depăși unele momente din Republica Moldova.

Și încă o dată v-aș sugera ca voi, Partidul Comuniștilor, să vă asumați o declarație publică față de Federația Rusă, să își scoată armata de pe teritoriul Republicii Moldova.

Și atunci noi scoatem și problema domnului Șova că sîntem un stat neutru, și atunci o să respectăm foarte bine toate angajamentele noastre luate de civilizația europeană. Și cred că și costumele voastre o să fie mult mai frumoase și mai verzi în țara Republicii Moldova. (*Rîsete.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Dacă noi, într-adevăr, ținem ca Parlamentul să fie Parlament, atunci fiecare, prin propriile acțiuni, să demonstreze acest lucru. Noi, în primul rînd, avem o agendă foarte complexă, avem de discutat multe proiecte de lege. Și, uitați-vă, în ce se transformă ședința.

Înțeleg, domnul Șova are dreptul la replică. (*Rumoare în sală.*) Și eu am să îi ofer dreptul acesta. Dar eu îi îndemn pe toți ceilalți să înceteze cu elemente de show, de teatru, să ne apucăm și de lucru.

Domnule Șova,
Vă rog.

Domnul Vasili Șova:

Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Я бы хотел обратить ваше внимание на то что предлагаемые фракцией ПКРМ проекты законов вписываются полностью в положения Конституции

Республики Молдова, которой мы с вами должны руководствоваться и исполнять все законы.

И что касается проекта Закона о статусе постоянного нейтралитета, то это полностью соответствует положениям действующей Конституции, если мы в этом Парламенте еще этим руководствуемся.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

De procedură?

Eu vă rog să vedem, cine de procedură?

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Două chestiuni de procedură. Prima. În calitate de președinte al Comisiei parlamentare administrație publică și dezvoltare regională, noi solicităm excluderea proiectului nr.18 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării din ordinea de zi din cauză că acum, recent, am fost aprobați în calitate de coraportori, noi avem nevoie de câteva săptămîni, pentru ca să organizăm audieri și să aprobăm coraportul. Doar câteva zile în urmă, noi am fost aprobați în calitate de coraportori. Reieșind din aceasta, noi nu sîntem gata să îl examinăm astăzi. Acolo sînt multe chestiuni care vizează implementarea acestei legi. Noi nu vom tergiversa examinarea și aprobarea coraportului, dar astăzi noi nu sîntem gata să îl examinăm. Aceasta e prima chestiune.

Domnule Președinte,

A doua chestiune de procedură. Noi am abordat această problemă, inclusiv avem o solicitare în scris din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, ca să ne organizăm din punct de vedere tehnic și să asigurăm o desfășurare corectă a ședințelor Parlamentului. Și am solicitat, dacă nu greșesc, acum o lună, din punct de vedere tehnic ca toate solicitările cu privire la luare de cuvînt să fie, să le vedem pe ecranele noastre aici, în Parlament. Să fie clar.

Dumneavoastră, este clar, manipulați. Se vede la cine arde microfonul, dar cui îi oferiți cuvîntul. Haideți să fie corect din toate punctele de vedere această procedură. Iată, ceea ce vedeți dumneavoastră acolo pe ecran să vedem și noi pe ecran: cine și după cine vorbește, cine și după cine s-a înscris cu luare de cuvînt, ca să nu avem o manipulare.

Deoarece domnul Stati are perfectă dreptate, toată lumea a văzut cînd a solicitat cuvîntul, cîtă lume a vorbit după aceasta și doar la sfîrșit i-ați oferit cuvîntul. Nu este corectă această atitudine față de deputați.

De aceea solicităm ca, pînă la ședința viitoare, să asigurați din punct de vedere tehnic această posibilitate de asigurare a transparenței în ceea ce privește desfășurarea ședinței parlamentare.

Domnul Igor Corman:

Deci în legătură cu propunerea referitoare la proiectul de Lege cu nr.18.

Domnule Ioniță,
Dumneavoastră sînteți raportor de bază? Vă rog, care este opinia?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Autorul roagă insistent ca acest proiect de lege să fie examinat pentru ziua de mîine. Comisia noastră a examinat acest proiect de lege, am avut și grupuri de lucru. Cît privește coraportul. Noi cu cea mai mare atenție îl vom examina în comisie. Mai mult ca atît, vom organiza grup de lucru comun cu Comisia administrație publică și dezvoltarea regională și vom avea, pentru lectura a doua, un proiect care va fi cu certitudine discutat împreună cu Comisia administrație publică și dezvoltarea regională. Dar autorul roagă ca acest proiect de lege să fie examinat pentru ziua de mîine.

Domnul Igor Corman:

Deci eu am să supun votului propunerea privind excluderea. Dumneavoastră ați făcut această propunere în calitate de coraportor.

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Reprezentantul autorului a fost prezent ... iată domnul viceministru Copaci a fost prezent la ședința comisiei. Noi am decis în privința formării unui grup de lucru, noi am decis în privința examinării, ei au căzut de acord. Eu nu știu de unde vine această insistență de a-l examina mîine. Viceministrul a fost prezent la ședința noastră și au acceptat chestia aceasta.

Eu nu înțeleg de unde vine această insistență din partea domnului Ioniță? Intuiesc de unde. Dar, totuși, să nu neglijăm iarăși administrația publică centrală, administrația publică locală și să aprobăm această lege, ca ea să fie implementabilă. Dar nu, iarăși, să ne trezim în situația de conflict atunci cînd ne grăbim cu aprobarea legilor nepregătite, neprofesioniste și după aceasta ne confruntăm cu consecințele de rigoare.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Doar vreau să spun că această lege vine să rezolve o problemă legată de faptul că segmentul termoenergetic în prezent este reglementat de către ANRE, noi, prin lege am dat ANRE-ului, însă o lege-cadru care să descrie acest sistem de reglementare lipsea. Și dacă, pînă mai demult, acest sector era în domeniul administrației publice locale, acum este reglementat de către ANRE. Probleme sînt, noi acceptăm, însă autorul și comisia de bază, Comisia economie, buget și finanțe,

consideră că ar fi bine ca acest proiect de lege să fie examinat pentru ziua de mâine și împreună cu Comisia administrație publică și dezvoltarea regională, încă o dată repet, împreună cu Comisia administrație publică și dezvoltarea regională vom examina. Deci aceasta am spus-o și doar reiterez încă o dată decizia comisiei care am ...

Domnul Igor Corman:

Bine. Eu am să supun votului propunerea domnului Mușuc privind excluderea din ziua de mâine, să decidă plenul Parlamentului. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Domnule Mușuc,

La observația dumneavoastră privind, iarăși, sistemul electronic. Atunci, cu o lună în urmă, dumneavoastră ați promis, ca expert din domeniu, reieșind din experiența dumneavoastră anterioară, că veniți cu o propunere concretă. Până acum această propunere nu a parvenit. Veniți și noi sîntem gata să afișăm pe panou așa cum ați spus.

Ceea ce pot să vă spun cu certitudine e că aceste înscrieri de cuvînt sînt logice atunci cînd dezbatem proiectele de lege, ceea ce face o bună parte din deputați cînd vin cu astfel de intervenții atunci cînd noi discutăm, de fapt, ordinea de zi, și aceste propuneri în mare parte nu au nimic de a face cu ordinea de zi, eu, într-adevăr, nu trebuie să le acord cuvîntul. Și vă spun cu toată fermitatea că am să mă țin pe această poziție, ca să avem o atmosferă constructivă aici, în Parlament.

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Eu vreau să vă reamintesc de discuția pe care noi am avut-o împreună și v-am zis atunci că noi sîntem gata să venim cu o soluție, dar, în cazul acesta, trebuie concediat acest individ care conduce secția respectivă. Dacă ei sînt incapabili să organizeze din punct de vedere tehnic desfășurarea corectă a ședințelor Parlamentului, nu au de ce să primească aceste salarii, trebuie concediați.

Dar eu vă promit că, în timpul cel mai scurt, vom veni noi, din partea Frațiunii, cu o soluție tehnică și vom cere ca ea să fie implementată de către conducerea Parlamentului în așa mod ca să fie asigurată transparența ședințelor noastre.

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,

Veniți cu această soluție. Dar asemenea cuvinte, precum „individ” ș.a.m.d., să le ținem în buzunare. Deci nu este corect să veniți cu astfel de ... la adresa colegilor care lucrează aici, în Parlament, și care depun multe eforturi ca activitatea noastră să se desfășoare.

Deci eu văd că s-au mai înscris aici încă vreo opt colegi. Doar la procedură și doar la ordinea de zi.

Doamna Domentî este următoarea care s-a înscris.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi ...

Domnul Igor Corman:

Eu iau conform listei.

Doamna Oxana Domentî:

... dat fiind faptul că nu a fost acceptată propunerea Frațiunii noastre de a desfășura audieri privind politica cursului valutar și majorarea prețurilor, rog să fiu înscrisă cu ... să dau citire declarației Frațiunii PCRМ în legătură cu politica privind cursul valutar în această ședință atunci când este posibil.

Domnul Igor Corman:

Da, desigur. Toți deputații pot să se înscrie direct la Secretariat, nu este neapărat necesar să o faceți de la microfon.

Vă rog să o înscrieți pe doamna Domentî.

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Dragi deputați,

Eu vreau să vă spun că Republica Moldova, prin articolul 11 din Legea fundamentală a Constituției, a declarat și a proclamat neutralitate permanentă. Eu, astăzi, tot declar neutralitate. Și deja avem o oră și 40 de minute și numai colegii noștri din Partidul Comuniștilor au discutat.

Eu vă propun să încheiem dezbaterile, să votăm ordinea de zi, să ne apucăm de lucru.

Și, ca pacificator, Vladimir Nicolaevici, să chemăm armata la calm, la pace și dați să lucrăm.

Și la proiectele nr.52 și nr.53, eu cred că o să le comasez cu o luare de cuvânt la proiectul nr.53.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog să îl înscrieți pe domnul Butmalai cu luare de cuvânt la proiectul menționat.

Domnul Ion Butmalai:

Eu sînt pacifist.

Domnul Igor Corman:

Domnul Todua.

Domnul Zurabi Todua:

Уважаемые господа, коллеги,

Я все-таки считаю, что вопрос с условиями работы средств массовой информации в нашем Парламенте не закрыт.

И, господин Корман, пожалуйста, не прерывайте меня, дайте мне воспользоваться моим правом на выступление по процедуре.

Хотел бы напомнить что таких условий для работы нет ни в одном Парламенте Европы, Азии, думаю и Африки тоже. Это первое.

Второе. Упорное нежелание правящего большинства допустить средства массовой информации в зал, где есть место для этого, указывает на то и наводит на мысли о том, что вам, господа, не хочется, чтобы общественность знала о некоторых вещах, как, например, о том, что голосование по декларации относительно ситуации на Украине было принято без кворума, и многие другие вещи.

Поэтому, уважаемые господа, я не понимаю, почему вам, господин Корман, или вашему заместителю сейчас не спуститься в зал для прессы, который можно было бы назвать загоном, клеткой, позорное такое место и позорная ситуация, почему не спуститься и не пригласить представителей средств массовой информации к нам сюда, чтобы они освещали нормально, в нормальных условиях нашу работу.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Cine?

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Todua,

O să îmi permit, ca drept de replică, din partea Coaliției de guvernare. Sincer, nu sînteți voi, acei din Partidul Comuniștilor, care să ne dați nouă lecții privind dreptul de exprimare și libertatea presei. (*Rumoare în sală.*)

Abia de cînd există Coaliția de guvernare la guvernare, presa este cea mai liberă și după toate topurile care se fac, și după toate canalele care există.

Iar cînd era Partidul Comuniștilor la guvernare, opoziția avea dreptul doar la o singură emisiune la „Moldova 1”, la „Baștina” sau la „Viața satului”. (*Rumoare în sală.*) De aceea, nu voi sînteți acei care ne dați nouă lecții.

Vă mulțumim. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci, domnule Președinte,

Exact de procedură și la ordinea de zi, pentru că formarea ordinii de zi este o chestie de procedură. Și aș vrea să ridicăți articolul 45, pentru că tot ce se întâmplă acum cu strămutarea, cu cazuri excepționale neargumentate, pornește de la aceea că nu asigurați respectarea articolului 45 din Regulamentul Parlamentului, care prevede că ordinea de zi este aprobată în ultima zi din săptămâna de lucru care precede perioada pentru care a fost întocmită și aprobată. Mai mult decât atât...

Domnul Igor Corman:

Exact așa s-a procedat, domnule Reșetnicov, poate dumneavoastră nu erați prezent. Noi acum am discutat modificările la ordinea de zi. Deci noi am aprobat această ordine de zi în ședință plenară, vineri.

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,

Conectați un minut, dar nu mă deconectați de fiecare dată, căci eu am vrut să vă fac referință la alineatul (2) articolul 45, care prevede că ordinea de zi a ședințelor Parlamentului, aprobată de Parlament, se plasează pe site-ul acestuia și se înmânează deputaților la începutul săptămânii de lucru. Asigurați respectarea acestor prevederi ale articolului 45 și nu vă veți avea aceste probleme, nu veți transforma în medic sau în altă specialitate.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Fusu,

Dumneavoastră ați intervenit o dată. Văd că iarăși v-ați înscris. (*Rumoare în sală.*) Dumneavoastră ați pus o întrebare și eu v-am răspuns.

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Vă rog dreptate între bărbați și femei în Parlament.

Doamna Liliana Palihovici:

Aveți microfonul conectat.

Doamna Corina Fusu:

Într-adevăr, se observă o discriminare. Dumneavoastră oferiți imediat microfonul în partea stângă și nu vă uitați deloc în partea dreaptă. Nu trebuie să discriminați după nici un principiu deputații din Parlament.

Și, totuși, vreau să îmi exprim opinia. Dumneavoastră nu trebuie să ne îngrădiți nouă dreptul să ne exprimăm, pentru că nu avem altă ocazie să comunicăm între noi, fracțiunile și cu dumneavoastră, conducerea...

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Nu pot toți deputații, 101, să vorbească ce vor ei și când vor ei. Noi avem un Regulament. Și eu sînt obligat să respect acest Regulament și să fac ordine în sală. Este o competiție între opoziția pe dreapta și opoziția pe stînga, dar noi trebuie să mai muncim aici. Nu? (*Rumoare în sală.*) Dacă aveți ceva de spus, spuneți, dar nu vă referiți la ceea ce nu e cazul.

Vă rog, doamnă Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Domnule Corman,

Aici lumea a vorbit despre avioane, despre NATO, anti-NATO cîte 5 – 6 minute, peste 30 de secunde a doua oară îmi închideți microfonul, vă rog frumos.

În ceea ce privește libertatea de exprimare, pentru că este extrem de important. Vreau să vă spun că Republica Moldova a scăzut cu două trepte anul trecut și anul acesta. Și dacă așa o să continuăm cu libertatea de exprimare și cu interzicerea, îngrădirea drepturilor jurnaliștilor de a-și face onest și cinstit munca, o să mai scădem încă vreo 4 trepte. Aceasta este adevărat.

Vă rog să citiți și să vă consultați cu ultimul sondaj al „Freedom House” și al articolului 19 în ceea ce privește libertatea de exprimare.

Iar în ceea ce privește 200 de jurnaliști acreditați, care trebuie, chipurile, să încapă cu toții aici, este fals. Pentru că în Republica Moldova este vorba, acum, da, sînt mai multe, poate, dar posturi de televiziune sînt mult mai puține, sînt 40 și aici nu vin toate, din tot teritoriul Republicii Moldova. E vorba de camere de luat vederi, care sînt cel mult 30 la număr.

Și prin faptul că dumneavoastră nu doriți timp de o lună să rezolvați această problemă denotă faptul că ați adoptat „politica struțului”, nu există problemă sau există prea multă finanțare ș.a.m.d.

Dacă dorești, întotdeauna găsești soluții. Acesta este un adevăr absolut, verificat.

Și a doua chestiune.

Domnule Corman,

Vreau să vă spun. V-am adresat două solicitări de a pleca la două conferințe internaționale. O invitație vine din partea... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Doamnă Fusu,

Cu tot respectul față de dumneavoastră, ca și coleg și ca doamnă, dar o luați razna. (*Rumoare în sală.*) Deci nu are absolut nici o relație cu Regulamentul, în primul rînd. Dumneavoastră puteți să ieșiți la declarații când doriți și să faceți, dar nu acum, acest lucru. Vă rog frumos.

Iar participările dumneavoastră la conferințele internaționale pe contul Parlamentului, nu vă supărați, dar nici un deputat nu are dreptul. Și eu nu am să permit. Nu am să semnez nici un demers ca să fie utilizați banii statului pentru

participări la seminare și conferințe. Deci doar vizite importante pe dimensiunea parlamentară, să fie clar pentru toată lumea.

Domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu, de procedură, cu privire la procedură.

Avem o oră și 50 de minute de când discutăm doar ordinea de zi.

Eu aș vrea să ne uităm atent la articolul 107, deoarece dreptul deputatului, de excepție, este doar asupra propunerilor la chestiunea care se discută. Dar mie mi se creează impresia că unii s-au îmbolnăvit. Nu știu cum să numesc eu această boală... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Maria Ciobanu: (*Nu vorbește la microfon*)

Este așa boală.

Domnul Tudor Deliu:

Eu știu, dar nu vreau să o numesc de aici, și spun verzi și uscate, numai nu la problema care se discută.

De aceea, domnule Președinte, în temeiul articolului 108, în numele Frațiunii, cer încetarea dezbaterilor și purcederea la examinarea ordinii de zi.

Rog să supuneți votului. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da, domnule Deliu,

Sînt perfect de acord cu dumneavoastră. Cu răbdare, să tratăm încetișor boala aceasta. Boala e gravă și nu știu dacă se poate de tratat așa de rapid, dar este datoria noastră s-o facem.

Deci întrerupem dezbaterile acestea inutile și eu supun votului ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Ordinea de zi a fost adoptată.

Într-adevăr, după o oră și 40 de minute, în sfîrșit, haideți și vom mai munci. Avem multe proiecte de lege.

Deci primul proiect care îl avem în agendă, vă aduc aminte că dezbaterile au avut loc asupra proiectului de Hotărîre nr.48 privind confirmarea în funcție a unui membru al Comisiei Electorale Centrale.

Deci urmează doar să supun votului acest proiect de hotărîre și să aibă loc procedura de depunere a jurămîntului.

Cine este pentru adoptarea proiectului de Hotărîre nr.48, rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele, pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Sectorul nr.3 – 23.

Sectorul nr.2 – 33.

Domnul Igor Corman:

Cu 56 de voturi, proiectul de Hotărâre cu nr.48 a fost adoptat.
Și acum urmează să aibă loc procedura de depunere a jurământului.

Doamna Liliana Palihovici:

23 și cu 33... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Vă invit la tribuna centrală.

Domnul Vitalie Modrîngă.

Vă rog frumos.

Domnul Vitalie Modrîngă – membru al Comisiei Electorale Centrale:

Jur să respect Constituția Republicii Moldova și legile Republicii Moldova, să apăr drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce îmi revin potrivit funcției, să nu fac declarații politice pe parcursul validității mandatului. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Modrîngă,

Vă aducem felicitări și vă dorim succes în activitate. (*Aplauze.*)

Următorul proiect de Lege din ordinea de zi este cu nr.307 pentru modificarea și completarea Legii nr.190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare. De asemenea, vă aduc la cunoștință că au avut loc dezbaterile pentru lectura a doua. Acest proces a fost finalizat, urmează doar să îl supun votului.

Cine este pentru adoptarea proiectului cu nr.307 rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Sectorul nr.2 – 33.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege cu nr.307 a fost adoptat în a doua lectură.

De asemenea, urmează doar să supun votului, pentru a doua lectură, proiectul de Lege cu nr.436 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova.

Cine este pentru, în a doua lectură rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Sectorul nr.2 – 32.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege cu nr.436 a fost adoptat în a doua lectură.

De asemenea, pentru a doua lectură, au avut loc dezbaterile, urmează doar să supun votului proiectul de Lege cu nr.30 pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la petiționare și Regulamentul Centrului pentru Drepturile Omului).

Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero.

Sectorul nr.2 – 32.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege nr.30 a fost adoptat în a doua lectură.

De asemenea, domnilor deputați, pentru reexaminare a parvenit în Parlament proiectul cu nr.3051. Este vorba de Legea nr.258 din 1 noiembrie 2013 pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova.

Deci propunerea este de a menține votul Parlamentului asupra acestui proiect de Lege cu nr.3051.

Urmează să supun votului. Dezbaterile au avut loc.

Cine este pentru menținerea votului Parlamentului rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Sectorul nr. 2 – 30.

Sectorul nr. 3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Cu 56 de voturi, Parlamentul și-a menținut votul asupra proiectului de Lege nr.3051.

Acum, stimați colegi,

Voi propune dezbaterilor, pentru lectura a doua, proiectul de Lege nr.23 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Indonezia privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice și de serviciu.

Prezintă raportul comisiei doamna președinte Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Noi, de fapt, am examinat acest proiect de lege. L-am votat în primă lectură și, în acest context, vreau să vă amintesc: Comisia politică externă și integrare

europăeană, cu unanimitate de voturi, propune plenului Parlamentului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Indonezia privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice și de serviciu. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări către comisie? Sînt întrebări, doamnă președinte.

Doamnă președinte,

Sînt întrebări pentru comisie.

Domnule Petrenco,

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În primă lectură a apărut o întrebare la care așa și nu am primit un răspuns. Totuși cîți deținători ai pașapoartelor diplomatice și de serviciu sînt în Indonezia?

Totuși populația este cîteva sute de cetățeni. Cîți vor beneficia de acest regim nou? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco,

Este reprezentantul Ministerului de Externe. Dacă s-a documentat la acest subiect, voi ruga să intervină cu o întrebare, cu un răspuns la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Munteanu. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

Să răspundă...

Domnul Igor Corman:

A solicitat de la Guvern.

Guvernul,

Vă rog.

Domnul Groza. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

Dar nu se va auzi așa. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Iulian Groza – viceministru al afacerilor externe și integrării europene:

Stimate domnule deputat,

Mulțumesc pentru întrebare.

Ministerul de Externe... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Groza,

Vă rog să vă așezați pe scaun și mai aproape de microfon, să dați răspunsul.

Vă rog frumos.

Domnul Iulian Groza:

Mulțumim pentru întrebare.

Dar noi nu avem datele exacte privind numărul persoanelor deținători ai pașapoartelor biometrice, pașapoartelor de serviciu și diplomatice.

Acest acord vizează toți cetățenii Republicii Indonezia și Republicii Moldova, care sînt în posesia pașapoartelor diplomatice și de serviciu.

De obicei, de regulă, sînt oficialii care au competență de serviciu, deci călătoresc în scop de serviciu, miniștrii, viceministrii, parlamentari, funcționari publici cu drept de... cu mandat de a călători peste hotare.

Deci, în situația aceasta, toți, respectivele persoane vor avea posibilitatea să circule cu aceste pașapoarte.

Și obiectivul acestui acord este să dezvolte nivelul de cooperare între țările noastre.

Și sigur că noi vom fi deschiși să primim toți oficialii din această țară în limita și în scopul de a stabili relațiile bilaterale. Deci deplasări vor avea doar un scop de serviciu.

Mersi mult.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Stimați colegi,

Eu nu întîmplător am întreat: totuși, Indonezia are cîteva sute de milioane de cetățeni și dacă noi nu avem date exacte cîți dețin pașapoarte diplomatice și de serviciu, nu doar diplomatice, dar și de serviciu, atunci cum putem aproba în a doua lectură? Să ne documentăm, ca să nu avem un flux de cetățeni din ... (*Rumoare în sală.*) Nu, eu nu glumesc. Noi așa și nu am primit un răspuns: Cîți? Nu există date.

Domnul Igor Corman:

Da, aveți ce comenta, doamnă președinte?

Doamna Ana Guțu:

Păi, în comisie știu că reprezentanții PCRM au votat pentru ratificarea acestui proiect de lege și dacă au avut întrebări mai concrete, trebuiau să ceară de la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene o solicitare în scris, ca să vă răspundă punctual. Eu nu pot să vă răspund punctual la această întrebare.

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati,
Vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Tot a votat.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.
Doamnă Guțu,
Felicitări, în primul rînd. Și vreau să vă întreb: ...

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Stati.

Domnul Sergiu Stati:

... iată, în ultimii zece ani de zile, cîți deținători de pașapoarte diplomatice și de serviciu au vizitat Indonezia? Și, respectiv, cîți dintre funcționarii din Indonezia au fost la Chișinău? Și care au fost urmările acestor vizite reciproce?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Stati,
Exact același răspuns, pe care l-am dat și domnului Petrenco: dumneavoastră ați votat pentru ratificare, acum să nu creăm dezbateri în jurul ...

Domnul Sergiu Stati:

Nu, nu în zadar întreb, adică în sensul că chiar mă interesează care a fost necesitatea de ...

Doamna Ana Guțu:

Deci eu v-am spus punctual: nu cunosc răspunsul la această întrebare, domnule Stati.

Domnul Igor Corman:

Deci reprezentantul Ministerului de Externe, domnul Groza.

Doamna Ana Guțu:

I-a răspuns. Dînsul a răspuns.

Domnul Igor Corman:

Aveți un răspuns, da?

Domnul Iulian Groza:

Stimați domni deputați,

Vreau să vă confirm că noi vom face solicitările oficiale din partea Republicii Indonezia să ne confirme exact numărul de pașapoarte și, imediat ce obține răspunsul, îl vom comunica dumneavoastră în scris.

Doamna Ana Guțu:

Corect.

Domnul Igor Corman:

Domnule Godea,

Vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă Guțu,

Felicitări. Dar o să-îmi permiteți să îl întreb tot pe domnul Groza.

Domnule Groza,

Republica Indonezia face parte din grupul țărilor de risc sau nu, pentru migrație ilegală, pentru ...

Domnul Igor Corman:

Domnul Groza.

Domnul Iulia Groza:

Nu.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Din păcate, și în acest acord este prezentă sintagma de sorginte sovietică „limba moldovenească”. Și de aceea Frațiunea Partidului Liberal nu va vota pentru acest acord.

Domnul Igor Corman:

Dar despre ce e acordul știți, da? (*Rîsete în sală.*)

Bine. Alte întrebări?

Domnul Stati, a doua întrebare.

Domnul Sergiu Stati:

Stimați colegi,

Eu totuși nu insist, bine, dar urmează, probabil, să ne documentăm mai fundamental la capitolul „Țară de risc”. Din câte îmi amintesc eu, Indonezia tocmai este în lista statelor care este influențată de al-Qaida și, respectiv, nu știu dacă ea tocmai figurează sau nu, dar aceea că au avut loc acte de terorism pe teritoriul Indoneziei, în care au fost implicați inclusiv cetățenii acestui stat, este cu certitudine.

De aceea, bine, noi o să votăm, dar cred eu că Ministerul de Externe urmează să se documenteze mai serios la acest capitol.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Văd că sînteți foarte curajos și aș vrea să vă întreb: pe cît timp va ajunge curajul acesta de a spune că o luați razna, de a lua peste picior? Comportați-vă ca un Președinte al Parlamentului, vă rog eu foarte frumos. Că apoi o să mă apuc eu de capul dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Să iau exemplul de la dumneavoastră? Doamne ferește.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu vă rog să vă purtați mai frumos. Că apoi să nu o luăm noi razna cu dumneavoastră împreună spre ... de unde ați venit.

Domnul Igor Corman:

Eu cred că moale și atent m-am referit la derapările totale de la ordinea de zi și de la Regulament.

Alte întrebări, dacă sînt.

Domnule Petrenco,

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Stimați colegi,

Haideți să fim ... și, doamnă raportoare, haideți să fim sinceri. Deci acest proiect se promovează pentru un grup restrîns de cetățeni posesori ai pașapoartelor diplomatice, în primul rînd, din Moldova, care călătoresc în Bali, deci și ca să călătorească fără vize. Aceasta e tot. Nu vă interesează altă ... Să se odihnească, da, sigur. Deci este un proiect pentru cîteva sute de posesori ai pașapoartelor diplomatice din Moldova. Recunoașteți.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco,

Pentru cele câteva sute de pașapoarte diplomatice și de serviciu din Moldova, vă asigur că nu vor pleca sute de procente toți în Bali, în Indonezia. Vă asigur, domnule Petrenco. Destinațiile turistice sînt cu totul altele.

Domnule Petrenco,

Să fim serioși.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

În condițiile raportului comisiei, supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.23. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 se abține.

Sectorul nr.2– 35.

Sectorul nr.3. – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 56 de voturi, proiectul de Lege nr.23 a fost adoptat în a doua lectură.

Acum, propun dezbaterilor, pentru a doua lectură, proiectul de Lege cu nr.508 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Prezintă raportul comisiei domnul Veaceslav Ioniță.

Domnule Ioniță,

Eu trebuie mai tare să vorbesc pentru ... Da. Vă rog frumos.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.508. Pe parcursul examinării, au fost analizate toate amendamentele și toate propunerile deputaților Comisiei juridice, numiri și imunități și ale altor comisii parlamentare, sinteza o aveți și dumneavoastră.

Comisia, cu majoritatea voturilor, propune aprobarea acestui proiect de lege în a doua lectură, ținînd cont de sinteza anexată la raport.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Deci, la propunerea comisiei, supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.508. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 se abține.

Sectorul nr.2 – 31.

Sectorul nr.3. – 23.

Domnul Igor Corman:

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege nr.508 a fost adoptat în a doua lectură.

De asemenea, propun dezbaterilor în a doua lectură proiectul de Lege cu nr.540 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind societățile pe acțiuni, Legea cu privire la publicitate.*) (*Rumoare în sală.*)

Cine prezintă raportul?

Domnule Ioniță,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.540 pentru a doua lectură. Pentru a doua lectură au survenit mai multe propuneri, amendamente. Comisia a examinat toate aceste amendamente, sinteza o aveți anexată.

Totodată, comisia a redactat proiectul de lege, ca să fie și în varianta finală, dumneavoastră o aveți anexată, și proiectul de lege redactat cu sinteza și cu toate amendamentele acceptate de comisie.

Cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, comisia propune Parlamentului aprobarea acestui proiect de lege în lectura a doua. Și dumneavoastră aveți varianta redactată a legii, ținând cont de toate amendamentele propuse.

Domnul Igor Corman:

Întrebări? Sînt întrebări, domnule Ioniță.

Domnule Ioniță,

Aveți ceva cu.... Parcă vorbesc și eu tare. Am și eu vocea un pic răgușită astăzi, dar oricum. Deci prima întrebare.

Domnule Munteanu,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Încercați să nu vă pierdeți cumpătul. Nu cred că un Președinte al Parlamentului poate să își piardă cumpătul.

Domnule Ioniță,

Am avut un amendament pentru lectura a doua și comisia nu a ținut cont de acest amendament.

Legea, în principiu, stabilește criteriile prin care va fi acordat ajutorul de stat, inclusiv repercusiuni pentru încălcarea acestei legi. Din păcate, autorii s-au limitat să amendeze prin amenzi contravenționale aceste încălcări.

Am zis și la prima lectură și pentru posteritate spun și la lectura a doua: închipuiți-vă că va fi o fraudă de 10 milioane de lei. Cineva va avea, pe o jumătate de an, să plimbe dintr-un buzunar în altul 10 milioane de lei, de exemplu, pentru un ajutor. Și acest lucru va fi amendat doar conform Codului contravențional. Iar pe moș Ion, dacă o să fure de la vecin 3 găini, o să îl puneți pe doi ani de zile la pușcărie. Este inechitabil acest lucru. Și eu am înțeles că autorii au în vedere acest lucru, dar trebuie neapărat... pentru că pe mine mă miră de ce viziunea lor nu a fost primară, adică nu au venit de la început cu acest lucru, pentru că ei sînt responsabili de domeniu și, din start, trebuiau să înțeleagă, pentru că altfel noi credem că cineva încearcă să protejeze pe altcineva.

Mulțumesc. Și așteptăm amendamente.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doar pe scurt, domnule deputat.

Noi, într-adevăr, am vorbit și cu autorul. Această lege vine doar să rezolve problema tehnică, cît ceea ce spuneți dumneavoastră ține de legea pe care am votat-o împreună, Legea privind concurența, și doi, Legea privind ajutorul de stat. Și noi, cînd am votat-o, am introdus această nouă Lege privind ajutorul de stat. Sîntem de acord că această lege... este necesar de înăspriț sancțiunile.

De aceea, cu un proiect separat de lege poate fi venit... Și autorul acceptă examinarea și consideră că, într-adevăr, ceea ce ați propus merită de a fi promovat. Și autorul... am înțeles că ați avut o discuție și s-a convenit că va fi promovat printr-o lege separat.

Domnul Igor Corman:

Domnule Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Dacă, eventual, nu mai sînt alte întrebări pentru raportor, rugăm ca procedura de vot privind proiectul nr.540 să o transferăm pentru ziua de mîine, procedura de vot propriu-zisă, din considerente că colegii noștri de fracțiune mai au unele precizări.

Domnul Igor Corman:

Deci mai este nevoie de timp pentru meditație, înțeleg, da, dar nu pentru dezbateri? Întrebări nu mai sînt? Întrebări nu mai sînt către comisie.

Vă mulțumesc, domnule Ioniță. (*Rumoare în sală.*)

Deci acum eu voi propune dezbaterilor proiectul de Lege nr.20 pentru modificarea și completarea Legii nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică, pentru lectura a doua.

Domnule Ioniță,

Vă rog, raportul comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.20. În baza tuturor propunerilor și amendamentelor formulate de către deputați, comisia... aveți sinteza acestor amendamente.

Doar vreau să menționez aici un lucru, că am convenit... la comisie, este amendamentul colegului nostru, al domnului deputat Chiorescu, dumnealui vine cu niște propuneri pe care autorul le consideră foarte utile, însă ele țin de altă lege care, în prezent, este pe rol la Guvern, ea trece acum toate procedurile necesare și toată...

Acest capitol nu s-a acceptat din cauză că nu sînt bune, dar ele vor fi parte integrantă a unui alt proiect de lege, care, în cel mai scurt timp, va fi examinat în plenul Parlamentului. Am convenit. Autorul amendamentului a acceptat această abordare.

După aceasta, comisia a examinat și, cu majoritatea voturilor, propune aprobarea acestui proiect de lege în a doua lectură, ținînd cont de sinteza pe care o aveți alăturată și menționînd faptul că amendamentele colegului nostru vor fi parte a unei alte legi.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie? Domnul Ciobanu?

Domnule Ciobanu,

Vă rog.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Domnule Președinte,

Eu am auzit unele întrebări după prima lectură. Și știu că unele s-au luat în considerație, într-adevăr, din tabelul din sinteză, cu referire la Regulamentul Agenției etc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Corect. Da. S-a...

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Dar vreau să vă întreb, nu am fost atent, dacă s-a luat în vedere și această normă potrivit căreia... care a fost exclusă, acei care solicită licență trebuie să aibă experiență practică de cel puțin 5 ani în domeniul energetic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ați... a fost așa amendament?

Domnul Igor Corman:

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Din câte îmi aduc aminte, la comisie, din discuțiile respective, această propunere a venit însăși de la Guvern. În proiectul de lege ea este, se înlocuiește doar cu studii superioare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Studii superioare deci...

Domnul Andrian Candu:

Și va fi, în final, doar cu studii superioare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar altceva nu cunosc. Deci la comisie...

Domnul Igor Corman:

Domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Am întrebat, mai mult, să zic așa, nu cu referire numai la acest domeniu. În unele legi pe care le facem noi și în unele cazuri similare se solicită în unele organe experiență de 10 ani, de 15 ani, în altele se exclud și cele de 5 ani. Aici, bineînțeles, sînt exagerări, pentru că, în perioada modernă, în managementul modern, sînt important unele abilități, nu atît chiar și cunoștințe, cît mai mult abilități, dar cunoștințe profesionale sînt obligatorii. Și experiența contează tot foarte mult, dar, de obicei, trebuie să fie găsită o normă elementară și chiar fără experiență mie mi se pare că tot este prost. Dar am pus-o mai mult ca o întrebare filozofică. Și să ne gîndim cînd facem alte legi, în care sînt norme de 10 ani de experiență, de 15 ani de experiență, care este o exagerare.

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Corect, domnule deputat. Noi mai de mult încă am vorbit în comisie că, într-adevăr, trebuie să revizuiem tot ce înseamnă cu aceste norme exagerate pe multe domenii.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Următorul va fi domnul Cimbriciuc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule președinte al comisiei,

Am făcut pentru lectura întîi un amendament și vreau să mă asigur că acesta a fost înțeles corect și acceptat. Era vorba despre republicarea legii, pentru că legea se modifică în proporție de 2/3. 38 de alineate din cele... pardon, articole din 52. Și vreau să mă asigurați, pentru că este confuz documentul și...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Domnule deputat,

Ultimul amendament, dacă îl observați, e pe pagina 29. Noi în comisie am discutat și, într-adevăr, împreună cu autorul am convenit, deoarece legea modifică mai mult de 30 la sută, ar fi corect să fie reeditată legea. Și legea va fi republicată. Dacă observați pe ultima...

Domnul Valeriu Munteanu:

Este foarte bine. Este regretabil că acest document vine de la Ministerul Economiei, iar acolo ar trebui să poată număra foarte exact câte articole... și dacă respectă sau nu legea din 2001, Legea nr.780.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Deci noi am acceptat această...

Domnul Valeriu Munteanu:

Este foarte bine pentru viitor să fie mai atenți acei de la Ministerul Economiei, căci ei sînt principalii numărători din Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

S-a acceptat acest amendament. Și legea va fi republicată.

Domnul Igor Corman:

Domnule Cimbriciuc,

Vă rog.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Da, mulțumesc.

Domnule președinte Ioniță,

Spuneți, vă rog, dar în acest proiect nu sînt stipulate cheltuielile financiare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Este o lege – cadru de reglementare. Deci nu putem vorbi despre cheltuieli. Este reglementare. Este Agenția, care are obligația să execute legea și are bugetul pe care noi îl aprobăm.

Deci asta nu ține de careva cheltuieli suplimentare. Este o lege-cadru de reglementare a relațiilor.

Domnul Igor Corman:

Domnul Cimbriciuc. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar în lectura a doua și nu știu dacă au fost amendamente.

Domnul Igor Corman:

Domnul Cimbriciuc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Atunci care a fost decizia CNA de a da un aviz negativ asupra acestui proiect? Deci cum el se contrapune?

Care a fost motivul CNA de a da un aviz negativ asupra proiectului respectiv?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Autorul va spune.

Noi am discutat aceasta în comisie. Rog autorul să dea anumite detalii.

Domnul Igor Corman:

Domnule Copaci,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar s-a ținut cont și dar autorul va da explicații. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci tehnicienii, banca Guvernului, puteți conecta microfonul?

Domnul Copaci. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Tudor Copaci – viceministru al economiei:

Stimate domnule deputat,

Cu privire la avizul CNA, în ședința de Guvern nu au fost obiecții suplimentare. Deci o parte s-au luat în vedere, o parte nu s-au acceptat. Dar, oricum, când a trecut de ședința Guvernului nu a fost nici o obiecție din partea Directorului CNA.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Deci ei au dat...

Domnul Tudor Copaci:

De aceea, considerăm că e aviz pozitiv, în final.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ei au prezentat avizul, autorul a ținut cont și, în ședința de Guvern, au fost modificate în conformitate și cu avizul lor.

Aceasta, cel puțin, a fost informația în comisie. Deci legea a venit în Parlament. Deja este modificată față de legea pe care CNA a prezentat-o inițial.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Deci, la propunerea comisiei, voi supune votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.20.

Cine este pentru rog să votați.

Numărătorii, rog să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Sectorul nr.2 – 32

Sectorul nr.3 – 21 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege nr.20 a fost adoptat în a doua lectură.

Domnilor deputați,

Mai mergem cu câteva proiecte pînă la pauză? (*Rumoare în sală.*)

Deci propun dezbaterea următorului proiect, cu nr.451, pentru lectura a doua, privind modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003.

Raportul comisiei îl prezintă doamna președinte Apolschi.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidium,

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat, pentru lectura a doua, proiectul nr.451 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, inițiativă legislativă a Guvernului.

Proiectul de lege are drept scop asigurarea capacității de acțiune a persoanelor de urmărire penală, conform competenței acestora în vederea realizării scopurilor procesual-penale, în special deblocarea activității organelor de urmărire penală, precum și asigurarea derulării procesului penal, în special în faza prejudiciară.

La pregătirea proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat toate propunerile și obiecțiile referitoare la reglementările proiectelor prezentate în avizele Curții Supreme de Justiție, Procuraturii Generale, Consiliului Superior al Magistraturii.

De asemenea, au fost luate în calcul avizele comisiilor permanente și al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Decizia comisiei asupra propunerilor și obiecțiilor examinate este expusă în tabelul de sinteză, parte componentă a prezentului raport.

Ținem să menționăm că punctul 11 din proiect s-a exclus ținându-se cont de faptul că termenul de 30 de zile este un termen de organizare internă a Procuraturii și nu influențează asupra posibilității pornirii urmăririi penale și după expirarea acestuia.

În rezultatul dezbaterii, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, propun spre examinare și adoptare, în lectura a doua, Parlamentului, proiectul de Lege nr.451, cărui variantă finală a este anexată la prezentul raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie?

Domnul Munteanu.

Următorul – doamna Palihovici.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă președinte,

Acest proiect de lege prevede inclusiv o nouă redacție a articolului 135, care prevede următoarele: controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor sau altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, estorcate sau oferite.

Spuneți-ne, vă rog frumos, în accepțiunea dumneavoastră sau a comisiei, adoptarea în noua redacție a acestui articol va permite sau ar fi permis organelor de drept o mai bună aplicare a Legii penale în situația foarte bine cunoscută cu coruperea deputaților sau legea e suficientă?

Doamna Raisa Apolschi:

Eu văd că dumneavoastră cu o doză de ironie. Dar eu am spus că scopul acestui proiect este de a debloca în unele situații activitatea organelor de urmărire penală.

Eu cred că v-am răspuns.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă președinte,

Nu este nici o ironie, pentru că presa, inclusiv au fost anumite situații atunci când în presă au circulat informații de genul că acei care au organizat aceste cumpărări ale deputaților nu vor suferi în urma Legii penale pentru că legea este insuficientă.

Iată, aceste modificări făcute vin să acopere aceste pretinse lacune legale? Pentru că eu nu le văd, dar am văzut interpretări și în acest sens.

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Dumneavoastră sînteți, de fapt, în permanență participați la ședințele comisiei. Nu ați avut nici un amendament vizavi de redacția acestui articol.

Nu înțeleg de ce acum apare această precizare.
Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Două intervenții ați avut, domnule Munteanu, da? Da.

Doamnă Palihovici,

Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă președinte,

Întrebarea nu este atât la dumneavoastră, cât la reprezentantul Guvernului, care este și autorul proiectului.

Data trecută, când au fost discuții în primă lectură, și în comisia de profil când am discutat pentru aviz, am avut două întrebări la articolul 132 opt, alineatele 3 și 4, care, din punctul meu de vedere, în formularea în care sînt scrise acum lasă loc de interpretare și de decizii care ar putea fi pe deplin subiective.

Și vă spun exact la ce. ”Pot fi supuse interceptării și înregistrării comunicările bănuitalui, învinuitului sau ale altor persoane, inclusiv ale celor neidentificate, despre care există date ce pot conduce rezonabil la o concluzie...” și mai departe după text.

Întrebarea mea este: dacă aici nu rămîne loc de interpretare și a altor persoane și la care pot duce, conduce rezonabil, cine este și acel care o să spună e rezonabil sau nerezonabil și în baza căror criterii?

Poate aici Guvernul ne dea explicațiile.

Domnul Igor Corman:

Domnul Eșanu?

Vă rog.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Noțiunea de „bănuială rezonabilă” este o noțiune fundamentală a procesului penal, pentru că anume, pornind de la această bănuială rezonabilă, pornește pe procesul penal și pot fi întreprinse toate măsurile de asigurare.

În principiu, practica CEDO, practica judiciară națională a identificat deja criteriile în baza cărora va fi stabilită dacă bănuială este rezonabilă sau nu. Și aceste criterii, pînă la urmă, nici o dată nu pot să fie absolute.

Deci este sau nu bănuiala rezonabilă se va determina în fiecare caz aparte și rolul central aici revine judecătorului, care va analiza probele care vor fi prezentate și va decide dacă există suficient temei pentru o bănuială rezonabilă pentru a permite interceptarea.

Cît privește elementul „persoana identificată sau neidentificată”. Atrag atenția asupra faptului că pentru interceptare este foarte important, determinant faptul: există oare bănuială rezonabilă că persoana săvîrșește o infracțiune sau

pregătește săvârșirea infracțiunii? Elementul identificării sau neidentificării persoanei este un element secundar și nu ține de apărarea drepturilor persoanei. Pentru că drepturile unei persoane trebuie să fie apărate în mod egal și atunci când este identificat, și atunci când nu este identificat. Înțeleg că se presupune că, folosindu-se de această sintagmă „persoană neidentificată”, cineva, eventual, ar putea să facă abuzuri și să asculte persoane.

Dar eu atrag atenția că noțiunea de „persoană neidentificată” trebuie citită în conexiune „persoană în privința căreia există bănuiala rezonabilă”. Adică noi ne vom afla în situația în care nu am putut identifica cum se individualizează această persoană, dar avem indicii. Și cel mai simplu exemplu este cazul în care, fiind interceptată o persoană identificată, noi constatăm că aceasta are convorbiri telefonice cu o altă persoană referitoare cu care plănuiește să săvârșescă o infracțiune. Noi nu am putut încă identifica cum se cheamă acea persoană, dar deja știm că ea folosește acel telefon și planifică săvârșirea infracțiunilor. Și, iată, în acest caz, se justifică.

Noi considerăm că existența acestei legături între caracterul neidentificat al persoanei, dar în privința căreia există bănuiele rezonabile că participă la infracțiuni, instanța va putea să asigure protejarea drepturilor și să nu permită interceptarea unei persoane față de care nu trebuie interceptarea.

Și aici atrag atenția asupra elementului-cheie: noi nu trebuie să ascultăm persoanele, chiar dacă le-am identificat și nu avem bănuiele rezonabile față de ea că săvârșește infracțiuni.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, domnule Eșanu,

Eu înțeleg, dar, din punctul meu de vedere, felul în care sînt scrise acum punctul 3 și punctul 4 de la articolul 132 lasă loc pentru abuzuri. Eu am spus lucrul acesta și în comisia noastră de specialitate la aviz, am spus-o și în ședința de plen, acum iarăși, felul cum este scris: „pot fi supuse”. Cine decide? Cum decide? În temeiul la ce? Altor persoane. Care sînt criteriile la acele „altor persoane”?

Eu cred că aici trebuia de lucrat încă la redactarea acestui text, pentru a lăsa mai puține spații pentru interpretare.

Doamna Raisa Apolschi:

Doamnă vicepreședinte,

Vreau să zic, de fapt, toate acțiunile ce țin de măsurile acestea de investigație specială sînt autorizate de către judecătorul de instrucție. În cadrul autorizării acestora vor fi verificate condițiile sau circumstanțele în care aceasta se aplică. Și credem sau vrem să credem că aceasta nu va da posibilitate să se facă abuz în acest sens.

(Doamna Palihovici vorbește nu la microfon.)

Domnul Eșanu v-a explicat din care motiv. Pentru că, în speță, așa cum am lucrat noi în comisie și cu reprezentanții Procuraturii, Curții Supreme de Justiție, noi am discutat acest lucru și s-a convenit că, la modul practic, aceste lucruri apar și atunci ei sînt lipsiți de posibilitatea de a intercepta convorbirile telefonice ale unor persoane la moment neidentificate, dar care este o bănuială rezonabilă că ar fi fost implicat.

Bine. În cazul în care... să vedem cum merge. În cazul în care... cel puțin ne-au convins la comisie și autorii, și membrii grupului că aceasta ar fi soluția. În cazul în care vom vedea că sînt niște lucruri care nu funcționează, noi vom revedea această situație.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Streleț.

Următorul va fi domnul Cimbriciuc.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Într-adevăr, acest alineat (3) al articolului 132⁸ a provocat mai multe discuții în Frațiunea noastră. Inclusiv urmărind sinteza amendamentelor, care a fost anexată la raportul pentru lectura a doua, remarcăm că unele propuneri care vizează acest alineat nu au fost acceptate de către comisie. Cea formulată, de exemplu, de Curtea Supremă de Justiție, pentru excluderea din articol a sintagmei „inclusiv ale celor neidentificate”, de fapt, aici era spațiu pentru abuzuri. Comisia juridică, numiri și imunități ajunge la concluzia ca această sintagmă să fie înlocuită cu expresia „inclusiv ale celor a căror identitate nu a fost stabilită”.

Însă, oricum, avînd în vedere trista noastră experiență nu prea îndepărtată atunci cînd prin diferite, mă rog, scurgeri dirijate de informație se pomenesc în spațiul public diferite convorbiri în care figurează și persoane care nu au nici o atribuție la o anumită cauză penală, însă aceste persoane sînt lezate.

Noi vom propune, după terminarea dezbaterilor asupra acestui proiect, procedura de vot să fie transferată pentru o altă ședință de plen. Propunem acest lucru, pentru a ne clarifica cu redacția finală a articolului 132⁸ alineatul (3).

Domnul Igor Corman:

Păi, ar fi foarte bine dacă dezbaterile la comisie ar avea loc pentru lectura a doua și ar fi toate claritățile. Deja este al doilea proiect de lege, care, pentru lectura a doua, are aceeași soartă, propuneți să finalizăm dezbaterile acum, așa am înțeles, și să amînăm votarea. Păi, da ...

Dar mai sînt întrebări de la colegi. Să ascultăm pînă la capăt toți colegii care au întrebări.

Domnul Cimbriciuc.

Următorul va fi domnul Zagorodnîi.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu aș interveni și aș susține ideea a domnului președinte al Frațiunii Valeriu Streleț. Fiindcă noi avem aici și Legea cu privire la investigațiile operative, Legea cu privire la procedura penală, care prevăd clar fiecare pas al organului de urmărire penală într-un caz sau altul.

De aceea, interpretarea respectivă, care se dorește de a fi reglementată în legea respectivă, ar fi o lege care pe urmă o să avem de a o comenta anume ce se prevede prin sintagma „și alte persoane”.

De aceea, propun ca noi să revenim și cu ministerul să găsim acea formulă justificată și clară pentru fiecare cetățean al Republicii Moldova.

Doamna Raisa Apolschi:

Eu nu știu dacă pot răspunde. De fapt, noi sîntem în lectura a doua, noi am prezentat tabelul de sinteză și, nu știu, noi acum, am impresia, începem să îl dezbatem în lectura întâi. El a fost foarte dezbătut, el a fost de nenumărate ori amînat la comisie, pentru că am vrut să venim la o formulă bună.

Dar, la etapa examinării în lectura întâi, s-ar fi putut dumneavoastră să veniți cu niște amendamente pentru lectura a doua, ceea ce nu faceți și acum exprompt chiar nu se reușește să ...

Domnul Igor Corman:

Domnul Zagorodnîi.

Următorul va fi domnul Candu.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Eu vreau să atenționez, nu am o întrebare, dar vreau să vin în susținerea doamnei președinte de comisie. Fiindcă noi la comisie am examinat toate amendamentele care au parvenit în comisie, acum sîntem în lectura a doua, conform Regulamentului acei care au înaintat amendamente au dreptul ca aceste amendamente să le reitereze în ședința de plen.

Dacă dumneavoastră, domnule Streleț, și ceilalți care au careva intenții, nu știu ce, și v-ați trezit acum că aveți careva dubii... Deci domnul Președinte urmează să întoarcă acest proiect în comisie, ca noi să mai muncim, fiindcă s-a muncit mult la acest proiect de lege cu Procuratura Generală, Ministerul Justiției, cu Curtea Supremă ș.a.

Astăzi, noi transformăm, aici, într-o discuție, ca fiind în lectura întâi. De aceea, ori, domnule Președinte, îl întoarceți înapoi în comisie, ori au dreptul la amendamente... sau să puneți la vot amendamentele care nu au fost acceptate de comisie, de autorii amendamentelor. Aceasta este regulamentar, nu trebuie... Fiecare, astăzi, s-a trezit și înaintează ceea ce îi trăsnește prin cap. Sau vă temeți că o să răspundeți pentru ceea ce faceți astăzi, conform legislației?

Domnul Igor Corman:
Domnul Candu,
Următorul – domnul Streleț.

Domnul Andrian Candu:
Dragi colegi,

Acest proiect de lege a fost discutat și dezbătut de câteva ori în Comisia juridică, numiri și imunități. Inițial, erau contradicții între 3: părți Ministerul Justiției, Procuratură și Comisia juridică, numiri și imunități. În final, ceea ce s-a reușit este o... ceea ce vedem astăzi ca proiect de lege pentru lectura a doua, este compromisul dintre Ministerul Justiției, Procuratură și deputații din Comisia juridică, numiri și imunități. Și s-a depus muncă. Iată de ce ori acuma noi, într-adevăr, îl votăm, ceea ce este ca și compromis, fiindcă s-a depus și munca deputaților din Comisia juridică, numiri și imunități, ori... să nu transformăm, pur și simplu, aceste discuții, mai ales acum, pentru lectura a doua, acum care este, și este vorba despre amendamente. Și aici sînt într-u totul de acord și cu domnul Zagorodnîi.

Mersi.

Domnul Igor Corman:
Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:
Mulțumesc, domnule Președinte.

Dar rog să ținem cont că, în afară de membrii comisiei, mai sînt și alți colegi deputați care au aceleași drepturi de vot și care au considerat că argumentele invocate de comisie pentru neacceptarea unor modificări ale articolului 132⁸ alineatul (3), că au fost propuse două amendamente la acest alineat, le consideră insuficient de întemeiate.

De aceea, noi, după încheierea dezbaterilor asupra acestui proiect, solicităm, totuși, o transferare a procedurii de vot pentru a ne clarifica, încă o dată, cu autorii și cu membrii comisiei, inclusiv din partea noastră. Și dacă vom considera că argumentarea comisiei este judicioasă, că aici, de regulă, se scrie se acceptă, nu se acceptă, uneori cînd nu se acceptă se explică de ce nu se acceptă, uneori cînd nu se acceptă nici nu se explică, eu am în mîină sinteza amendamentelor.

Și, de aceea, toate aceste propuneri, că, uite, remiterea în comisie... Eu am spus doar transferul procedurii de vot, pentru clarificarea acestor elemente. Și vom anunța decizia noastră ulterior.

Domnul Igor Corman:

Da. Sigur că, și domnii Zagorodnîi, și domnii Candu au dreptate, fac trimitere expresă la prevederile Regulamentului.

Sînt două opțiuni: ori votăm în plen amendamentele, ori întoarcem înapoi proiectul în comisie. Dar, în cazul în care noi amînăm votul pentru săptămîna viitoare și dacă se votează exact în condițiile propuse de comisie, e o situație,

dacă nu, oricum îl reîntoarcem în comise. Deci noi nu mai revenim la dezbateri. Deci săptămîna viitoare ori votăm, ori îl remitem comisiei. *(Nu vorbește la microfon.)* Bine, dacă prin consens, deci am convenit că este normală această situație... Întrebări nu mai sînt.

Vă mulțumesc.

Pentru mîine, da? Pur și simplu, procedura de vot se amîină pentru mîine. Și mîine ne clarificăm în situație, așa cum ați spus.

Următorul proiect pe care îl propun este cu nr.85, lectura a doua, pentru modificarea unor acte legislative (Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl și Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne).

Prezintă raportul comisiei domnul președinte Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

Stimați doamnelor deputați și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către Guvern și aprobat în primă lectură în ședința de plen a Parlamentului din 7 martie 2014.

Pe marginea proiectului de lege menționat au parvenit propuneri și obiecții din partea doamnei deputat Oxana Domentî. Comisia a sesizat, în fond a supus dezbaterilor propunerile și obiecțiile parvenite, ale căror rezultate sînt expuse în anexa la prezentul raport, fiind parte integrantă a lui.

Urmare a dezbaterilor purtate pe marginea proiectului de lege nominalizat, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu votul majorității membrilor (6 deputați au votat „pro”, 4 au votat „împotrivă”), propune examinarea și adoptarea lui în ședința de plen a Parlamentului în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie?

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Și domnule președinte al comisiei,

Eu insist să punem la vot amendamentele pe care le am la această lege. De aceea, voi formula amendamentul și dumneavoastră vă rog să puneți la vot.

Noi propunem excluderea restricției de 1300 de lei pentru stabilirea suportului financiar de stat beneficiarilor de pensii, astfel încît toți beneficiarii de pensii care, după data de 1 aprilie 2014, vor avea pensii și mai mari de 1300 de lei și se beneficiază în condiții de... obișnuite de pensionare să aibă dreptul la acest suport.

La fel, propunem majorarea acestui supliment oferit de stat...

Domnul Igor Corman:

Îmi cer scuze, doamnă Domentî, deci pe rînd. Da, acesta a fost primul amendament pe care l-ați propus. Da?

Doamna Oxana Domentî:

O secundă doar. Eu vreau să vă zic că ele nu au rostul dacă sînt propuse separat, ele sînt niște măsuri complexe...

Domnul Igor Corman:

Și le putem vota împreună, pe toate?

Doamna Oxana Domentî:

Da, pe care le propun, să le votăm împreună.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog, atunci prezentați-ni-le.

Doamna Oxana Domentî:

După excluderea restricției, propunem majorarea acestui supliment, în următoarele proporții: de la 50 de lei la 100, de la 60 de lei la 110, de la 90 de lei la 140.

Și, la fel, propunem inserarea acestui suport în pensie, deci să excludem caracterul provizoriu al acestei legi și să facem acest suport financiar parte a pensiei, care, ulterior, să fie luată în considerare la indexarea pensiei ulterioare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Deci, așa cum a propus autorul amendamentelor, ele au fost prezentate, comisia le cunoaște. Da, domnule președinte?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da.

Domnul Igor Corman:

Deci supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Deci acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Domnilor deputați,

Voi supune votului adoptarea în a doua lectură a proiectul de Lege cu nr.85. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – se abține.

Sectorul nr.2 – 36.

Sectorul nr.3. – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 57 de voturi, proiectul de Lege cu nr.85 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, domnilor deputați, regulamentar, anunț pauză.

La ora 14.00 revenim, căci mai avem încă de discutat proiecte importante.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog să vă ocupați locurile. E timpul să continuăm ședința. (*Rumoare în sală.*)

Domnilor deputați,

Vă rog atenție.

Domnule Streleț,

Putem începe ședința? (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră,

Așa, un semn prietenesc, ca să ne așezăm toți pe scaune și să începem ședința.

Deci, în pauză, din partea unor grupuri parlamentare, s-au apropiat și s-a propus să revenim încă o dată la proiectul cu nr.524 Da? Care ați propus să-l transferăm pe mâine. Acum am înțeles că nu mai există întrebările care existau și totuși astăzi să îl dezbatem.

Eu vreau să vă întreb încă o dată: există consens? (*Rumoare în sală.*)

Eu am dreptul, în calitate de Președinte al ședinței, să fac uz, dacă există consens aici în sală. (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră sînteți împotrivă? Dar de ce? Sau de aceea că majoritatea e pentru.

Atunci eu am să supun votului această propunere. Cine este ca proiectul de Lege cu nr.524 să îl dezbatem totuși astăzi, rog să voteze.

Văd că majoritatea deputaților aprobă această propunere.

Și acum, stimați deputați, să continuăm activitatea noastră.

Propun dezbatelor proiectul de Lege cu nr.68 privind modificarea și completarea Codului electoral nr.1381-XII din 21 noiembrie 1997. (*Rumoare în sală.*)

Dar, înainte de a invita la tribună comisia, să prezinte raportul, văd că domnul Munteanu vrea să ne comunice ceva de procedură.

Domnule Munteanu,
Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,
Spuneți-ne, vă rog frumos: pe ce prevederi ale Regulamentului Parlamentului v-ați reperat, pentru opera care a avut loc acum?

Modificări în Regulament, modificări în ordinea de zi în plină ședință, sau spre sfârșit. Să ne reperăm pe ceva.

Eu înțeleg că voi puteți să faceți aproape orice, dar totuși aproximați legal aceste acțiuni ale voastre.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă mulțumesc, domnule Munteanu.

Deci, special pentru domnul Munteanu, eu îl rog pe domnul Candu să dea citire exactă din Regulament, unde se prevede acest lucru.

Domnule Candu,

Vă rog frumos, aveți Regulamentul în față. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Candu,

Vă rog, dați citire, special pentru domnul Munteanu.

Domnul Andrian Candu:

Articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul Parlamentului:

”În mod excepțional, Președintele Parlamentului poate propune, în orice ședință a Parlamentului, modificarea și completarea ordinii de zi din proprie inițiativă, la cererea Biroului permanent, a unei fracțiuni parlamentare sau a comisiei parlamentare. Această propunere se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Seminare la tema Regulamentului să le facem în alt cadru.

Acum, eu propun să continuăm ședința și îl invit la tribună pe domnul Sergiu Sîrbu să prezinte raportul comisiei. Lectura a doua. Amintesc, proiectul de Lege cu nr.68.

Vă rog, domnule Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat, cu titlu de inițiativă legislativă a unui grup de deputați, proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului electoral și comunică următoarele.

Deci scopul urmărit prin proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului electoral constă în crearea unui mecanism legislativ

armonizat la practicile statelor europene și în stabilirea la nivel legislativ a unei delimitări clare între subiectele care pot fi supuse unui referendum local și celelalte subiecte care țin de competența Parlamentului sau Guvernului conform atribuțiilor stabilite de Constituție, care pot fi supuse referendumului republican.

În proiectul de lege se propun modificări și completări la articolele 177, 178 și 186.

La 6 martie 2014, proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură. Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de Guvernul Republicii Moldova, de trei comisii permanente, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Două comisii permanente nu au luat nici o decizie.

În ședința comisiei au fost examinate propunerile Guvernului și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Deputatul Sîrbu a propus expunerea la litera a) articolul 178 din proiectul de lege în următoarea redacție: a) de interes național, care țin de competența Parlamentului, Guvernului sau altor autorități publice centrale, conform atribuțiilor stabilite de Constituție și legi.

Alte amendamente în scris din partea deputaților în comisie nu au parvenit.

În urma dezbaterilor, proiectul de lege în a doua lectură a fost votat cu 6 voturi „pentru” și 5 voturi „împotriva”.

Adoptarea proiectului de Lege nr.68 în a doua lectură rămîne la latitudinea Parlamentului.

Stimați colegi,

Dumneavoastră aveți sinteza acelor propuneri, care a parvenit în scris. Comisia nu a votat asupra acestora. De aceea, eu propun ca unele din acestea să fie votate anume de plenul Parlamentului, pentru ca să putem aproba în lectura a doua.

Eu aici vreau să atrag atenție, în special, asupra propunerii făcute la articolul 178, ca litera a) să aibă următoarea redacție: deci de interes național care țin de competența Parlamentului, Guvernului sau altor autorități publice centrale, conform atribuțiilor stabilite de Constituție și legislație.

Această propunere, de fapt, 6 voturi au fost pentru această propunere la comisie, dar nu am întrunit voturile pentru a fi aprobată la comisie.

De aceea, propun să fie aprobată în ședința plenară.

În rest, propun să rămînă redacția votată în primă lectură conceptual.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări către comisie? Nu văd întrebări.

Rog tehnicienii să verifice sistemul. (*Rumoare în sală.*)

Și rog o clipă atenție.

Tehnicienii,

Verificați sistemul, fiindcă lista nu o am pe monitor. (*Rumoare în sală.*)

Da, pînă ei verifică, eu văd că primul, oricum, este domnul Munteanu. Da?

Domnule Munteanu,

Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Eu cunosc foarte bine Regulamentul Parlamentului și, dacă l-ați citi și dumneavoastră mai atenți, ați vedea că nu pot fi făcute modificări oricând vrea Coaliția. Ele se fac la început. Și... Da, la început pot fi făcute cu votul majorității. Legat de acest proiect de lege.

Domnule Sîrbu,

Stimați colegi din majoritatea parlamentară,

Noi și atunci, și acum susținem același lucru. Graba prin care se aprobă acest proiect de lege demonstrează, o dată în plus, că această lege vine să maculeze imaginea celor care au organizat referendumurile în Găgăuzia și vin să legitimizeze acel act ilegal. Pentru că altfel nu vedem și nu există absolut nici o rațiune a acestui document, și era suficient o lege de interpretare a articolului care prevede aceste lucruri.

De aceea, noi, liberalii, nu o să votăm pentru acest proiect de lege și solicităm și altor colegi, care nu vor să legitimizeze începuturi de separatism în Republica Moldova, să nu voteze pentru acest proiect de lege.

Pentru că altfel cineva va spune permanent că noi am organizat referendumul în baza unei legi permissive, care a fost modificată apoi. Dar atunci când am făcut, atunci era totul OK.

Și, de aceea, noi vă solicităm, facem apel la rațiune și să lăsați departe interesul politic, pentru că o să vedeți, bolșevicii o să voteze pentru acest proiect de lege care îi ajută foarte mult în demersurile lor politice.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Sîrbu,

Aveți ceva de comentat?

Domnul Serghei Sîrbu:

Păi, din câte am înțeles, nu a fost o întrebare, o constatare. Eu vreau să reiterez încă o dată: acest proiect de lege nu are nimic comun cu ceea ce a fost în Găgăuzia și nu vine nicidecum să legitimizeze. Este o opinie a dumneavoastră, probabil, interpretați greșit, așa cum alții interpretează greșit prevederile Codului electoral. Doar atât.

Domnule Munteanu,

Ca să le dăm mură în gură cuiva, ca să se învețe a citi legea.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,

De fapt, cu acest proiect totul e clar, vor fi și consecințe. Dar să înțelegem, de procedură. Dumneavoastră, după pauză, la solicitarea unui grup parlamentar, așa v-ați exprimat, ați revotat ordinea de zi, o propunere la ordinea de zi, deși, înțelegem, cu depășirea cadrului legal. Acum noi, comuniștii, la începutul ședinței, am avut cel puțin peste 30 de proiecte, care, la fel, au fost supuse votului. Urmînd logica dumneavoastră, noi, la fel, din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, acum ne adresăm către dumneavoastră să puneți încă o dată la revotare propunerile noastre expuse la începutul ședinței, ca să fie echitate în acest caz.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

Dumneavoastră, în principiu, aveți dreptate și noi nu trebuie să facem astfel de chestii, dar, ca excepție, eu fac uz de dreptul pe care îl am în calitate de Președinte al ședinței ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte ...

Domnul Igor Corman:

Ascultați-mă, vă rog. Vă rog să mă ascultați.

Deci în cazurile în care există claritate totală, fiindcă acest proiect era în ordinea de zi și s-a rugat ca să fie doar transferat pentru ziua de mîine, acum au dispărut anumite neclarități care existau acolo și rugămintea a fost să îl transferăm astăzi. Și majoritatea au susținut această propunere. Deci nu comparați lucrurile. Dumneavoastră, în principiu, aveți dreptate, dar să ne uităm și la situația reală care a fost.

Dacă mai sînt întrebări referitoare la proiectul de lege prezentat de la tribuna centrală? Da, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci, domnule Președinte, dacă spuneți că noi, în principiu, avem dreptate, legea prevede, în mod excepțional, ceea ce ați făcut la începutul ședinței cu acordurile cu NATO. Spuneți-mi, vă rog, care este excepția că ați strămutat din ziua de mîine pentru ziua de astăzi acordurile cu NATO? Motivați excepția în acest caz.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

O să adresați întrebările respective președintelui comisiei atunci cînd va prezenta proiectele. Eu nu fac altceva decît să dau curs propunerilor în conformitate cu prevederile Regulamentului și să decidă plenul Parlamentului. Dumneavoastră înțelegeți foarte bine acest lucru.

Deci dacă sînt întrebări referitoare la proiectul prezentat de domnul Sîrbu?

Eu încă nu am monitorul cu lista. Vă rog să ridicați mâna din sală, dacă cineva ... Nu mai văd, nu mai sînt întrebări.

Da. Mulțumesc.

Și amendamentul, da, urmează să fie supus votului, domnul Sîrbu i-a dat citire. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Amendamentul este acceptat.

Și acum, la propunerea comisiei, voi supune votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.68. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 32.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege cu nr.68 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, stimați colegi, propun dezbaterilor, pentru a doua lectură, proiectul de Lege cu nr.524 pentru modificarea Legii nr.499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

Domnule președinte al comisiei Hotineanu,

Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.499 din 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern și aprobat în primă lectură la ședința de plen a Parlamentului din 13 februarie 2014.

Pe marginea proiectului de lege menționat au parvenit anumite propuneri și obiecții din partea deputaților și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Comisia sesizată în fond a supus dezbaterilor propunerile și obiecțiile parvenite, ale căror rezultate sînt expuse în anexa la prezentul raport, fiind partea lui integrată.

Și doar mă voi opri la amendamentul la punctul 3. Doamna Liliana Palihovici, articolul I, punctul 3, alineatul (10): procentul de ancorare a alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului de majorat de la 15 la 25%, lucru care a fost discutat repetat cu Guvernul și acceptat. În ședința comisiei rămînea în prima variantă. Deci se acceptă. Și rog acest amendament să fie supus votului.

În rezultatul votării proiectului de lege nominalizat (5 deputați au votat „pro”, 2 – abținuți), Comisia protecție socială, sănătate și familie a fost în imposibilitatea de a lua o decizie, urmînd ca Parlamentul să se expună asupra oportunității adoptării în lectura a doua a acestui proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,
Întrebări sînt?
Doamnă Balmoș,
Vă rog.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Noi, în cadrul comisiei, am avut anumite amendamente. Din cele înțelese de la domnul raportor, comisia nu a luat o decizie, pentru că nu a avut un număr de voturi necesar. Deci insistăm ca aceste amendamente să fie puse la vot aici, în plenul Parlamentului. Pentru că, de altfel, noi impunem oamenii noștri și cetățenii noștri, îi ducem la o sărăcie extremă printr-un proiect atît de auster pe care îl aduce Guvernul.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Balmoș,
Da, poftim, dumneavoastră doriți să ...

Doamna Galina Balmoș:

Le citește domnul președinte, căci noi le avem în sinteză.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu, eu pot să le citesc, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Vă rog dați-le citirii și le supunem votului.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu pot să le dau citirii. Ele sînt în sinteză amendamentelor.

Domnul Igor Corman:

Este dreptul autorului ca amendamentele să fie votate în plen.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Primul amendament. Doamna Oxana Domentî, deputat în Parlament. Se propune ca indicatorul-țintă pentru majorarea și actualizarea cuantumului alocațiilor sociale de stat să fie minimul de existență.

În comisie s-a discutat și, cu votul a 5 – nu se acceptă. Dar nu este majoritatea, trebuie de votat în plenul Parlamentului. Nu se acceptă, la vot.

Domnul Igor Corman:

Bine. Eu supun votului acest amendament.

Domnilor deputați,
Cine este pentru rog să voteze.
Domnule Mușuc,
Vă rog. De procedură.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Ca atare, am solicitat cuvîntul încă înainte ca domnul Hotineanu să iasă la tribuna centrală, vizează procedura de vot.

Dumneavoastră ați anunțat pentru legea precedentă 53 de voturi, în realitate aici sînt, în sectorul 2, dacă îl calculăm și pe domnul Brașovschi, 28 de deputați care votează și au votat „pentru”. În sectorul nr.3 sînt 21 de deputați. Ca atare, sînt 49 de voturi, dar nu 53 de voturi.

Pornind de la aceasta, votul pentru legea precedentă, care a fost în a doua lectură, trebuie anulat. Și să luați în calcul numărul de voturi atunci cînd se vor supune votului propunerile pentru acest proiect de lege, dar și cînd se va vota legea aceasta pe ansamblu.

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,

În primul rînd, noi avem numărătorii oficiali aici, care sînt responsabili de informațiile care le prezintă.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă rog frumos, invitați atunci presa, ca să filmeze, să vă calculeze, căci sînteți prea obraznici. Calculați-vă cîți sînteți în sală.

Domnul Igor Corman:

Dar dumneavoastră, domnule Mușuc, poate, ar fi bine să numărați și deputații care stau în Prezidiu, căci sînt și ei deputați.

Domnul Eduard Mușuc:

Au fost numărați 3 din Prezidiu.

Domnul Igor Corman:

Și atunci o să vedeți că numărul coincide.

Domnul Eduard Mușuc:

Minus doamna Palihovici care a ieșit, sînteți 28 care au votat „pentru”.

Domnul Igor Corman:

Deci eram ... eu credeam că la procedura de vot v-ați referit dumneavoastră, dar v-ați referit la procedura anterioară.

Acum, la acest proiect, înainte de a-l supune votului, văd că s-au mai înscris doi deputați.

Domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Proiectul de lege a fost discutat în nenumărate rînduri. Eu înțeleg că sîntem într-un an electoral, lumea vrea să facă cadouri fel de fel.

Fracțiunea Partidului Democrat roagă insistent să votăm acest proiect în lectura a doua în formula venită de la Guvern și gata. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Doamnă Balmoș,

Doriți să mai spuneți ceva?

Doamnă Balmoș,

Vă rog.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Noi mai avem amendamente și aștept ca domnul președinte să le dea citire. Dar să înțeleg ca amendamentul doamnei Palihovici...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Bine. Eu vreau...

Doamna Galina Balmoș:

... din start, nu a fost aprobat în comisie, pardon, acuși termin, și acum în plen a fost aprobat. În comisie el nu a fost... În sinteză, cel puțin, nu fusese acceptat.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă deputat,

Nu a fost aprobat, se va supune votului. La fel cum toate amendamentele dumneavoastră se vor supune votului, astfel vor fi supuse ...

Doamna Galina Balmoș:

Da.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Mai întâi, îl supun votului amendamentul doamnei Balmoș.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... toate amendamentele dumneavoastră...

Doamna Galina Balmoș:

Vă rog să le...

Domnul Vladimir Hotineanu:

... dau citire amendamentului dumneavoastră.

Doamna Galina Balmoș:

Am avut câteva amendamente, vă rog toate să le supunem votului.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Bine. ...

Domnul Igor Corman:

Primul amendament îl supun votului. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Mai departe, domnule președinte.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Al doilea amendament. Doamna Galina Balmoș, deputat în Parlament. Se propune majorarea cuantumului alocației încât procentul de ancorare la acest articol să constituie, respectiv: 100%, 100% și 100%.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru, domnilor deputați? Număr insuficient de voturi.

Următorul amendament.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamna Liliana Palihovici. Procentul de ancorare a alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului de majorat de la 15% la 25%.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru, stimați colegi? Constat număr insuficient de voturi.

Următorul amendament. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Voi, ce, nu ați votat? Foarte bine, bravo sînteți. Bravo sînteți. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Bine, domnilor deputați, în cazul ăsta...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Ai, nu trebuie să vă jucați dumneavoastră ...

Domnul Igor Corman:

... eu am să rog numărătorii să anunțe rezultatul. A fost evident, au ridicat mâinile doar o parte nesemnificativă din deputați. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Bine.

Doamna Galina Balmoș. Procentul de ancorare a alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului de majorat de la 15% la 100%. Iar textul „pensiei minime indexate pentru limita de vîrstă” de substituit prin textul... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte,

Eu vă rog să vă opriți un pic cu amendamentul anterior, ca să nu existe întrebări. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau să citesc încă o dată amendamentul doamnei Palihovici.

Domnul Igor Corman:

Nu. Nu citiți, domnule președinte, nimic. Vă rog să vă opriți un pic, să luați o pauză.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da.

Domnul Igor Corman:

Vreau să fie claritate cîți deputați au votat pentru amendamentul anterior. Rog, numărătorii să anunțe rezultatele votului, pe sectoare. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Să repetăm votul mai bine, fiindcă numărătorii nu au fost atenționați de a număra voturile. Numărătorii nu au fost atenționați de a număra voturile și ar fi normal să fie repetat votul. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci, încă o dată, domnule președinte, încă o dată, referiți-vă la amendamentul anterior, esența și autorul.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamna Liliana Palihovici, deputat în Parlament. (*Rumoare în sală.*) Hai, de acum am... nu, dar acelea le-am votat și nu au fost probleme. Haideți că mai este. (*Rumoare în sală.*) Deci doamna Liliana Palihovici. Procentul de ancorare a alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului de majorat de la 15% la 25%. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru, domnilor deputați?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Haideți...

Domnul Igor Corman:

Deci rog, numărătorii să anunțe rezultatele. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1. – 0. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Faceți chestia aceasta, nu e nimic strașnic. Hai la spectacol. (*Rumoare în sală.*) Bine. Haideți mai departe.

Nu a trecut, doamnă Palihovici, amendamentul. (*Rumoare în sală.*)

Citesc următorul și gata, nu a trecut.

Domnul Igor Corman:

Domnule Diacov,

Vă rog.

Domnul Dumitru Diacov:

Stimați colegi,

Încă o dată, eu vă rog să nu vă jucați cu lucrurile acestea. Eu înțeleg: populismul la noi e în sânge.

Au fost discuții, au fost discuții serioase, au fost discuții cu Ministerul Finanțelor, situația bugetului este așa cum este. De aceea, noi propunem, fără nici un fel de populisme, să votăm în formula venită de la Guvern. Este poziția Frațiunii Partidului Democrat. Și nu încercați aici să facem cadouri electorale.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da, dar, domnule Președinte ...

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte,

Între timp, a venit și autorul amendamentului. Eu îi ofer cuvântul.

Doamnă Palihovici,
Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu, ca președinte de comisie, pot să fac un comentariu...

Doamna Liliana Palihovici:

Faceți.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... fiindcă noi ne-am întâlnit cu ministrul de finanțe, ne-am întâlnit și cu reprezentantul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și s-a acceptat majorarea la 25% de către Guvern.

Domnule Diacov,

Doar dezinformați dumneavoastră. Poftim, dar nu se poate așa.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Palihovici,

Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Au fost discuții diferite. Și din cauză că există pericolul ca acest amendament să fie declarat neconstituțional, fiindcă nu avem un aviz în scris al Guvernului privind acest amendament, eu îl retrag.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Bine, se retrage.

Domnul Igor Corman:

Următorul amendament.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Următorul amendament. Doamna Galina Balmoș. Procentul de ancorare a alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului de majorat de la 15% la 100%. Iar textul „pensiei minime indexate pentru limită de vîrstă” de substituit prin textul „venitul lunar minim garantat”.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi. (*Rumoare în sală.*)

Următorul amendament.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamna Galina Balmoș, deputat în Parlament, propune ca procentul de ancorare a alocației pentru persoanele vîrstnice să constituie 50%. Iar sintagma

„pensiei minime indexate pentru limită de vîrstă” de substituit prin sintagma „venitul lunar minim garantat”.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi. (*Rumoare în sală.*)
Următorul.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamna Galina Balmoș. Textul „pensiei minime indexate pentru limită de vîrstă” de substituit prin sintagma „venitului lunar minim garantat”.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Vladimir Hotineanu:

La articolul 2 propune ca legea să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2014. Tot doamna Galina Balmoș.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, un amendament de tehnică legislativă. Se propune comasarea articolelor 2 și 3 din proiect. Și se acceptă.

Domnul Igor Corman:

Deci dacă se acceptă, nu mai supun votului. Acestea au fost toate amendamentele?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc, domnule președinte.

Deci, în condițiile propunerii comisiei, supun votului proiectul de Lege cu nr.524. Cine este pentru rog să voteze. (*Rumoare în sală.*)

Îmi cer scuze, domnule președinte, deci întrebările nu au fost puse la comisie. Dumneavoastră ați... da. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Un pic, răbdare. Da, într-adevăr, deci ca o întrebare și cu propunerea să fie supuse votului amendamentele a venit doamna Balmoș, dar mai sînt încă 3 deputați care s-au anunțat cu întrebări.

Eu îl rog pe domnul președinte să revină la tribună, să răspundă la întrebări. Deputații au dreptul să pună întrebările. Și după aceasta voi supune votului.

Vă rog la tribună,
Domnule președinte.
Deci domnul Munteanu.
Următorul – doamna Domentit.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu vreau să reiterez doar momentul respectiv, conform Regulamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,
Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Valeriu Munteanu nu a avut amendamente. Care întrebare poate să aibă domnul Munteanu?

Domnul Valeriu Munteanu:

Regulamentul, la articolul 65, permite să punem întrebări chiar dacă nu am formulat amendamente.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Hai, lăsați-mă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule președinte,
Stimați colegi,

În situația în care domnul Hotineanu, președintele comisiei, ne spune foarte clar că Ministerul Finanțelor a căzut de acord să fie mărită cota de la 15% la 25 la sută, iar doamna Palihovici ne spune că este doar o problemă de procedură, că Guvernul nu a avizat pozitiv această modificare. (*Rumoare în sală.*) De ce fugiți și de ce nu.... Stați un pic, stimați colegi, unde vă grăbiți? Amînăm pentru săptămîna viitoare. (*Rumoare în sală.*)

Guvernul dă aviz pozitiv acestei inițiative foarte bune a doamnei Palihovici, și noi îmbunătățim situația oamenilor, pentru că altfel eu nu înțeleg...

Domnul Igor Corman:

Da. Stimați colegi,

Deci sîntem în lectura a doua. Eu înțeleg că deputații au dreptul la anumite elemente de clarificare, dar autorii amendamentelor au dreptul inclusiv să propună ca plenul să voteze aceste amendamente. (*Rumoare în sală.*)

Vreau să o întreb pe doamna Domentit dacă este cazul.

Doamnă Domentit,

Sînteți autor al amendamentelor?

Doamna Oxana Domentî:

Da.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Eu vreau să îl susțin pe colegul Munteanu și să îi propun domnului președinte să stopăm discuțiile acestui proiect.

Într-adevăr, există posibilitatea să îmbunătățim acest proiect, iar, aprobându-l acum, în această formă, noi nu vom aduce nici un beneficiu nimănui. Nici persoanelor cu dizabilități, care primesc pensii de la asigurări sociale, nici celor care primesc alocații sociale. Este vorba de niște majorări de 13 bănuți, 7 lei, 6 lei.

Stimați colegi,

Cît... este chiar rușine să aprobăm un astfel de proiect de lege.

Iar ceea ce spunea domnul Diacov, cu privire la populism, da, propunerile noastre nu costă mai scump.

Sigur că noi vrem să venim cu propuneri mult mai pertinente și care ar avea resurse financiare mai mari. Iar ceea ce am propus eu, este o propunere de concept, ca pensia de dizabilitate a unui invalid din copilărie să nu fie raportată la pensia de dizabilitate a unei persoane din sistemul de asigurări sociale, pentru că ea este foarte mică. Dar să fie raportată la minimul de existență.

Astăzi, dacă avem anumite resurse, să fie raportat într-un anumit procent.

Ulterior, pe parcursul anilor, să avem o țintă minimul de existență, la care să creștem această pensie.

Deci propunerea mea nu are cost financiar astăzi. De aceea, domnule Diacov, nu am venit cu propuneri populiste. Am venit cu o propunere de concept. Aceasta am vrut să aduc, explicații la propunerea pe care am făcut-o.

Și eu cred că este bună această idee, să stopăm astăzi discuțiile asupra acestui proiect de lege și să venim cu anumite îmbunătățiri care să aducă majorări la aceste alocații sociale.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Cu atât mai mult că există decizia Guvernului.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule președinte de comisie,
Spuneți, vă rog: dar cum a apărut acest amendament al doamnei Palihovici în plen? Pentru că el la comisie nu a fost prezentat.

Domnul Vladimir Hotineanu:

A fost, a fost...

Domnul Gheorghe Brega:

Și nu a fost discutat. Mă scuzați.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat Brega...

Domnul Gheorghe Brega:

Mă scuzați, eu am...

Domnul Vladimir Hotineanu:

A fost...

Domnul Gheorghe Brega:

Eu am martori, care au să mă susțină.

Deci, mai mult ca atît, ați vrut să faceți populism. (*Rumoare în sală.*) Ați încercat să faceți populism. Fiecare ... poate face populismul acesta. Dar a trebuit să vă înțelegeți măcar între voi, între Alianță.

Dacă, în așa caz, într-adevăr, amînăm dezbaterile, să vedem ce o să fie mai departe, care o să fie avizul Guvernului. (*Rumoare în sală.*)

Pentru că, dacă este vorba de o sumă mică, nu e atît de grav. Poate Ministerul Finanțelor vine cu un aviz pozitiv.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat Brega,

Vreau să vă informez că amendamentul a venit în comisie îndată după lectura întîi și în scris, și a fost discutat, și apoi și sinteza amendamentelor, de la ședința comisiei a fost acest amendament și a fost discutat.

Nu facem lucruri care... da.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

A doua, da.

Deci, domnule Hotineanu,

Să nu facem circ, pentru că au venit fix așa cum au venit și ieri amendamentele la alt proiect de lege. Imediat... în ședință și nici în scris. Să nu facem...

Eu înțeleg că trebuie să vă apărați colegul de partid, dar nu fiți atât...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu nu vreau să-îmi apăr colegul.

Domnul Gheorghe Brega:

Ieri... Țineți minte?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau să vă...

Domnul Gheorghe Brega:

Fix aceeași a fost.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Să vă îndemn să fiți la ședința comisiei de la început pînă la sfîrșit și să nu mergeți la fumat și atunci o să fiți, o să știți toate amendamentele. (*Rumoare în sală.*)

Și avem Legea lupta cu tutunul... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu. (*Rumoare în sală.*)

Deci doamna Fusu are o întrebare.

Doamna Corina Fusu:

Eu susțin amendamentul doamnei Palihovici și aș îndemna-o să insiste și ea asupra menținerii acestui amendament.

Cu atât mai mult, am aflat de la președintele comisiei că Guvernul nostru are banii prevăzuți pentru a susține copiii rămași fără întreținător. Și am o solicitare specială. (*Rumoare în sală.*)

Valeriu, îmi permiteți?

În concluzie, vreau să spun că nu ar trebui noi să facem economii la bugetul de stat pe seama copiilor. Nici a copiilor noi-născuți, căci și acolo vrem să economisim, și nici a copiilor care se află în dificultatea și în tristețea de a rămîne fără întreținători.

Eu o sprijin întru totul pe doamna Palihovici.

Domnul Igor Corman:

Și eu acum o să îi ofer cuvîntul doamnei Palihovici.

Vă rog, doamnă Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, eu am dreptul să... și la o replică aici, în... pentru domnul deputat, care a zis că amendamentul meu nu a fost făcut în scris.

Vreau să amintesc că, la dezbaterile proiectului în ședința precedentă, aici, am anunțat amendamentul în ședința de plen. Există acest lucru în stenogramă.

După aceea, am făcut și am expediat la adresa comisiei amendamentul în scris. El există înregistrat în comisie. Există în tabelul amendamentelor. Am sperat ca, pînă în acest moment, să am avizul Guvernului și, de aceea, în ultimul moment, am propus să fie retras, ca să nu punem în pericol toată legea. Eu nu mă dezic de la acest lucru.

Îmi retrag acum amendamentul, ca să vin după următoarea... (*Rumoare în sală.*)

Nu, este vorba că în ultimul alineat al acestui proiect de lege este prevăzută intrarea în vigoare la 1 aprilie. Atunci se pun în pericol mai multe elemente.

Pentru a nu avea această problemă, noi avem experiența atacării pe procedură la Curtea Constituțională și atunci pune în pericol mai multe plăți către populație, care au nevoie să primească aceste plăți.

Deci eu acum îmi retrag acest amendament, dar îmi păstrez inițiativa să continui mîine subiectul.

Domnul Igor Corman:

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Nici într-o situație, cît de mare ne-ar fi dorința, și este o dorință comună a noastră, a tuturor, pentru a ameliora net mai mulți indicatori de ordin social, dar în această dorință și în această pornire sinceră și judicioasă nimeni nu ne scutește de obligațiunea să ținem cont de anumite realități și, în special, vorbim aici de avizul Guvernului, vorbim aici de disponibilitatea de mijloace financiare, gestionate de instituția respectivă.

Pentru... colegi, credeți-mă, avem o duzină de proiecte care vin cu propuneri foarte interesante și frumoase, de a schimba acești indicatori sociali.

Însă, atît timp cît nu am avizul Ministerului de Finanțe, eu nici nu ies și nu le... îi rog pe colegii mei să nu iasă cu înaintarea acestor proiecte, ca să asigurăm efectul final, rezultatul final.

Și un al doilea punct, strict procedural.

Stimați colegi,

Eu am consultat Regulamentul și chiar și noul Regulament al Parlamentului, atunci cînd este vorba de lectura a doua, nu lasă spațiu pentru întrebări – răspunsuri. Este etapa primei lecturi.

Lectura a doua se dedică propunerilor, care nu au fost acceptate de către comisia de profil în cadrul dezbaterilor pe articolele proiectelor. Pe care motiv, eu rog ca toată lumea și aici, și care stau în fața noastră, să ținem cont de aceste prevederi regulamentare.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Eu cred că au fost suficiente aprecieri pe marginea acestui proiect de lege.

Deci, la propunerea comisiei, eu supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectul de Lege cu nr.524. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1. – 0.

Sectorul nr.2 – 32.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Sîntem în procedura de vot, stimați colegi,

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3. – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege cu nr.524 a fost votat în a doua lectură.

Următorul proiect de lege ... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Domentî? Dacă e de procedură. Și primul este domnul Godea.

De procedură ați spus, domnule Godea. Vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Era mai bine înainte de vot. Dar, în conformitate cu Hotărîrea Curții Constituționale, de care a amintit și doamna Palihovici, deci în cazul în care sînt amendamente care țin de mijloace financiare, în mod normal examinarea legii în lectura a doua trebuie amînată pînă în termen de 30 de zile legal, ca Guvernul să dea aviz privind aceste amendamente.

Pentru că în cazul în care legea, se supune votului privați deputații de dreptul de a înainta amendamente. Și este procedura regulamentară clară cum aceste amendamente pot fi examinate de Guvern și cum procedează mai departe Parlamentul.

Pentru că, dacă stăm și analizăm, noi am produs un act neconstituțional prin votul care s-a produs acum cîteva minute.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Eu am înțeles că doamna Palihovici a explicat foarte clar situația cu acest amendament, cu avizul Guvernului ș. a. m. d.

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentii:

Dacă doamna Palihovici își retrage acest amendament, eu introduc din nou acest amendament și insist, colegii, să îl punem încă o dată la vot. Și vreau să vă aduc argumente.

Stimați colegi,

Este vorba de câteva sute de mii de lei, nu este vorba nici de un milion, de 100 mii de lei. Eu cred că în orice situație Guvernul va găsi acești bani. Mai mult decât atât, nu cred că nimeni nu se va găsi să conteste această procedură la Curtea Constituțională.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci acest proiect de lege a fost votat. Dacă aveți alte inițiative, vă rog să le înregistrați conform procedurilor regulamentare.

Acum am să propun dezbatelor următorul proiect din agenda noastră, proiectul de Lege cu nr.45 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind cooperarea în domeniul apărării.

Prezintă acest proiect din partea Guvernului domnul Igor Panfile, viceministru al apărării.

Domnul Igor Panfile – *ministru interimar al apărării al Republicii Moldova:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Cooperarea bilaterală în domeniul apărării între Republica Moldova și Republica Serbia în prezent se desfășura prin participarea militarilor ambelor state în diferite activități în cadrul Programului „Parteneriat pentru pace”.

În vederea dezvoltării în continuare a relațiilor bilaterale, precum și în scopul instituirii unui cadru legal pentru cooperare, la 4 decembrie 2013 a fost încheiat Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind cooperarea în domeniul apărării.

Acordul menționat reglementează următoarele aspecte de cooperare: politica de apărare și securitate, cooperarea științifică și tehnică, educație, instruire militară, medicina militară, participarea la exerciții comune, schimbul de experiență.

Cheltuielile din partea Republicii Moldova vor fi suportate din contul și în limita bugetului anual aprobat pentru Ministerul Apărării. Prezentul acord se încheie pe o perioadă nelimitată de timp.

Din punctul de vedere al conținutului, acordul respectiv nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Rog să susțineți adoptarea proiectului de lege pentru ratificarea acordului menționat.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru raportor.

Primul este domnul Reșetnicov, urmează domnul Munteanu.

Domnule Reșetnicov,

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Două întrebări, de fapt, am. Prima întrebare reiese din principiul constituțional de neutralitate și acest principiu prevede, printre altele, să ne abținem de la semnarea sau cooperarea în domeniul apărării sau în domeniul militar. Pentru că ceea ce reiese din conținutul acordului, pe care îl prezentați, ține de domeniul militar. Și, în acest context, prima mea întrebare: spuneți-mi, vă rog, cu câte țări din Europa, și dacă puteți să le nominalizați, avem astfel de acorduri sau similare în domeniul apărării, în domeniul militar? Prima întrebare. Vă rog.

Domnu Igor Panfile:

Da. Bine. Vă mulțumesc.

La număr eu nu pot să vă spun acum, dar pot să enumăr în felul următor: este România, este Germania, este Franța, Cehia, Lituania, Letonia, Estonia, Slovacia, Ucraina, Federația Rusă, Turcia, Grecia, mai sînt.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da, a doua întrebare. Deci nu este un secret că astfel de negocieri și semnarea acestui acord a urmat intenției detașării militarilor moldoveni în regiunea Kosovo pentru o operațiune sub comandamentul NATO? În acest context, aș vrea să vă întreb ca reprezentantul Guvernului și Ministerului Apărării: ce reprezintă pentru autoritățile Republicii Moldova regiunea Kosovo? Entitate internațională separată, stat sau este parte componentă a statului Serbia?

Domnul Igor Panfile:

Pentru mine este chiar secret referitor la informația dumneavoastră, că acest acord a fost încheiat pentru participarea noastră în KFOR, dat fiind faptul că inițierea negocierilor pentru semnarea acestui acord a fost în 2008, dacă ... în 2007. Eu vă spun la prima parte a întrebării.

Ce ține de participarea în Kosovo. Dacă nu greșesc, prin Hotărîrea nr.268 din 1 noiembrie 2013, Parlamentul a votat, adică a luat decizia pentru participarea în KFOR. Aceasta este decizia Parlamentului, și nu a Ministerului Apărării.

Încă o dată, nu este competența Ministerului Apărării, și este competența Parlamentului. Referitor la participare...

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Domnul Muntean.

Următorul va fi domnul Munteanu.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule viceministru,

Eu țin minte foarte bine, în anul trecut, fostul dumneavoastră șef a venit în Parlament, pentru a solicita permisiunea Legislativului de a bugeta 900 de mii de dolari pentru misiunea pe care dumneavoastră acum o prezentați, adică pentru participarea militarilor din Republica Moldova, în număr de 40, în operațiunea sub egida NATO, pe care dumneavoastră acum o prezentați. Și doar apoi, pardon, peste câteva luni, dumneavoastră veniți cu prezentarea respectivelor acorduri. Or, cum considerați dumneavoastră: o asemenea procedură este una normală?

Domnul Igor Panfile:

Bine. Îmi permiteți încă o dată, acest proiect de acord a fost inițiat în 2007. Din păcate, din mai multe considerente, numai în 2013 a fost semnat. Dar eu consider că e normal să avem rețele de cooperare cu orice stat european. Este o situație normală, eu nu văd...

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Domnul Igor Panfile:

Noi nu am ajuns la Kosovo. Este vorba de... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Domnule ministru interimar,

Vă rog, dacă aveți ceva de spus, spuneți clar, tranșant, ca să... și cu voce, ca să se audă, dacă nu...

Domnul Iurie Muntean:

Deci, referindu-mă la întrebarea pe care v-am pus-o, spuneți-mi vă rog, dumneavoastră considerați că Kosovo este parte integrantă a Republicii Serbia?

Domnul Igor Panfile:

Eu consider că la această întrebare au dat răspuns și Guvernul, și Parlamentul Republicii Moldova, dat fiind... că prin nerecunoașterea Kosovo ca un stat independent.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări, dacă sînt?

Domnul Stati.

Următorul va fi domnul Godea.

Cer scuze, tehnicienii, deci domnul Munteanu încă nu a vorbit. Domnul Munteanu. după aceasta domnul Stati și apoi domnul Godea.

Vă rog, domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

În primul rând, colegii din loja comunistă ar trebui să vadă că noi discutăm proiectul nr.45, un acord similar cu Serbia, și nu acordurile nr.52 și nr.53, pentru că ei pun întrebări la aceste două subiecte. Mă tem că nu o să aveți întrebări atunci când va trebui să le puneți. Voi uitați-vă, fiți atenți la ordinea de zi. *(Rumoare în sală.)*

Acum întrebare pentru domnul ministru.

Domnule ministru,

Dumneavoastră știți foarte exact că, în data de 5 decembrie anul trecut, a fost adoptată o hotărîre a Curții Constituționale. Cunoașteți despre ce este vorba? Nu auziți ce vorbesc? Să vorbesc mai tare? *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Panfile:

Repetăți încă o dată.

Domnul Valeriu Munteanu:

În data de 5 decembrie anul trecut, Curtea Constituțională a adoptat o Hotărîre privind constituționalizarea Declarației de Independență. Spuneți-ne, vă rog frumos, de ce acest acord al dumneavoastră încalcă aceste prevederi?

Domnul Igor Panfile:

Dat fiind faptul că însuși Acordul a fost semnat pe data de 4 decembrie. *(Rîsete în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări, dacă mai sînt?

Domnul Godea.

Următorul va fi domnul Stati. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Mihai Godea:

Stimați colegi,

Eu văd că se face foarte multă discuție la capitolul Kosovo, Serbia. Însăși faptul semnării Acordului privind cooperarea militară cu Serbia trebuie să dea răspuns la întrebarea sacramentală că Serbia nu are absolut nici o obiecție la misiunea de pacificare a noastră în regiunea Kosovo și nu ține de recunoaștere sau nerecunoaștere. Ba mai mult, pentru colegii care sînt atît de îngrijorați, că nici eu nu recunosc Kosovo ca stat, dar este problema kosovarilor și a sîrbilor să decidă chestia aceasta, doar că... Eu încă nu m-am consultat cu partidul, domnule Reșetnicov, așa, ca să te liniștesc un pic.

Vreau să vă comunic că deja primul acord, primul acord politic între Guvernul de la Belgrad și Regiunea Kosovo a fost semnat după eforturile

Comunității Internaționale. Eu cred că, pînă la urmă, se va ajunge la o separare amiabilă, dar nu ține de problema pusă în discuție. Eu cred că este absolut firesc să avem o colaborare normală, inclusiv cu Republica Sîrbă și pe dimensiunea militară.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Următorul – domnul Petrenco.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Deci, în primul rînd, vreau să atrag atenția colegilor că domnul Munteanu, cînd nu are despre ce să întrebe, el întreabă despre decizia Curții Constituționale. *(Rîsete în sală.)*

Dar la subiect, propriu-zis. Eu cred că abordarea care este astăzi în Parlament, a unui proiect foarte serios, deci este nițel cam superficială. Și este regretabil faptul că prezintă acest proiect reprezentantul Ministerului Apărării, cu toată stima față de domnul ministru, dar eu cred că încercarea, tentativa de a fi transferat acest proiect din unul politic foarte serios, în unul tehnic, la nivel de... nu mai știu eu, de ministere ori care minister, este, cred eu, o eroare.

Și, respectiv, cred eu că urma să vină aici reprezentanții Ministerului de Externe, care să prezinte acest proiect. Și argumentul meu se bazează pe înțelegerea situației că Serbia se află într-o situație similară cu Republica Moldova. Deci noi ne ciocnim de situații de secesionism.

Și, respectiv, secesionismul este... urmează să fie abordat la nivel foarte serios, politic. Și aceea că se vine astăzi cu un proiect care, într-ul fel, urmează să pună temelia unor trimiteri ale cetățenilor noștri într-o zonă care, de fapt, formal, este considerată zona Serbiei, dar, într-adevăr, nu este controlată de autoritățile Serbiei, deci trezește foarte multe semne de întrebare.

De aceea, propunerea mea este să amînăm acest proiect, să invităm Ministerul de Externe care...

Domnul Igor Corman:

Vă rog finalizați, domnule Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Finalizez deja. Deci, de aceea, propunerea mea este să încercăm să abordăm puțin altfel situația. Și, respectiv, propunerea Frațiunii noastre este să amînăm astăzi, și pentru astăzi, și pentru mîine, să transferăm pentru săptămîna viitoare acest proiect pentru a avea posibilitatea de a pune întrebări la nivel politic, și nu la nivel tehnic de Ministerul Apărării.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Următorul – domnul Godea, iarăși, a doua întrebare. Da.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Eu am două întrebări.

Domnule raportor,

În primul rînd. Nu vi se pare ciudat că noi, anul trecut, Parlamentul a aprobat Hotărîrea de a detașa un grup de... un contingent militar în Serbia, în regiunea Kosovo a Serbiei și peste jumătate de an veniți cu un Acord de cooperare în domeniul militar cu Republica Serbia. Nu vi se pare că trebuia invers? Să veniți cu acest Acord de cooperare militară cu Serbia, iar după aceea să luăm... să veniți în Parlament cu proiectul de a detașa contingentul militar în regiunea Kosovo a Serbiei?

Domnul Igor Panfile:

Vă mulțumesc.

Probabil că a fost o greșeală legată cu termenul de pregătire pentru semnarea acestui acord. Dar, repet încă o dată, acest acord a fost inițiat de partea sîrbă în 2007.

Au fost mai multe evenimente care nu au dat posibilitatea să semnăm mai înainte. Dar, în sfîrșit, el a fost semnat.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Bine. A doua întrebare se referă la articolul 10, dispoziții generale, din acord, alineatul (3). Pentru orice infracțiune comisă pe teritoriul părții primitoare asupra personalului părții trimițătoare, adică asupra, în cazul de față, dacă să vorbim de contingentul militar moldovenesc, va fi aplicată jurisdicția penală a părții primitoare.

Ce să înțelegem din aceasta? Deci că, în cazul în care se întîmplă ceva, se comite o infracțiune asupra personalului părții noastre a Kosovo, a cărei părți jurisdicția va fi aplicată, deci, în cazul acesta, jurisdicția?

Jurisdicția cărei părți va fi aplicată? Jurisdicția Serbiei, jurisdicția regiunii Kosovo?

Domnul Igor Panfile:

Este vorba de acord între Republica Moldova, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Serbiei. Noi vorbim cu acordul dat despre relațiile dintre Republica Moldova și Serbia. Și, în cazul de față, este clar că e vorba de ambele state. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare, domnule Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Eu aș vrea să avem o abordare un pic mai serioasă. Mie nu îmi pare rău că sînt, uneori, singurul deputat care sînt în situația de a apăra domeniul apărării, că la noi Coaliția se ocupă de alte domenii, probabil.

Dar, domnule ministru Panfile... *(Rumoare în sală.)*

Dar nu e vorba de Marinuță aici, pînă la urmă, domnule Munteanu.

Domnule Panfile,

La întrebarea domnului Petrenco trebuia să spuneți, în momentul în care Parlamentul a luat hotărîrea respectivă, acordul era negociat și semnat. Că este procedură ca el să ajungă în Parlament, aceasta e altă chestiune.

Și la observația domnului Stati.

Domnule Stati,

Uitați-vă cine a semnat acordul. Este un semnat... este un acord tehnic, de cooperare militară între Ministerul Apărării... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Domnule Godea,

Vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Și Ministerul Apărării al Serbiei.

Iar operațiunea noastră de pacificare în Kosovo nu se află sub mandatul Guvernului la Belgrad. Se află sub mandatul ONU și nu are cum... *(Rumoare în sală.)* Nu are cum această misiune să fie negociată cu Guvernul de la Belgrad.

Aceasta, așa, pentru informare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Aluzia este clară, ținînd cont de faptul că postul de ministru al apărării este vacant.

Domnul Vreimea.

Următorul... *(Rumoare în sală.)*

Domnule Stati,

A doua întrebare?

Deci domnul Vreimea era primul în listă.

Domnule Vreimea,

Vă rog.

Domnul Igor Vreimea:

Mulțumesc.

Eu am vrut să fac o constatare. Domnul ministru spune că negocierile au fost începute încă în 2007, însă Guvernul, după câte vedem din legislația în vigoare, abia în 2012 l-a împuternicit pe domnul Marinuță, ca ministru, să inițieze astfel de negocieri. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Foarte scurt, fiindcă am fost vizat.

Domnule Godea,

Deci eu chiar fiind, în sensul acesta, ieșit din Ministerul de Externe, vreau să vă spun că tentativele dumneavoastră de a reda un aspect pur tehnic la un acord care este extrem de important și ține de probleme militare și de securitate, dacă vorbim la modul cel mai serios, deci urma, respectiv, să fie prezentat, cred, de un reprezentant al Ministerului de Externe, care ar fi pregătit ca răspundă despre securitatea în această zonă a Europei inclusiv și nu să îl transferăm noi în unul pur tehnic, ca am luat 20 de oameni și i-am dus în Kosovo, teritoriu care nu este controlat de autoritățile sârbe. Aceasta este una.

Și doi. Deci foarte succint. (*Rumoare în sală.*) O să vorbesc la proiectele care urmează să fie cu NATO. Deci, în primul rând, statutul nu este al ONU, ci este al NATO. Este foarte clar.

Și doi. Este foarte stranie coincidența că acest acord vine în pachet cu două acorduri de cooperare cu NATO referitor la delegarea misiunii noastre de pacificare KFOR.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Și dreptul la replică, domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Da, eu am fost vizat.

Domnule Stati,

Vă rog frumos să nu vă impacientați atunci când auziți de limba română, de hotărîrea Curții Constituționale, pentru că dumneavoastră ne spuneți că sînteți ieșit din Ministerul de Externe și ca să nu considerăm că sînteți ieșit din altă parte.

Mulțumesc. (*Rîsete.*)

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Godea.

Domnul Mihai Godea:

Dreptul la replică, domnule Președinte.

Eu vreau să vă spun că la cât sprijin politic are domeniul apărării din partea Coaliției, funcția de ministru al apărării o să fie încă mult timp vacantă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Replică la replică nu se admite în condițiile Regulamentului.

Îmi pare rău, dar nu pot să fac excepție. (*Rumoare în sală.*)

Sînt 101 de deputați. Cu toată stima și respectul.

Deci acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule ministru interimar.

Am să rog acum comisia să prezinte raportul.

Doamnă președinte Guțu,

Vă invit la tribuna centrală.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind cooperarea în domeniul apărării, potrivit articolului 11 din Legea nr.595-XIV din 1999 privind tratatele internaționale, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

În contextul celor audiate pînă în prezent, Comisia politică externă și integrare europeană, în temeiul articolului 56 din Regulament, cu majoritatea de voturi (6 voturi „pro” și două „împotrivă”), propune Parlamentului ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind cooperarea în domeniul apărării, prin adoptarea unei legi organice în primă și a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie?

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamna președinte al comisiei,

Poate dumneavoastră la comisie ați examinat și veți răspunde la întrebarea la care reprezentantul Ministerului Apărării, de fapt, nu a dorit sau nu a putut să răspundă.

Deci, în viziunea noastră, Kosovo este parte componentă a statului sîrb. În cazul aplicării acestui acord pe care îl propuneți astăzi spre examinare... dar, totodată, trebuie să luăm în considerație că în aspect internațional mai multe state din lume au recunoscut independența regiunii Kosovo.

Cum s-au produs aceste evenimente este știut. În situația în care militarii din Republica Moldova se vor afla în regiunea Kosovo, în Serbia, va fi în privința lor aplicat acordul care îl prezentați astăzi sau nu?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov,

Vreau să vă amintesc că a fost un schimb de opinii, inclusiv vizita ministrului nostru al apărării, care s-a întâlnit cu ministrul apărării al Serbiei. Și Ministerul Apărării al Serbiei, și Guvernul sârb sînt la curent cu misiunea pacificatoare a militarilor din Republica Moldova în Kosovo.

De aceea, nu există... nu încercați să prezentați faptele altfel, totul este coordonat și nu există nici o problemă în acest sens.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci, doamnă președinte,

Facem abstracție de la ceea ce doriți astăzi să ratificați, Acordul cu NATO. Deci, în alte operațiuni sau în alte relații, sau colaborare în baza acordului în domeniul apărării, militarii Republicii Moldova se vor afla în regiunea Kosovo nu în misiune de pacificare, care spuneți, dar se vor afla, va fi aplicat acest acord cadru juridic?

Fiindcă pentru Republica Moldova Kosovo este parte componentă a Serbiei. Sau nu este așa? Dacă nu va fi aplicat acordul, înseamnă că dumneavoastră în direct recunoașteți independența regiunii Kosovo.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov,

Eu vă invit să nu manipulați și străduiți-vă să evitați cacofoniile. Și așa vrea să vă spun că, de fapt, revenind la explicația anterioară, pe care v-am spus-o, Acordul de cooperare în domeniul securității cu Serbia este unul cadru. Avem acorduri similare absolut cu majoritatea statelor, inclusiv cele din regiune. Iar ceea ce încercați dumneavoastră să insinuați nu sînt decît niște exegeze manipulative politice de care mereu dați dovadă.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Guțu,

Eu cred că chiar fiind astăzi ziua dumneavoastră de naștere, dar tratați foarte simplist și foarte primitiv, chiar așa spune, situația. (*Rumoare în sală.*)Nu, cu toată

stima. Îmi cer scuze, poate, nu am fost prea corect, dar aceasta este. Într-adevăr, acolo există o problemă foarte serioasă, ceea ce ține de recunoașterea Kosovo.

Dar vreau să vă întreb, deci, iată, dumneavoastră când ați pregătit proiectul, și vă rog să îl informați pe domnul Valeriu Munteanu, deci referitor la clauza finală a proiectului, deci referitor la limbile în care a fost semnat acordul.

Doamna Ana Guțu:

Eu nu am înțeles întrebarea.

Domnule Stati,

Aveți probleme la clauza finală a acordului?

Domnul Sergiu Stati:

Deci să îl informați pe domnul Munteanu despre clauza finală a acordului, respectiv despre limbile în care a fost semnat tratatul. S-a pregătit, negociat și semnat tratatul.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Stati,

Acordul a fost semnat la 4 decembrie, Curtea a emis verdictul său la 5 decembrie. Eu cred că noi aici nu sîntem... cum să vă zic, nu avem nici competențele acum să punem la îndoială, de exemplu, denumirea limbii sîrbe. Căci, conform doctrinelor lingvistice, de fapt, este limbă sîrbă-croată. Acum, dacă nimerim în discuții politice, este limbă croată, limbă sîrbă. Dar am efectuat diligențele necesare către Președinție, către Guvern și minister și de acum încolo în toate acordurile care vor fi negociate va figura limba română, spre marea dumneavoastră bucurie.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să atrag atenția colegilor că noi discutăm un acord de cooperare militară, nu un tratat de alianță militară. Ca să fie foarte și foarte clar cu prezența militarilor noștri nu știu unde și nu știu ce. Citiți scopul și cadrul fixat în acest acord și o să vă fie clar.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Mulțumesc, doamnă președinte.

Domnilor deputați,

La propunerea comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.45. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect de Lege, pe care îl propun dezbaterilor, este cu nr.52.

Dar deoarece este vorba de același subiect, eu propun ca reprezentantul Guvernului să propună, să prezinte, mai bine-zis, ambele proiecte cu nr.52 și nr.53, după care să avem dezbaterile. Fiindcă este vorba de același subiect.

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Igor Panfile:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Republica Moldova, în calitate de membru al Organizației Națiunilor Unite, și-a asumat angajamentul de a contribui la pacea și securitatea internațională.

Parlamentul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.268 din 1 noiembrie 2013, a adoptat decizia privind participarea Republicii Moldova în operațiunea forței multinaționale din Kosovo. KFOR a fost creat în baza Rezoluției nr.1244 a Consiliului de Securitate al ONU din 10 iunie 1999.

În acest sens, la 18 decembrie 2013, la Bruxelles, a fost semnat Acordul încheiat prin schimb de scrisori dintre Guvernul Republicii Moldova și Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la participarea Republicii Moldova în operațiunea forței multinaționale din Kosovo și Acordul încheiat prin schimb de scrisori dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Tratatului Atlantic de Nord cu privire la responsabilitatea financiară în legătură cu participarea Republicii Moldova în operațiunea forței multinaționale din Kosovo.

Acordul încheiat privind participarea prevede acceptul ofertei Guvernului Republicii Moldova de a contribui la KFOR cu un pluton de infanterie ușoară și o echipă de geniu și un specialist metrologic.

Al doilea acord prevede responsabilitatea Guvernului Republicii Moldova pentru transportarea personalului contingentului moldovean, armamentului și echipamentului acestora de la punctul de plecare stabilit pînă la locul staționării în zona de operații, asigurarea cu hrană, cazare, servicii, plata personalului.

În acest sens, avînd în vedere că Republica Moldova nu va avea posibilitatea de a acoperi toate cheltuielile prin participarea la operațiunea menționată, la 16 ianuarie curent la Chișinău a fost încheiat acord tehnic între Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Apărării al Republicii Italiene cu privire la furnizarea suportului logistic pentru participarea contingentului moldav în grupul de luptă multinațional Vest din cadrul KFOR în timpul operațiunii, care a intrat în vigoare din data semnării.

Cheltuielile anuale pentru participare (transport, echipament individual și special, diurne, asigurare medicală) se estimează aproximativ la suma de 900 mii dolari SUA, bani care vor fi alocați din bugetul național.

Prezentul acord va rămîne... Și primul, și al doilea vor rămîne în vigoare pînă la adoptarea deciziei de sistare a participării Republicii Moldova la această operațiune.

În acest sens, rog să susțineți adoptarea proiectului de Lege pentru ratificarea acordurilor încheiate.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Reșetnicov.

Următorul va fi domnul Petrenco.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Cîteva luni în urmă, fostul dumneavoastră șef, ministrul apărării Marinuță, cînd prezenta aici, în plenul Parlamentului, se jura că este o operațiune sub conducerea Organizației Națiunilor Unite și blocul militaro-politic NATO nu are nici o treabă cu detașarea militarilor moldoveni în regiunea Kosovo. Iată că astăzi, deja, oficial, vedem că, cel puțin, domnul Marinuță a mințit în plenul Parlamentului.

Veniți cu două proiecte, două acorduri care demonstrează... urechile căruia stă după detașarea militarilor moldoveni în Kosovo. Este vorba de blocul militaro-politic NATO. În viziunea noastră, noi încălcăm aici principiul constituțional, statutul de neutralitate presupune neimplicarea sub nici o formă a colaborării sub conducerea blocurilor militare.

În acest sens, prima mea întrebare este: spuneți-mi, vă rog, acești militari, care deja se află în Kosovo, sub conducerea militară, sub comandamentul cui vor fi?

Domnul Igor Panfile:

Bine. Vă mulțumesc.

Prin Rezoluția nr.1244 a Consiliului de Securitate ONU a fost luată decizia: conducerea administrativă a KFOR va fi pusă pe seama NATO.

Ce ține de efectivul Armatei Naționale, care a plecat recent în regiune, el va fi în cadrul contingentului italian, în zona Pec.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Diacov,

Contabilizați întrebările, contabilizați.

Deci a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, cred că dumneavoastră împreună și cu Guvernul, și cu Ministerul Apărării monitorizați situația care are loc în această regiune și din punct de vedere geopolitic, dar și din punct de vedere militar, ceea ce se întâmplă în Ucraina, evenimentele din Ucraina. Acum cunoaștem mișcările militare în Marea Neagră, au loc exerciții comune ale unor state în imediata apropiere de Republica Moldova, am în vedere exerciții militare comune între Bulgaria, România și Statele Unite ale Americii. Vedem deja că au apărut avioane militare străine deasupra teritoriului Republicii Moldova, deci, cu alte

cuvinte, este o situație tensionată și nu este un secret că au loc diferite antrenamente și exerciții militare.

În acest context, dumneavoastră ați calculat... și considerați că este un moment potrivit de a detașa militarii moldoveni, care, a priori, trebuie să nu se implice în astfel de operațiuni în astfel de regiune unde există instabilitate și pericol asupra securității atât regionale, cât și a securității militarilor.

Domnul Igor Panfile:

Da. Vă mulțumesc.

Eu consider că Armata Națională, prin efectivul său, trebuie să participe în operațiuni de menținere a păcii, este și... însăși autoritatea Republicii Moldova în... la nivel internațional.

Ce ține de Kosovo. La momentul actual, mai ales în zona Pec, acum nu există un pericol militar în această zonă. Și eu nu cred că noi vom avea careva probleme în participarea efectivului. Aceasta este.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Următorul va fi domnul Stati.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimate domnule raportor,

Eu am câteva întrebări. Prima. Și la primul proiect, și la al doilea proiect aveți una și aceeași argumentare, deși primul proiect se referă la responsabilitățile financiare, iar al doilea se referă la condițiile de participare a contingentului nostru în această misiune KFOR. Nu vi se pare că induceți în eroare Parlamentul când anexați la două proiecte diferite una și aceeași notă informativă?

Domnul Igor Panfile:

Nu. Eu am menționat, în primul rând, că primul proiect, de fapt, prevede acceptul ofertei Guvernului Republicii Moldova de a contribui la KFOR și al doilea – condițiile financiare. Eu în raportul său am menționat acest element.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Eu așa și nu am primit un răspuns. De ce este o singură notă informativă la ambele proiecte, deși proiectele sînt diferite: unul se referă la responsabilitățile financiare și altul – la condițiile de participare a contingentului. Trebuie să fie două note diferite, două argumentări deferite. Dar... bine. Am înțeles că nu aveți un răspuns.

Domnul Igor Panfile:

Eu am dat răspuns.

Domnul Grigore Petrenco:

A doua întrebare se refera la însăși... noi ce ratificăm. Noi am primit corespondența dintre Anders Fogh Rasmussen și domnul Mihai Gribincea, ambasador-șef al misiunii Republicii Moldova la NATO. De ce nu ați mers pe calea unui acord, și nu a unui schimb de scrisori? Noi altă... iese că noi ratificăm scrisorile, corespondența.

Domnul Igor Panfile:

Această formă a fost propusă de către...

Domnul Grigore Petrenco:

Și nu există nici o... deci nici o sumă concretă care... De unde ați luat 900 de mii de dolari? Dar poate vor fi 950 de mii de dolari sau 850 de mii. În aceste scrisori, în această corespondență dintre Rasmussen și Gribincea nu există asemenea prevederi.

Domnul Igor Panfile:

Ce ține de sumă. Ea a fost calculată din cheltuielile legate de transportare, echipament individual și special, diurnă, asigurare medicală, această sumă 900.

Ce ține de elementul logistic în participare. Eu am menționat că noi am încheiat Acord între Ministerul Apărării Republicii Moldova și Ministerul Apărării Republicii Italiene cu privire la furnizarea suportului logistic, care acoperă, de fapt, toate problemele logistice.

Domnul Igor Corman:

Scurt, domnule Petrenco. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Petrenco:

Totuși este altceva. Conform acestor scrisori, conform acestei corespondențe, pe care ne propuneți să ratificăm, cred că pentru prima dată în istoria parlamentarismului moldovenesc noi ratificăm scrisorile. Deci Republica Moldova, Guvernul Republicii Moldova va fi responsabil pentru asigurarea cu hrană, cazare, servicii, gaz, electricitate, petrol, carburanți, servicii medicale ș.a.m.d. în zona de operații și nu există un buget.

De unde ați luat 900 de mii de dolari? De unde această sumă fixă? Poate va fi un milion de dolari.

Domnul Igor Panfile:

Domnule deputat,

Repet încă o dată. Ce ține de transportarea, adică e vorba de furnizarea logistică, a fost încheiat Acord între Ministerul Apărării, acord tehnic, al Republicii

Moldova și Ministerul Apărării al Republicii Italiene unde toate acestea, prevederile logistice, sînt stipulate.

În acest sens, am menționat că cheltuielile Republicii Moldova, din bugetul Republicii Moldova, va fi 900 de mii de dolari, în care intră transportarea echipamentului individual special, diurna și asigurarea medicală. Atît.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Următorul va fi domnul Barbulat.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Vă rog ca să îmi spuneți: care este baza juridică pentru participarea contingentului nostru militar în operațiunea de menținere a păcii în Kosovo?

Nu mă refer la aceste documente, pe care ni le-ați prezentat dumneavoastră, fiindcă ele nu sînt documente juridice.

Deci, din cîte îmi amintesc eu, în Acordul cu Parteneriatul pentru Pace, care e semnat de Republica Moldova, inclusiv în Acordul de cooperare aprofundată cu NATO, acolo nu sînt... în nici un fel nu este stipulată posibilitatea participării contingentelor militare ale Republicii Moldova sub egida NATO.

De aceea, prima întrebare este următoarea: care este temeiul juridic pentru începerea... a fost temeiul juridic pentru începerea negocierilor și trimiterea contingentului militar moldovean în Kosovo?

Domnul Igor Panfile:

Ce ține de participarea Republicii Moldova în această misiune, Parlamentul a luat decizia prin Hotărîrea nr.268 din 1 noiembrie 2013.

Efectivul nostru participă în această misiune sub mandatul ONU, care a fost dat în baza Rezoluției două sute... 1244 a Consiliului de Securitate ONU din 10 iunie 1999 prin care însuși Organizația NATO a fost numită ca administrator pentru această misiune. Atît.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Nu am primit nici un fel de răspuns.

Eu cred că domnul Munteanu, deși îl critic cîte o dată, în sensul acesta are dreptate.

Domnule ministru,

Domnul Munteanu a spus că Parlamentul la noi poate să ia orice decizie vrea el. Dar și în acest sens eu nu cred că existăm într-o situație de absolut nihilism juridic total, fiindcă scrisori de ale lui Rasmussen către Gribincea și de ale lui

Gribincea către Rasmussen în nici un caz nu pot fi calificate ca documente juridice care urmează să fie prezentate pentru ratificare.

Adică, ele nu au posibilitate să fie...lor extins sau să fie anulat, sau să fie revăzut ș. a. m. d.

Aceasta este corespondența, aceasta este epistolearnîi janr, cum se zice la București, deci între doi funcționari. (*Rumoare în sală.*)

Și, de aceea, respectiv, eu cred sau cel puțin vă propun, stimați colegi, să nu vă faceți de rîs. Retrageți aceste scrisori ale lui Gribincea și nu vă faceți... nu vă „pozoriți”, așa, vorbind mai moldovenește.

Retrageți-le, pregătiți normal acord, pe care să îl prezentați în mod normal, regulamentar pentru ratificare în Parlament.

Domnul Igor Corman:

Domnul Barbulat.

Următorul – domnul Munteanu.

Domnul Mihail Barbulat:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

Eu vreau să fac o mică abstracție de la aspectul politic al acestui acord și vreau să vă pun o întrebare, de fapt, pe care am pus-o și predecesorului dumneavoastră, dar nu am primit, din păcate, răspunsul și sper că dumneavoastră o să fiți în stare să îmi răspundeți.

Mai întâi de toate, fac un mic citat din nota explicativă sau nota informativă anexată. Aspectul economic, cu toate că există necesitatea alocării anuale a surselor financiare din bugetul național, se preconizează că impactul asupra economiei naționale să fie unul pozitiv.

Eu, studiind acordul, nu am găsit nici o clauză despre faptul că participarea soldaților noștri, militarilor noștri la KFOR este un proiect investițional.

Din acest motiv, vreau să vă rog să veniți cu mai multe informații și poate detalii, cum ar putea să influențeze economic participarea soldaților noștri acolo, mai ales ținînd cont de faptul că noi cheltuim 900 de mii de dolari pentru întreținerea lor.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Panfile:

Eu, drept vorbind, nu înțeleg cum armata poate să aducă... (*Rumoare în sală.*)

Impactul economic din participarea Republicii Moldova? (*Rumoare în sală.*)

Eu nu pot să comentez impactul economic asupra participării efectivului Armatei Naționale la misiunea de menținere a păcii.

Domnul Igor Corman:

Domnul Candu.

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate...

Stimate domnule.

Domnul Igor Corman:

Cu referire la întrebarea pusă. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule ministru,

Permiteți-mi, printr-o întrebare sau, poate, o explicație, să dăm o lămurire și colegilor din plen.

Data trecută, când a fost, în ședința anterioară, când au fost prezentate celelalte acorduri internaționale legate de Kosovo, s-a exprimat opinia că participarea Republicii Moldova sub egida ONU în proiecte de genul acesta, de menținere a păcii, aduce un beneficiu economic, deoarece noi beneficiem de la ONU de expertiză, de proiecte, inclusiv cele de dezarmare, de instruire și altele.

Acesta și este motivul pentru care au fost menționate avantajele economice care sînt pentru anume participarea Republicii Moldova în programele ONU.

Și, în contextul Regulamentului, articolului 108, stimate domnule Președinte, propunem încheierea dezbaterii și purcederea la vot. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci, bine, stimați colegi, a fost făcută o propunere, cu referire la Regulament. Eu sînt obligat să o supun votului. (*Rumoare în sală.*)

S-a făcut referință la articolul 108... (*Rumoare în sală.*) În numele unui grup parlamentar, ca să încheiem dezbaterile pe marginea acestor proiecte.

Cine este pentru rog să voteze. Constat majoritatea voturilor.

Invit comisia să prezinte raportul.

Doamnă Guțu,

Vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului încheiat prin schimb de scrisori între Guvernul Republicii Moldova și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord cu privire la responsabilitățile financiare în legătură cu participarea Republicii Moldova în operațiunea din Kosovo (KFOR) și, în contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu majoritatea de voturi (6 voturi „pro” și două voturi „împotriva”), propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului încheiat prin schimb de scrisori dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord cu privire la responsabilitățile financiare în legătură cu participarea Republicii Moldova în operațiunea Kosovo în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură.

În ceea ce privește proiectul de Lege nr.53 cu privire la încheierea prin schimb de scrisori a unui acord între Guvernul Republicii Moldova și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord cu privire la participarea Republicii Moldova în operațiunea forței multinaționale din Kosovo (KFOR), comisia a luat aceeași decizie și propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege pentru ratificarea acestui acord în primă lectură și în a doua lectură (cu 6 voturi „pro” și 2 voturi „împotriva”).

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Am întâi o replică să îi dau unui fost candidat la funcția de Președinte al Parlamentului din partea PCRM, care m-a vizat. Eu am văzut că voi sînteți deranjați că una și aceeași notă informativă este anexată, ați spus voi, la două proiecte de lege, dar, din păcate, pentru Republica Moldova nu sînteți împotriva anexării Crimeii de către Patria voastră spirituală Federația Rusă, din păcate. *(Rumoare în sală.)*

Și acum o întrebare. Articolul 131 din Constituție... Și aici, stimați colegi, vă rog frumos să fiți foarte atenți și să nu vă grăbiți că nu există nici o grabă, dar trebuie să respectăm Constituția.

Articolul 131 alineatul (6) din Constituție scrie foarte clar: „Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.”

Acum, acest acord foarte clar, la nota de argumentare, spune că va atrage după sine cheltuieli de aproximativ 900 mii de dolari, aceasta ar fi vreo 15 milioane de lei, da? Sau mai puțin? Pardon, am calculat în euro. Mai puțin. 10 milioane de lei, da? Atunci trebuie să ne spuneți sau Guvernul trebuie să ne spună foarte clar, aceste 10 milioane, pe care le vom cheltui în această misiune foarte importantă, și noi o susținem, de unde vor fi luați?

Iată, pînă la indicarea sursei, adoptarea acestui acord, în viziunea noastră, este neconstituțională. Pentru că Guvernul nu are dreptul să spună, da, noi ratificăm. Da, eu am văzut în nota informativă, nu o să fie nici o problemă financiară. Trebuie să se indice și sursa din bugetul de stat, de unde luăm? De la copii, de la invalizi, de unde luăm și dăm pentru cheltuiala aceasta?

Pînă la această problemă nu poate fi aprobat în lectura a doua. De aceea, pînă la lectura a doua, ar fi bine ca Guvernul să vină cu indicarea sursei, conform, repet încă o dată, articolului 131 alineatul (6).

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Există avizul din partea Ministerului Finanțelor, în care se spune că totul e OK. Citiți-l, vă rog. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Cu referință la întrebarea respectivă.

Domnule Ioniță,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Noi, ca Parlament, avem acum obligația morală să aprobăm acest acord. După ce l-am aprobat, el devine lege pentru Guvern. Și Guvernul este cel care va veni la timpul oportun, când va fi necesar, ca să fie alocați banii, va veni Guvernul cu banii necesari. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Următorul – doamna Șupac.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am să clarific un pic situația.

Stimați colegi,

Atunci când am adoptat Hotărîrea privind misiunea de pacificare, a fost ministrul apărării aici și a explicat foarte clar de unde și cum. Adică, să nu ne ducem în altă parte.

Dar eu altceva am vrut să zic și statutul ONU, stimați colegi... Deci misiunea de pacificare din Kosovo trebuie să fie clar, este cu mandat ONU sub conducerea NATO. Și lucrurile acestea trebuie să le înțeleagă, cel puțin, fiecare deputat care participă sau nu participă la vot în această sală.

Iar statutul ONU arată foarte clar cum se procedează. Acordurile pe care le avem cu NATO, inclusiv Parteneriatul pentru Pace, dar mai ales Acordul privind cooperarea aprofundată, iarăși, indică foarte clar.

Iar această corespondență, domnule Stati, nu depășește cadrul acordurilor pe care le avem cu Alianța Nord-Atlantica. Și aceasta trebuie să o știe, cel puțin, măcar diplomații noștri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Șupac.

Următorul – domnul Reșetnicov.

Doamna Inna Șupac:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Guțu,

Am vrut să pun aceste întrebări domnului Panfile, dar, din păcate, datorită domnului Corman, nu am avut această posibilitate, așa că vi le pun dumneavoastră.

Eu am luat cu mine nota informativă, semnată de către fostul ministru domnul Vitalie Marinuța, cu care dumnealui a venit când s-a discutat, la sfârșitul anului trecut, proiectul de Hotărâre a Parlamentului cu privire la participarea la misiunea din Kosovo și am găsit aici o neclaritate paradoxală, stimați colegi, și eu vreau să înțeleg cine ne minte: sau ne-a mințit atunci domnul Marinuța, sau, astăzi, ne-a mințit stimatul domnul Panfile?

Domnul Panfile, astăzi, ne-a spus, și în nota informativă spune, că din contul bugetului de stat trebuie să fie alocate circa 900 mii de dolari pentru cheltuielile necesare. Dar domnul Marinuța, și, iată, încă o dată, stimați colegi, puteți să accesați nota informativă, spunea, cu câteva luni în urmă, că, citat: cheltuieli pentru detașarea și... stimați colegi, vă rog, atenție: cheltuieli pentru detașarea și asigurarea activității contingentului național în teatrul de operații sînt estimate, conform cadrului normativ național, în jur de, atenție, 2,5 milioane dolari SUA anual. Încă o dată, în nota informativă semnată de către fostul domnul ministru Vitalie Marinuța.

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Șupac,

Îmi permiteți să vă răspund la întrebare?

Doamna Inna Șupac:

Da, poftim.

Care totuși este costul?

Doamna Ana Guțu:

Dacă veți citi cu atenție toată documentația privind aceste două proiecte, o să observați că 900 de mii de dolari sînt cheltuielile noastre nemijlocite revine pentru per diem-uri pentru militarii noștri, da, restul vor fi banii rambursați de copartenerii noștri și este vorba de implicarea părții italiene și NATO. Și scădeți și o să vă iasă un milion 800 de mii de dolari care vor fi rambursați. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Doamna Șupac.

Doamna Ana Guțu:

Vă rog să consultați scrisorile adiționale și o să aveți clarificare exactă la acest subiect.

Doamna Inna Șupac:

Mulțumim domnului Marinuța că el aici a specificat și domnul Panfile a vorbit despre Acordul tehnic cu Italia, dar el nu a vorbit că acest acord prevede ajutor din partea italienilor numai în sumă de 500 mii de dolari și restul ...

Doamna Ana Guțu:

Și restul va fi de partea americană.

Doamna Inna Șupac:

... nu este specificat de nimeni. Și restul nu o să înțelegem. Domnul Ioniță ne-a confirmat adineauri că după ce...

Doamna Ana Guțu:

900 mii de dolari este suma finală.

Doamna Inna Șupac:

... că acest acord nu este ...

Stimată doamnă Guțu ...

Doamna Ana Guțu:

Dumneavoastră, poate, nu ați înțeles. Este problema dumneavoastră.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Această sumă nu este indicată nicăieri, așa cum a spus colegul meu Petrenco, în acele scrisori. Aceste sume sînt specificate numai în notele informative. Și după ce dumneavoastră o să adoptați aceste scrisori, care va fi, totuși, suma finală? 900? De ce? Fiindcă așa a scris domnul Panfile? Dar Marinuța scria 2,5 milioane.

Doamna Ana Guțu:

Este vorba de 900 mii de dolari și un milion 800 mii de dolari vor fi contribuția din partea italiană și din partea americană. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Eu cred că toată lumea înțelege că nu poate fi aprobată nici o sumă, fără ca să fie dezbătută problema aici, în Parlament, și fără aprobarea Parlamentului. E clar, nu? (*Rumoare în sală.*) Legea spune foarte clar.

A doua întrebare.

Doamna Inna Șupac:

A doua întrebare ține totuși... așa și nu am primit răspunsul clar nici din partea domnului Panfile, nici din partea domnului Ioniță, președintele comisiei de profil. Totuși de unde vor fi luați acești bani, fie vorba de 900 de mii sau, cum presupunem noi, 2,5 milioane de dolari?

S-a vorbit foarte clar și aici eu presupun că acele 10 milioane de lei, despre care este vorba, eu pot să presupun de unde vor fi luați. Fiindcă eu țin minte foarte bine, cînd noi discutăm proiectul bugetului de stat, domnul ministru al finanțelor Arapu, cînd noi întrebam despre Programul de acordare a locuințelor pentru tinerii specialiștii, acolo era vorba anume despre 10 milioane de lei. Atunci domnul Arapu ne-a spus că, dacă va fi elaborat în anul 2014 mecanismul de acordare a locuințelor, noi le vom da tinerilor specialiști acele 10 milioane, dacă nu, înseamnă că ele rămîn în aer.

Eu presupun că dumneavoastră așa și o să faceți: nu o să elaborați acel mecanism de acordare a locuințelor pentru tinerii specialiști, dar, pur și simplu, o să le transferați pentru ...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Prea multe presupuneri, nu vă pare?

Doamna Inna Șupac:

Eu vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Să nu discutăm presupuneri, să discutăm prevederile clare ale acestor două proiecte. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă președinte,

Doriți să comentați ceva?

Doamna Ana Guțu:

Eu i-am arătat doamnei Șupac exact fraza prin care se explică raportul acesta financiar și nu este cazul să manipuleze. Eu înțeleg că vă place să manipulați, dar...

Domnul Igor Corman:

Domnul Reșetnicov.

Următorul – domnul Petrenco.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Am două întrebări. Și, domnule Președinte, eu sper că vicepreședintele nu va întrerupe dezbaterile fără motiv.

Deci prima întrebare. Dumneavoastră, majoritatea parlamentară, propuneți acum să fie ratificate două acorduri. Iar acordurile, conform procedurilor, trebuie să fie pregătite și negociate. Prima mea întrebare. Cine, din partea Republicii Moldova, a negociat aceste două acorduri?

Doamna Ana Guțu:

Este o întrebare către mine?

Domnul Artur Reșetnicov:

Da, ca comisie, pentru că dumneavoastră, ca comisie, pregătiți acordurile pentru a fi ratificate în Parlament.

Doamna Ana Guțu:

Ca și comisie...

Domnul Artur Reșetnicov:

Ca și. Eu nu știu ca și...

Doamna Ana Guțu:

... dar eu nu sînt comisie, dar sînt președinte al comisiei.

Domnul Artur Reșetnicov:

.... dumneavoastră sînteți președintele comisiei, nu ca și...

Doamna Ana Guțu:

Anterior a fost menționat că este o modalitate mai neobișnuită de inițiere a unui acord prin schimb de scrisori.

Domnule Reșetnicov,

Viața se schimbă, modalitățile și tehnicile de negociere și de colaborare sînt diverse și dacă noi o să ne concentrăm pe niște adevăruri doctrinare sau îndoctrinate, bătute în cuie, nu o să ajungem nicăieri. De aia și zic: a fost încheiat prin schimb de scrisori, este o modalitate internațională recunoscută. Și în momentul în care am acceptat... (*Rumoare în sală.*) Doriți și prin sms? Faceți un proiect de lege și mergem. Da, domnule, nici o problemă.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Doamnă președinte al comisiei,

Dumneavoastră...

Doamna Ana Guțu:

Da. E ok așa.

Domnul Artur Reșetnicov:

... spuneți că viața se schimbă, dinamică...

Doamna Ana Guțu:

Da.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da, într-adevăr, viața se schimbă, Partidul Liberal se reformează, devine reformator, dar legea este lege. Și dacă legea prevede că acordul să fie negociat, trebuie să cunoaștem cine a negociat. Înseamnă că ați primit scrisoarea și nu ați negociat. Bine. Clar.

A doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, luînd ca bază și Declarația pe care majoritatea parlamentară a adoptat-o săptămîna trecută, privitor la situația din Ucraina și situația în ansamblu în Europa în ultimele săptămîni, ultimele luni, considerați dumneavoastră, ca majoritate parlamentară și ca reprezentant al... sau

ca președinte al Comisiei politice externe și integrare europeană, că este momentul, acum, oportun ca să delegăm militarii moldoveni sub conducerea NATO?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov,

Este vorba despre o misiune de pacificare și despre colaborarea multilaterală cu NATO, pe care ați inițiat-o dumneavoastră, domnule Reșetnicov, fiind la guvernare. Ați avut un Plan de acțiuni „Republica Moldova – NATO”. Și, în ziua de astăzi, nu este bine să uitați inițiativele pe care le-ați făcut și astăzi să pledați împotriva NATO.

În ceea ce privește securitatea Republicii Moldova. Orice cooperare care aduce beneficii pentru securitatea statului Republica Moldova, care are o armată, așa cum are și care este la acel nivel de dezvoltare a posibilităților de apărare a statului care sînt, orice colaborare cu NATO este benefică, domnule Reșetnicov. Și vă rog să apelați și la experiența statelor care sînt neutre pînă în prezent. Și care sînt campaniile desfășurate în sînul cetățenilor, în Suedia, în Finlanda, care vor să devină state membre NATO.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco,

Următorul – domnul Stati.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Eu am o întrebare foarte concretă. Deci, într-adevăr, există o modalitate de a încheia acorduri bilaterale printr-un schimb de scrisori.

Doamna Ana Guțu:

Mă bucur că recunoașteți.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci noi vedem corespondența, schimb de scrisori, dar nu vedem acordul. Unde este acordul? Deoarece...

Doamna Ana Guțu:

Ați văzut foaia de titlu?

Domnul Grigore Petrenco:

Deoarece acordul... acordul lipsește.

Doamna Ana Guțu:

Este acord încheiat prin schimb de scrisori.

Domnul Grigore Petrenco:

Nu. Nu. Deci noi nu putem ratifica scrisorile, noi nu putem ratifica corespondența. Prin schimb de scrisori...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,
Acesta și este acordul, domnule Petrenco.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco,
Este avizul Direcției generale juridice. Acesta și este acordul.

Domnul Igor Corman:

Acord prin schimb de scrisori, acesta și este acord. Ați fost președinte de comisie atîția ani și dumneavoastră. Chiar ați ajuns de acum în halul ăsta să puneți întrebări?

Domnul Petrenco.
Vă rog,
Domnule Petrenco. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Petrenco:

Deci, domnule Președinte al Parlamentului,
Eu nu v-am întrebat, în primul rînd. Dar dacă ați intervenit, vă spun că există modalitatea de a încheia acorduri prin schimb de scrisori nu și... noi nu putem... deci trebuie să existe acordul. Scrisorile se schimbă și prin acest schimb se încheie acordul, dar acordul trebuie să existe. El nu este, el lipsește.

Doamna Ana Guțu:

Dacă ați văzut, în punctele finale este specificat că, de fapt, textul acordului este constituit din acest schimb de scrisori, domnule Petrenco. Citiți atent și varianta engleză, și varianta română.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,
Sînt diferite acorduri. Acordul prin schimb de scrisori tot este un acord. Și prevederile acordului sînt prevederile acestor scrisori, prin care o parte vine cu o propunere și alta, prin răspunsul la această scrisoare, confirmă că este de acord cu prevederile acestei scrisori. Acesta și este textul acordului. (*Rumoare în sală.*)
Domnule Petrenco,
Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci în acest schimb de scrisori, în aceste scrisori, pe care nouă ne propuneți să le ratificăm, sînt și întrebări, pe care le dă domnul Rasmussen lui... cum îl cheamă... ambasadorului Gribincea. Sînt întrebări formulate în scrisori. Nu, cum

putem ratifica aceasta? (*Rumoare în sală.*) Noi ratificăm întrebările? Sau... Ratificăm scrisorile și cu întrebările? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Domnule Petrenco,
Vă rog, microfonul.

Domnul Grigore Petrenco:

Citiți atent scrisorile care... „Excelența Voastră, am onoarea să fac referință ș.a.m.d., solicit acordul dumneavoastră”. Noi ce ratificăm? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco...

Domnul Igor Corman:

Ratificăm ceea ce dumneavoastră nu citiți. Dacă sînt întrebări?
Domnul Stati.
Următorul – domnul Munteanu.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Într-adevăr, este hazlie situația. Dar, în realitate, doamnă Guțu, se încalcă flagrant tratatul cu privire... adică Legea cu privire la tratatele internaționale. Și noi... lucrul ăsta... nu putem să ajungem în halul ăsta: să ratificăm o scrisoare, care se termină „cu stimă Rasmussen” și „cu stimă Mișa Gribincea”.

De aceea, încă o dată, reiterăm, ca să retrageți, pentru că nu poate un tratat internațional... Și oricare om care o să meargă undeva, inclusiv noi, la televiziune și o să încercăm să spunem oamenilor că ratificați scrisori, o să vă faceți de rîs, oameni buni. Ce nu înțelegeți că o să vă rîdă toată Europa...

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati...

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Corman...

Domnul Igor Corman:

Dar dumneavoastră, pe lângă faptul că ați fost președinte de comisie, ați mai fost încă și viceministru de externe, atîția ani.

Domnule Stati,

Am fost colegi împreună. (*Rumoare în sală.*) Rîd cei care cunosc, într-adevăr. Poate lumea prin satele Moldovei nu știe, dar acei care sînt în domeniu înțeleg ce înseamnă acord prin schimb de scrisori.

Domnule Stati,
Vă rog frumos.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule Corman,

Îmi pare rău că dumneavoastră, ca ambasador de atîția ani de zile și șef de departament la Ministerul de Externe, nu cunoașteți că nu poate să fie ratificată o scrisoare care începe cu „Bună ziua” și se termină cu „До свидания”, fiindcă aceasta e normal și aceasta e logic, fiindcă trebuie să fie un text de acord în care sînt stipulate clar clauzele acestui acord. Și nu ne faceți, vă rog, aici, de rîs cu un... în halul ăsta tot Parlamentul. Și domnul...

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati,

Vă dau un sfat. Atacați la Curtea Constituțională și o să vedeți care va fi răspunsul. Dacă o să îndrăzniți să mergeți la Curtea Constituțională, atunci o să vedeți care va fi răspunsul.

Și să întrerupem dezbaterile. Mie mi se pare că de acum, într-adevăr, este ridicol. Fac și eu referință la articolul 108. Nu am văzut întrebări pertinente.

Mulțumesc, doamnă președinte.

Cu atît mai mult că avem și luări de cuvînt, s-au înscris mai mulți colegi. Primul este domnul Cimbriciuc. Deci pe marginea ambelor proiecte, da, nr.52 și nr.53.

Domnul Cimbriciuc.

Va urma domnul Petrenco și domnul Butmalai.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Onorat Parlament,

Misiunea de menținere a păcii în operațiunea KFOR în Kosovo, desfășurată în conformitate cu Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate ONU, reprezintă un test de fidelitate a Republicii Moldova față de angajamentele asumate în cadrul organizațiilor internaționale.

Dislocarea a 41 de militari îi va oferi Armatei Naționale a Republicii Moldova o experiență foarte importantă și unică. Aceasta le va da posibilitatea forțelor armate moldovenești să își consolideze capacitățile existente și să își sporească capacitatea de interacțiune cu alte forțe armate.

Acei 41 de militari, care au fost aleși pe sprînceană dintre acei peste 500 de doritori, sînt antrenați în Forțele Armate de mai bine de un an. Vorbesc limba engleză și au participat anterior la exerciții internaționale.

În aspect financiar, în ceea ce ține de cheltuielile pe care le vom suporta pentru fiecare zi pentru acei care sînt departe de familii și anume militarii vor fi

remunerați cu 1500 de dolari pe lună. Aceasta în contextul în care Republica Moldova și ofițerii din Armata Națională abia ating cele 3 mii de lei salariul lunar.

Mă adresez oponentilor acestei misiuni: oare e prea mare prețul acesta pentru o datorie și o antrenare militară a moldovenilor în astfel de misiuni?

O armată instruită și gata de misiune este un motiv de mândrie pentru toți moldovenii. Este necesar să demonstrăm și să mulțumim cetățenilor Republicii Moldova, care, de-a lungul anilor, au avut încredere în armată și pe care vreau să îi încredințez că, și de această dată, militarii moldoveni port drapelul națiunii și își vor îndeplini cu cinste datoria departe de Patrie.

În calitatea mea de președinte al delegației parlamentare la Adunarea Parlamentară NATO, am avut ocazia, în această săptămână, împreună cu un grup de colegi, de a participa la mai multe întrevederi cu David Hobbs, Secretarul General pentru politici al Adunării Parlamentare NATO, doamna Ruxanda Popa, Secretar General adjunct pentru politici al Adunării Parlamentare NATO, ambasadorul Alexander Vershbow, Secretarul General adjunct al Secretariatului General al Cartierului NATO, precum și cu Michel Sola, șeful Departamentului pentru Operațiuni.

Și vreau să atrag atenție întregului plen al Parlamentului Republicii Moldova. Înalții oficiali au ținut să ne mulțumească pe noi, deputații Republicii Moldova, pentru voința politică și verticalitatea pe care am avut-o, detașând un contingent militar la Kosovo.

Îl citez pe domnul Hobbs: Moldova pentru noi nu mai există și nu mai este doar un consumator, dar este și generator de securitate prin aportul și obligațiunile ce și le-a asumat.

Domnule Șova,

Cei de la comuniști,

Vreau să vă atenționez, și pe dumneavoastră, domnule Reșetnicov, aceste cuvinte au fost reiterate de nenumărate ori la întâlnirile pe care le-am avut acum și de ambasadorii statelor neutre, așa cum este și Republica Moldova, cum ar fi Karl Schramek, șeful Misiunii Austriei la NATO și Excelența Sa doamna Veronika Wand-Danielsson, șefa Misiunii Suediei la NATO.

În acest context, consider a fi stringent și necesar de a oferi toate mecanismele militarilor noștri pentru îndeplinirea angajamentelor ce ni le-am asumat față de comunitatea internațională.

Cei pentru comuniști... eu vreau să vă informez că Excelența Sa, la care ați făcut foarte mult referință, domnul ambasador Gribincea, este un ambasador excelent, la părerea noastră, a grupului de deputați care am vizitat Bruxelles-ul. La întâlnirea pe care am avut-o și la toate acele aprecieri ale altor oficialități, vreau să vă spun că domnul ambasador Gribincea ne reprezintă pozitiv țara Republica Moldova în comunitatea europeană. (*Rumoare în sală.*)

Și dumneavoastră o să aveți posibilitatea, din informația pe care ne-a dat-o NATO, Partidul Comuniștilor, săptămâna viitoare, va vizita Bruxelles-ul, va avea ocazia, fiindcă ei aici, în Parlament, vorbesc de NATO – cei mai mari dușmani, dar dînșii, pe la spate, umblă pe la Uniunea Europeană cu mâna întinsă, vorbesc despre multe lucruri, vreau aderare la Uniunea Europeană, vreau integrare cu NATO și

acest lucru, dînșii, pentru săptămîna viitoare, au o vizită la Bruxelles și vor merge și la NATO.

De aceea, asupra acestor lucruri să nu faceți mare referință.

De aceea, vă mulțumesc și propun ca acest proiect să fie votat și susținut.

Dar domnul Reșetnicov, eu am observat astăzi, într-adevăr, visează numai avioane, precum că ceva se întîmplă la dînsul în cap, că numai avioane zboară în Republica Moldova.

Eu personal, poate le-a văzut cele... jucăriile pentru copii și aceasta pentru dînsul apare o problemă de agresiune împotriva comuniștilor și împotriva tuturor care îi susțin pe acești ideologi, nedădîndu-și seama ce fac.

De aceea, domnilor comuniști, avioane nu sînt în Republica Moldova. Noi sîntem un popor pașnic, sîntem un popor care ne dorim să avem o corelare bună cu Uniunea Europeană.

Și încă o dată vă spun, adresarea voastră către Federația Rusă, să își retragă armata de pe teritoriul Republicii Moldova. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Eu înțeleg, s-a făcut o greșală că s-au dezbătut astăzi aceste proiecte. Dacă era după vizita colegilor la Bruxelles, atunci, în unanimitate, am fi votat, fără dezbateri în Parlament.

Dreptul la replică.

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da. Domnule Cimbriciuc,

Cum se spune: садитесь, два.

Eu... (*Rumoare în sală.*) Eu propun drept la replică pentru că ați pomenit aici mai mulți deputați colegi. Propun colegilor de la Partidul Liberal Democrat, imediat, după finalizarea ședinței de astăzi a Parlamentului, să publice luarea de cuvînt a deputatului Cimbriciuc la acest subiect și să vadă care este nivelul intelectual al pregătirii deputaților.

Cînd s-a dezbătut un proiect, care ei consideră că este important, dumnealui povestește despre avioane, povestește despre...

Domnule Cimbriciuc,

Luați oglinda și uitați-vă la capul dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici (nu vorbește la microfon):

Aceasta e atac la persoană. (*Rumoare în sală.*) Aceasta e atac la persoană. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

A fost o zi grea, eu înțeleg, o zi lungă, dar totuși atacul la persoană nu se admite. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici (*nu vorbește la microfon*):

El nu a vorbit de dumneavoastră personal, ați făcut atac la persoană.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog să întrerupem aici dezbaterile.

Să ne comportăm ca niște deputați totuși.

Doamna Liliana Palihovici (*nu vorbește la microfon*):

Dumnealui nu a spus numele... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco, următorul vorbitor.

Îl invit la tribuna centrală. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Petrenco:

Уважаемые коллеги,

Я не знаю, господин Чимбричук, когда говорит о том, что мы ездим в Брюссель и в Европу, что мы собираемся якобы этим самым интегрироваться куда-то, в какие-то структуры евроатлантические.

Господин Чимбричук,

Вот на следующей неделе господин Хотиняну едет в Рио-де-Жанейро за счет Парламента, он куда собирается там интегрироваться? (*Rumoare în sală.*)

Уважаемые коллеги,

В прошлом году мы уже обсуждали вопрос отправки в Косово контингента наших военных для участия в миссии KFOR под эгидой НАТО. Тогда Маринуца заверял всех, что это не натовская операция, что бюджет страны не пострадает и т.д. Маринуцы уже нет, он ушел в отставку, спросить на первый взгляд, как говорится, не с кого, но спрашивать надо, и спрашивать будут в первую очередь с вас, со всех тех, кто в нарушение Конституции и нейтрального статуса государства направил наших военнослужащих для участия в операции Североатлантического альянса.

Сегодня Правительство предлагает ратификацию двух соглашений с НАТО: о финансовых обязательствах, а также об условиях участия молдавского контингента.

То есть получается, что сначала вы отправили контингент в Косово, а потом решили договариваться об условиях. Кто так делает? Вы опять по указке из Брюсселя, в данном случае НАТО, так же, как и в случае с декларацией по Украине, отправили солдат в горячую точку, а теперь постфактум хотите из бюджета страны оторвать почти миллион долларов на их содержание.

Неужели мы такие богатые, чтобы тратить десять миллионов леев на операцию под эгидой НАТО? Неужели вы решили все проблемы, которые сегодня существуют в Республике Молдова? На всех встречах в районах вы

говорите, что в бюджете нет средств, что их не хватает, но оказывается для таких случаев есть средства и их хватает.

Уважаемые коллеги,

Большая часть стран выводит свои контингенты из Косово, только власти Молдовы решили в очередной раз вляпаться. За все годы операции KFOR погибло более 70 военнослужащих из разных стран Европы.

Принимая это решение сегодня, ратифицируя эти соглашения, вы должны об этом знать, ответственность за возможные потери в рядах молдавского контингента будет на вашей совести, на совести тех, кто сегодня проголосует за ратификацию этих двух соглашений.

В прошлый раз мы уже упоминали, что натовская операция KFOR фигурирует в докладе бывшего председателя мониторингового Комитета Парламентской Ассамблеи Совета Европы господина Дика Марти, докладе о преступлениях, совершенных во время конфликта в Косово, когда при попустительстве натовцев в Косово, на границе с Албанией, существовали концентрационные лагеря. Именно из этих лагерей, где содержали сербских военнопленных и гражданское население, поставлялись человеческие органы на черный рынок. Тогда KFOR не смогла это предотвратить и фактически не справилась с возложенной на нее миссией. Зачем нам пачкать репутацию страны своим участием в этой операции?

Но я бы хотел остановиться на главном. Косово – это часть Сербии, мы не признали независимость края Косово, Молдова, как и Сербия, не контролирует часть своей территории, зачем нам туда лезть? Зачем участвовать в одной операции со странами, которые признали независимость Косово? Они признали Косово, они там участвуют, наше участие в этой операции без согласия Белграда фактически является косвенным признанием Косово. Вы создаете опасный прецедент, зная, что в Молдове есть не решенный до сих пор приднестровский вопрос.

Если вы де-факто признаете Косово, тогда вы рискуете создать прецедент для возможного признания независимости Приднестровья. Мы убеждены, что нашему контингенту нечего делать в сепаратистском регионе на территории Сербии. Молдова должна сохранять и уважать свой нейтралитет. Если мы сами не будем его соблюдать, тогда как мы можем требовать от других субъектов международного права уважать наш нейтралитет?

Хотелось бы обратиться ко всем депутатам правящей коалиции, не подрывайте национальную безопасность, не вытирайте ноги о Конституцию. Мы призываем отозвать наш контингент из Косово. И обращаемся ко всем депутатам голосовать против ратификации соглашений с НАТО.

Спасибо за внимание. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Și ultima luare de cuvânt – domnul Ion Butmalai.

Vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte,
Onorat Parlament,
Stimați colegi,

Eu, la începutul ședinței, declarînd că sînt neutru, o să vă lămuresc multe lucruri calm, frumos, fără țipete, fără atac la persoană.

Și vreau să vă spun că cunoaștem cu toții și cunoaște poporul Republicii Moldova că, la ziua de astăzi, Republica Moldova este subiect al dreptului internațional, este membru al Organizației Națiunilor Unite.

Și, prin participarea militarilor noștri la misiuni internaționale, demonstrăm că sîntem nu numai consumatori de securitate, dar sîntem și contribuabili la menținerea securității globale. Prin aceasta, noi creăm o imaginație și o imagine favorabilă țării noastre și sporim, în al doilea rînd, credibilitatea Republicii Moldova. Toate acestea avînd drept consecință creșterea investițiilor și a susținerii politice din partea partenerilor străini.

Vreau să vă spun că eu sînt ferm convins că o colaborare fructuoasă cu NATO, la ziua de astăzi, este absolut necesară.

Vreau să aduc la cunoștința Parlamentului Republicii Moldova, să nu vă supărați, stimați colegi, că Republica Moldova a semnat Planul individual de parteneriat „Moldova – NATO” încă în anul 2006. Dar de atunci, pînă la ziua de astăzi, s-au făcut numai declarații și nimic nu s-a realizat. În acești 8 ani de zile, noi, Republica Moldova, împreună cu NATO, cît și avantajele acestei colaborări, au fost subiecte care s-au discutat în societate.

Și, la acest aspect, eu consider că trebuie să depunem un efort considerabil, pentru ca cetățenii Republicii Moldova să cunoască că NATO nu este un monstru înarmat, care vine în Republica Moldova cu intenții rele și vrea să facă ceva rău pentru Republica Moldova.

Vreau să știe cetățenii din Republica Moldova că NATO se implică tot mai mult în misiuni de menținere a păcii și în proiecte social-științifice, că NATO are un program special, numit: „Știință pentru pace și securitate”, conform căruia în Republica Moldova au fost implementate 18 proiecte.

Și mie îmi pare rău de colegul care a deținut funcția de șef de direcție la Academia de Științe de implementat... de aderare la Uniunea Europeană. Un proiect foarte bun pentru Academia de Științe, din partea NATO, a fost, cînd au implementat Internetul la Academia de Științe din Republica Moldova. Aceasta este o chestie foarte bună și trebuie să o cunoaștem cu toții.

Mai mult ca atît, vreau să vă aduc la cunoștința dumneavoastră că, cu suportul NATO, în Republica Moldova au fost distruse minele antipersonal cu termenul expirat, interzise prin convenție internațională. Au fost colectate peste 3 mii de pesticide și au fost evacuate din Republica Moldova. Și acest proiect a costat 4,5 milioane de euro.

Mai mult ca atît, la ziua de astăzi, eu cunosc foarte bine, doamnă Ivanova, (*Rumoare în sală.*) consecințele... e corect, e corect, la Slobozia Mare, Republica Moldova, raionul Cahul, mai avem un mormînt de pesticide care, recent, va trebui să fie evacuat.

Mai mult ca atît... pentru că NATO nu este o structură militarizată care face rău pentru Moldova.

Mai mult ca atît, NATO în Republica Moldova, la ziua de astăzi, prin intermediul decafului, ne ajută să facem reformele, inclusiv la Ministerul de Interne, ceea ce ține de securitatea statului.

Mai mult ca atît, NATO ne susține în multe proiecte, ceea ce ține de lupta... domnule Petrenco, ceea ce ține de lupta împotriva crimelor cibernetice. Domnule Gică Petrescu. (*Rumoare în sală.*) Cu toate că avem statul de drept neutru și, deocamdată, nu ne putem gândi la o eventuală aderare la NATO, fără a face modificări în Constituție. Și aici vreau, domnule Petrenco, să vă aduc la cunoștință că, conform articolului 11 din Constituție, noi sîntem neutri, dar nu înseamnă că noi nu trebuie să colaborăm cu NATO.

Și vreau să vă aduc la cunoștință experiența de colaborare NATO cu Austria și multe alte țări care, la ziua de astăzi, sînt declarate ca neutre, dar activează foarte bine în parteneriat cu NATO. Mai mult ca atît, Suedia – NATO.

Sînt foarte multe lucruri bune. Și degeaba dumneavoastră strigați și spuneți că nu este bine. Luînd în considerație că la NATO 28 de state, ca membre, sînt ca membre, dar 14 sînt asociate, inclusiv Federația Rusă, care...

Pur și simplu, vreau ca dumneavoastră să conștientizați faptul. (*Rumoare în sală.*) Eu către dumneavoastră mă adresez. Și știți, doamnă Postoico, așa mi-e de greu pe suflet să vorbesc de la tribuna poporului în absența a doi comandanți supremi, care este Vladimir Nicolaevici Voronin, inclusiv al doilea comandant suprem Mihail Feodorovici Ghimpu, care au părăsit Sala de ședințe și nu au vrut să afle multe lucruri bune dinspre NATO. (*Rumoare în sală.*)

Eu socot, stimați colegi, că o colaborare foarte eficientă cu NATO pentru Republica Moldova este o necesitate stringentă.

Și vă propun și dumneavoastră să susțineți aceste două proiecte, acorduri, tratate. Și o să vedeți că, dacă eu vă chem la pace, înseamnă că o să fie bine.

Să trăiți. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Înțeleg, dreptul la replică, conform Regulamentului.

Domnul Cimbriciuc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu am putut să nu intervin cînd un individ FSB-ușnic, Reșetnicov, își expune în mod cinic, obraznic, în plenul Parlamentului... și atacă la persoană. Eu am vorbit foarte bine despre comuniști ce fac, tot răul pe care îl aduc în societate.

Dar am constatat un lucru: atunci, cu doi ani în urmă, în 2010, domnul Reșetnicov a fost furat de niște KGB-iști, care, după aceea, au devenit foarte vorbăreți, foarte inteligenți.

Și, totodată, nu uit cum el plîngea în presă, la televiziune că s-a întîmplat ceva cu dînsul. Cred că întîmplarea respectivă nu este întîmplătoare. Și dînsul s-a avîntat, așa, politic serios.

Și legea pe care noi am adoptat-o este o lege foarte bună și pentru voi.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Regulamentul este Regulament. Și vă amintesc, inclusiv în cazul luărilor de cuvânt, dacă cineva este vizat, deputatul are dreptul la replică. Dar să ne gândim, dacă facem aceste replici, și în ce fel le facem.

Nu. Domnul Șova a fost vizat, are dreptul.

Vă rog, domnule Șova.

Domnul Vasili Șova:

Уважаемые коллеги, если можно я, наверно... можно потише, уважаемые коллеги, или...

Хотел бы сказать несколько слов касающихся, наверно, больше для стенограммы.

Учитывая, что все-таки, если мы отдаем себе полный отчет... своими действиями в соответствии с действующей Конституцией Республики Молдова и его законодательством, а эти 2 проекта как минимум находятся в определенном несоответствии с таковыми, у меня есть предложения. Если бы в законе о статусе, правовом статусе, было обозначено, что такое постоянный нейтралитет, мы бы с вами действовали в правовых нормах, но этого сегодня нет. Поэтому у меня есть предложение к Председателю Парламента, чтобы поставить вопрос на поименное голосование. А очень важные документы определит будущее: где справедливость или где просто сегодня целесообразность. Поэтому я предлагаю поставить вопрос на голосование о проведении поименного голосования по этим двум документам.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Da. Eu vă amintesc că noi sîntem în primă lectură, acum, a votului. Da, degrabă o să votăm nominal și avizele comisiilor, consultative. (*Rumoare în sală.*)

Deci, stimați colegi, terminăm cu replicile. Da? Replici la replici nu se admit. (*Rumoare în sală.*)

Cine a fost vizat personal? (*Rumoare în sală.*)

Personal, domnul Hotineanu.

Vă rog, domnule Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Petrenco m-a vizat personal prin faptul că, adică, eu cheltui bani pentru deplasarea din Rio de Janeiro.

Vreau să vă spun că nici un sfaț din Parlament, și este Președintele Parlamentului, nu se cheltuie pentru chestia aceasta.

Nu vroiam să dau replică, căci știu, din copilărie știam, că nu trebuie să te legi cu nebunii. Dar vreau să vă rog, cu multă insistență, domnule Președinte al Parlamentului, să se facă un raport financiar privind cheltuielile financiare cu privire la deplasările la Strasbourg ale domnului Petrenco care... de cât timp demigrează la Strasbourg, fiindcă aceștia sînt banii Parlamentului și banii statului. *(Rumoare în sală.)*

Haideți, lasă. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Deci...

Domnule Reșetnicov,

Aceasta înseamnă replică la replică? *(Rumoare în sală.)*

Replici la replici nu se admit, stimați colegi. Nu vă supărați, aceasta este.

Doamnă Ivanov,

Nu ați fost vizată. *(Rumoare în sală.)*

Doamnă Ivanov,

Nu ați fost vizată. Personal ați fost vizată? *(Rumoare în sală.)*

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deci domnul Butmalai a comis o eroare și eu vreau să îl corectez. Dumnealui s-a adresat și a făcut referință la pesticidele care au fost evacuate din țară.

Domnule Butmalai,

Pesticidele au fost colectate și ambalate cu suportul Fondului Global de Mediu, în perioada 2005 – 2009, și 50% au fost evacuate în Franța, pentru neutralizare, cînd comuniștii erau la guvernare.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Eu am înțeles că dumneavoastră ați fost vizată, dar reiese că pesticidele au fost vizate.

Apoi, lasă pesticidele, dacă au ceva de spus, să spună. *(Rumoare în sală.)*

Nu, nu, avem Regulament. *(Rumoare în sală.)* Avem Regulament.

Stimați colegi,

Supun votului în primă lectură. *(Rumoare în sală.)*

Păi, da, a fost replică la replică. Nu?

Domnule Reșetnicov,

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Cimbriciuc,

Eu nu am știut că faptul cînd v-am sugerat să vă uitați în oglindă este o ofensă a dumneavoastră. Dar, mă rog, vă privește personal. Și această paranoia, pe

care o aveți față de FSB, față de SFR, față de alte structuri din Federația Rusă, vă privește numai pe dumneavoastră personal.

Și dacă aveți coșmaruri, dacă aveți visuri careva, le realizați numai nu în... de la tribuna centrală.

Le păstrați, pentru că astfel de declarații vă privește pe dumneavoastră personal.

Aveți toată capacitatea să le asumați așa cum le-ați înțeles. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Acum, să nu vă fie cu supărare, stimați colegi, dar cred că toți ar face foarte bine dacă, după această ședință, ar asculta, așa, dintr-o parte, înregistrarea, să vadă cam cum sună toate replicile noastre aici, în Parlament.

Stimați colegi,

Am încheiat cu toate dezbaterile.

Deci eu supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.52. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul de Lege nr.52 a fost aprobat în primă lectură.

De asemenea, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.53. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul de Lege cu nr.53 a fost aprobat în primă lectură. (*Rumoare în sală.*)

A fost propunerea și în a doua lectură? (*Rumoare în sală.*)

Ambele proiecte?

Bine. Atunci, supun votului adoptarea în a doua lectură. (*Rumoare în sală.*)

De procedură. Domnul Petrenco.

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Stimați colegi,

Domnule Președinte al ședinței,

Deci a fost o propunere, ca să fie un vot nominal. Nominal.

Eu am văzut că domnul Vlah nu a votat. Domnul Stoianoglo, așa și nu am înțeles, a votat sau nu a votat. Da, alții. Am văzut că nu toți au votat.

De aceea, nu intimidați pe nimeni dintre deputați, nu încercați acum să prezentați că există...

Domnul Igor Corman:

Da. Bine.

Domnul Grigore Petrenco:

...unanimitate.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Supun votului propunerea dumneavoastră, ca să fie vot nominal, în lectura a doua, privind aceste două proiecte.

Cine este pentru rog să voteze. Deci constat număr insuficient de voturi.

Supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.52.

Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Categoric, zero.

Sectorul nr.2 – 30 de voturi.

Sectorul nr.3 – 24 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege nr.52 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.53. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Sectorul nr.2 – 29 de voturi.

Sectorul nr.3 – 24 de voturi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Sîrbu,

Încă o dată spuneți câte voturi.

Domnul Oleg Sîrbu:

30 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Deci cu 54 de voturi, proiectul de Lege nr.53 a fost adoptat în a doua lectură.

Proiectul nr.45, aceeași propunere? Nu.

Bine. Deci acestea au fost subiectele din ordinea de zi.

Mai avem o declarație. (*Rumoare în sală.*) Și Ora întrebărilor.

Începem cu Ora întrebărilor.

Vă rog, cine are întrebări, să le formuleze. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Cine are întrebări, vă rog frumos să conectați microfoanele sau să solicitați prin ridicarea mâinii. (*Rumoare în sală.*)

Dacă nu sînt întrebări, atunci o persoană s-a înscris cu o declarație la sfîrșit de ședință.

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Declarația Frațiunii PCRM în legătură cu politica privind cursul valutar.

Onorat Parlament,

Coaliția de guvernare a refuzat audierea conducerii Băncii Naționale a Moldovei cu privire la devalorizarea agresivă a leului moldovenesc în raport cu moneda europeană și dolarul american. Totodată, s-a respins și propunerea de a audia responsabilii din Guvern referitor la măsurile de compensare a pierderilor economice suportate de cetățeni în urma acestei depreciere.

Între timp, cursul de schimb al leului în raport cu dolarul și euro înregistrează o evoluție în scădere inexplicabilă și de neconceput, doar în ultima jumătate de an devalorizarea a constituit mai mult de 10%. Aceste salturi se reflectă inevitabil asupra producătorilor locali, dar și mai grav asupra condițiilor de viață ale cetățenilor.

Cum se explică fenomenul deprecierei monedei naționale? Guvernul raportează fastuos despre creșterea nemaipomenită a economiei, inclusiv a exportului. Pînă nu demult, s-a înregistrat și o stabilitate relativă a volumului de remitențe. În asemenea condiții, leul urma să se aprecieze, să se întărească, o știe orișice student, la noi însă se întîmplă invers. De aici o singură concluzie, la palat nu e tot un regulă, guvernarea minte poporul și fură, fură, fură.

Incontestabil e și faptul că în economia Moldovei, al cărei buget se formează la 70% din veniturile de import, căderea leului provoacă automat creșterea prețurilor, adică inflația, care servește drept impozit suplimentar pentru cei săraci. Consecințele sînt deja evidente pentru toți, odată cu deprecierea monedei naționale au crescut și prețurile la produsele alimentare, în pragul lucrărilor de primăvară s-a scumpit repetat combustibilul, care deja costă cu 14% mai mult decît la începutul anului, cu majorări de tarife au venit transportatorii, se preconizează creșterea tarifelor la energia electrică, gaze naturale, alte servicii comunale, s-au scumpit medicamentele, se produc în lanț majorări, practic, la toate mărfurile și serviciile.

Între timp, Guvernul, aplică tactica struțului, se face că nu observă aceste tendințe și vine, la finele lui decembrie, cu o politică fiscală care agravează și mai mult situația, majorînd cu circa 10% accizele la produsele petroliere, TVA la gazele naturale, instituind un nou impozit în mărime de 2% din plățile efectuate în folosul persoanelor fizice, care vînd rezultatul muncii sale agricole agenților economici. Concomitent, Guvernul mai sporește cu 25% și preșul asigurărilor medicale, împovărînd suplimentar atît cetățenii, cît și angajatorul.

Veniturile reale din salariu ale populației se micșorează, dar și numărul angajaților este în descreștere. În anul 2008 – 43% din populația activă era ocupată, iar la finele anului trecut – doar 38,7%.

În aceste condiții, tot mai mulți cetățeni necesită susținerea din partea statului, iar Guvernul, în schimb, sporește povara administrativă și fiscală, combinînd-o cu creșterea prețurilor.

Rapoartele guvernamentale optimiste și statisticile trucate nu mai pot minți însă oamenii, care simt zi de zi pe propria piele situația reală deplorabilă. Au ieșit

în stradă să protesteze pînă și mamele cu pruncii în brațe, și femeile însărcinate, opriți-vă, domnilor guvernanți! Laudele și aprecierile false ale unor birocrați străini nu vor îndreptăți incompetența și vina voastră în fața propriilor cetățeni.

Dacă nu sînteți capabili și nu știți ce trebuie să faceți în asemenea situații, atunci, cel puțin, luați în calcul propunerile venite din partea opoziției. Noi optăm pentru ceea ce dumneavoastră sînteți obligați să întreprindeți în favoarea cetățenilor pentru a le îmbunătăți viața.

Fracțiunea noastră propune implementarea de urgență a următoarelor măsuri de ordin economic și social: utilizarea adecvată a rezervelor valutare ale Băncii Naționale a Moldovei pentru stoparea avalanșei deprecierei leului moldovenesc; indexarea trimestrială, începînd cu trimestrul II al anului, cu cîte 10% a salariului tarifar pentru categoria I de salarizare, respectiv indexarea corespunzătoare a tuturor salariilor din sectorul public și bugetar; operarea imediată a majorărilor salariale planificate pentru angajații din sectorul public din sănătate, pornind de la baza salarială indexată; majorarea cu 50% a salariilor angajaților din sistemul de educație, pentru a atinge nivelul salariului mediu pe economie; excluderea restricției de 1300 de lei pentru stabilirea suportului financiar de stat beneficiarilor de pensii, majorarea de două ori a acestui supliment și inserarea lui în pensie; indexarea pensiilor, prevăzută la 1 aprilie, să fie făcută cu minimum 20%; indexarea tuturor burselor studentești cu minimum 20%; majorarea indemnizației unice la nașterea copilului la nivel de minimum 5 mii de lei și dublarea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului; restabilirea sistemului de compensare a cheltuielilor populației pentru plata serviciilor comunale, corelat proporțional cu creșterea tarifelor.

În scopul reducerii prețurilor la medicamente, implementarea, începînd cu trimestrul II, a unui nou mecanism de formare a prețurilor la produsele farmaceutice prin stabilirea diferențiată a adaosului comercial în dependență de prețul de achiziție.

Revizuirea normelor legislative în vigoare privind ajustarea prețurilor medicamentelor la dinamica cursului valutar, promovînd reguli noi de modificări în Registrul prețurilor la medicamente în dependență de coraportul dintre diferența de curs valutar și venitul brut.

Finanțarea în mărime deplină și necesară a fondului de medicamente compensate, eliminarea restricțiilor de ordin financiar la prescrierea medicamentelor compensate.

Suplinirea Fondului de subvenționare în agricultură cu 50% pentru acoperirea creșterii prețurilor la combustibil. Revizuirea urgentă în politica fiscală pentru anul curent a măsurilor legate de impunerea cu accize a produselor petroliere, reducerea pînă la 5% a TVA la gaze naturale, abrogarea impozitului de 2% din plățile efectuate în folosul persoanelor fizice care vînd rezultatele muncii sale agricole agenților economici, echivalarea impunerii cu TVA a producției de fitotehnie și zootehnie în regim național intern și de export.

Pentru realizarea acestor măsuri există surse de venituri bugetare provenite din sporirea încasărilor de pe urma creșterii cursului dolarului și a monedei euro în raport cu leul moldovenesc.

Onorat Parlament,

Acesta este un pachet minimal de măsuri necesare care vin să amelioreze situația dramatică în care s-au pomenit cetățenii noștri. Guvernul este obligat să intervină în asemenea situații, pentru a proteja cetățenii de penuria provocată de creșterea prețurilor, de manipulările și speculațiile pe piața valutară.

Dacă ținem minte promisiunile făcute, dacă ținem la țara noastră, la poporul nostru, noi, deputații, din Parlamentul Republicii Moldova, indiferent de culoare și viziuni politice, sîntem datori să cerem Guvernului punerea în practică a acestor măsuri, pentru ca împreună să stopăm declinul economico-social în care ne-am pomenit.

În cazul în care Guvernul nu își asumă responsabilitatea, acestuia urmează să i se retragă încrederea oferită.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Și, pe această notă pozitivă... punem punct ședinței de astăzi și anunțăm următoarea ședință pentru ziua de mâine, 14 martie, la ora 10.00.

Mersi mult.

Ședința s-a încheiat la ora 16.31.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*